

Jaarstukken 2014

Gemeente Brummen

Na accountantscontrole april 2015
(inclusief controleverklaring)

	Pagina
1. Inleiding.	
1.1 Inhoudelijke verantwoording.....	5
1.1.1 Inhoudelijke verantwoording, algemeen.....	5
1.1.2 Inhoudelijke verantwoording, specifiek.....	6
1.2 Uitleg van de jaarstukken.....	7
1.3 De financiële uitkomst voor het jaar 2014.....	7
1.4 De ontwikkeling van de algemene reserve.....	8
1.5 Analyse uitkomst jaarstukken 2014 t.o.v. 1 ^e bestuursrapportage 2014.....	9
1.6 Slotwoord.....	10
2.1 Programmaverslag 2014.....	11
1 Bestuur en veiligheid.....	13
2 Ruimtelijke ontwikkeling.....	21
3 Ruimtelijk beheer.....	27
4 Werk en Inkomen.....	35
5 Maatschappelijke ondersteuning.....	41
6 Samenleving.....	47
7 Financiering.....	55
2.2 Paragrafen.....	59
A Lokale heffingen.....	61
B Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	63
C Onderhoud kapitaalgoederen.....	67
D Financiering.....	73
E Bedrijfsvoering.....	77
F Verbonden partijen.....	81
G Grondbeleid.....	93
3. Jaarekening.....	97
Balans met toelichting, inclusief de grondslagen.....	99
Totaal overzicht van baten en lasten met toelichting.....	127
1. Bestuur en veiligheid.....	135
2. Ruimtelijke ontwikkeling.....	137
3. Ruimtelijk beheer.....	139
4 Werk en Inkomen.....	141
5 Maatschappelijke ondersteuning.....	143
6 Samenleving.....	145
7 Financiering.....	147

4.	Bijlagen	151
1	Resterende exploitatiebudgetten 2014.....	153
2	Overzicht subsidies.....	155
3	SISA verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen.....	157
4	Controleverklaring accountant.....	nbn

Aan de leden van de gemeenteraad.

Voor u liggen de jaarstukken 2014. Het opleveren van de jaarstukken is meer dan alleen de cijfers op een rij zetten en deze toelichten. Belangrijker is het inhoudelijk verantwoording afleggen over het gevoerde beleid. Onderstaand gaan wij op hoofdlijnen in op de inhoud van het gevoerde beleid. Daarna wordt de inleiding vervolgd met het financiële resultaat van 2014. Vervolgens wordt het resultaat na bestemming (gerealiseerd resultaat), **€ 1.295.984 positief**, nog op hoofdlijnen, uitgesplitst per programma, geanalyseerd. Overigens is € 290.035 hiervan het gevolg van productie die van 2014 doorgeschoven wordt naar 2015 (zie bijlage 1).

1.1 Inhoudelijke verantwoording.

1.1.1 Algemeen.

Het jaar 2014 kenmerkt zich door twee verschillende ontwikkelingen. Enerzijds is er de voortgang van het vanaf 2012 ingestelde financiële herstelbeleid en anderzijds is 2014 het voorbereidingsjaar van de nieuwe taken die de gemeente vanaf 2015 gaat uitvoeren. Daarnaast is er de bestuurswisseling geweest als gevolg van de verkiezingen in 2014 en is de organisatie verder gegaan met de doorontwikkeling richting een nieuwe rol binnen de samenleving waar de gemeente Brummen onderdeel van uit maakt. Dit alles samen met alle structurele taken op het gebied van onderhoud, bijstandsvoorzieningen en samenlevingszaken als onderwijs, sport en cultuur.

Financieel pakt het jaar 2014 achteraf beter uit dan geraamd. Verderop zal in grote lijnen op de oorzaak hiervan worden ingegaan. In de toelichting per programma zal dieper op zaken worden ingegaan. Het belangrijkste van de positieve constatering is dat het herstel van de financiële positie van de gemeente sneller gaat dan geraamd. Dit gegeven zal meegenomen worden in de komende Kadernota 2015, die een vooruitblik zal geven voor de jaren 2016 tot en met 2019. In diezelfde kadernota zal dan ook worden meegenomen dat niet alles meevalt. Zo is in 2014 duidelijk geworden dat Brummen voor de nieuwe WMO taken 2015 vanaf 2016 minder geld van het rijk zal ontvangen. Ook voor de uitvoering van de Jeugdzorg tekent zich een lagere rijksbijdrage vanaf 2016 af. Deze negatieve ontwikkelingen worden veroorzaakt doordat de landelijk in te voeren objectivering van het verdeelsysteem van het rijksgeld voor Brummen negatief uitpakt.

Een aantal zaken verdient een specifiek plekje in deze jaarstukken:

1. Meerjaren Prognose Grondexploitatie. (MPG). In 2014 is van een aantal complexen de status van "in exploitatie" verandert in "niet in exploitatie". De gebieden waar het hier om gaat vallen daarmee niet meer onder het grondexploitatiebeleid van de gemeente;
2. Scholenbouw (IHP). In 2014 is het besluit tot de bouw van drie nieuwe scholenclusters definitief geworden. Twee scholen zullen zo snel mogelijk gerealiseerd worden, de derde zal naar verwachting in 2017 gerealiseerd kunnen worden, samen met de geplande nieuwbouw van de Gymzaal te Eerbeek;
3. Minimabeleid. In 2014 is het minimabeleid opnieuw vormgegeven. Het beleid is inclusief de bijzondere bijstand en het kwijtscheldingsbeleid;
4. Toerisme en landgoederenbeleid. Met stabiele tarieven bij de toeristenbelasting is gewerkt aan het verder versterken van het toerisme in het algemeen en de rol van landgoederen daarbinnen. In 2014 is het project Brummen-Bronckhorst afgerond;
5. Sociale kracht. Binnen de regio Stedendriehoek speelt Brummen een trekkende rol met projecten die de sociale kracht binnen (delen van) de regio bevorderen;
6. Invoering van nieuwe taken. In volledige samenwerking met de gemeenteraad is maximaal gewerkt aan een goede voorbereiding op de nieuwe WMO-taken en de taken op het terrein van de Jeugdzorg. Ook de vernieuwde werkwijzen rondom de arbeidsparticipatie zijn opgepakt.

Eind 2014 is duidelijk geworden dat de rijks gelden, die gemeenten ontvangen voor uitvoering van de taken Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), vanaf 2015 niet meer via een integratie-uitkering verstrekt worden. Vanaf 2015 loopt deze geldstroom via reguliere verdeelmaatstaven van de algemene uitkering in het Gemeentefonds. Hiermee vervalt de rechtstreekse relatie tussen het rijks geld voor CJG en de bestemmingsreserve CJG. Via het raadsvoorstel Nota Reserves en Voorzieningen 2015 zal aan u gevraagd worden om deze reserve op te heffen en het restant per 31-12-2014 toe te voegen aan de reserve 3D als een soort startkapitaal. Dit mede omdat de rijks gelden voor de nieuwe taken in de toekomst lager zullen uitvallen dan wat we in 2015 nog zullen ontvangen.

1.1.2. Specifiek.

De volgende onderwerpen zijn in 2014 aan de orde geweest:

1. Ook in 2014 stond het financiële herstelplan voorop. Zoals hieronder bij onderdeel 1.4 wordt aangegeven vertoont de algemene reserve per eind 2014 weer een klein positief saldo;
2. Aantreden nieuw college, nieuw bestuursprogramma 2015-2018 "Schakelen naar de toekomst";
3. Invoering 3D. In het afgelopen jaar is een groot aantal beleidsnota's en verordeningen vastgesteld. Vanaf 1 januari is het nieuwe Team "Voor Elkaar" actief, waarin informatie, advies, adressering en de toegang en toeleiding naar zorg en ondersteuning plaatsvindt.
De Participatiewet treedt op 01-01-2015 in werking. Het Participatiebeleid is middels een Participatienota 2015 – 2016 vastgesteld.
Het beleidsplan, de uitvoeringsnota en de verordening Jeugdzorg zijn vastgesteld door de gemeenteraad. Beleidsregels Jeugdhulp zijn vastgesteld door het college.
4. Achter de schermen wordt hard gewerkt aan het Centrumplan Eerbeek. In overleg met de papierindustrie en de Provincie wordt op dit moment een laatste hand gelegd aan de definitieve milieu hygiënische situatie in Eerbeek. (MR/PBZ)
5. Het inpassingsplan voor de rondweg De Hoven is begin 2015 vastgesteld. De Provincie kiest voor een noordelijke tracé in de nabijheid van De Hoven.
6. Binnen het regionale project "Fysiek" nemen wij deel via het deelproject "Kwaliteitsimpuls Brummen-Bronkhorst. De veeromgeving is gereed en in september is dit project feestelijk in gebruik genomen.
7. Actualisering bestemmingsplannen. Met uitzondering van het plan Eerbeek Centrum en Eerbeek-Zuid zijn alle bestemmingsplannen geactualiseerd. (MR/PBZ)
8. Het archeologiebeleid is in september 2014 door de Raad vastgesteld.
9. Het verkeersbordensaneringsplan is vastgesteld en de overtollige borden zijn verwijderd.
10. Er is een uitvoeringsplan afval opgesteld dat tot minder afval en betere afvalscheiding moet leiden. In 2015 wordt het inwonerspanel betrokken bij het onderwerp afval.
11. We zijn met de andere betrokken gemeenten in gesprek over opheffing van de Gemeenschappelijk regeling Delta en de vorming van een nieuwe gemeenschappelijke regeling Het Plein waar Brummen via een dienstverleningsovereenkomst de uitvoering van de uitvoeringstaken zou kunnen onderbrengen.
12. De warenmarkt in Brummen is naar het Marktplaatsje verplaatst.
13. Het minimabeleid is geëvalueerd en er is nieuw beleid opgesteld gericht op participatie, 'Mee-doen in Brummen'.
14. De aanbestedingsprocedure voor het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs ten behoeve van de bouw van de drie scholenclusters is afgerond. De opdrachten zijn definitief gegund. Het ontwerp proces is eind vorig jaar afgerond en de omgevingsvergunningen voor de clusters zijn aangevraagd.
15. Gesprekken tussen SWB en de bibliotheek zijn momenteel gaande over gezamenlijke huisvesting en een multifunctioneel integraal programma.
16. Ter bevordering van actieve sportparticipatie is het driejarige initiatief van start gegaan voor het bevorderen van bewegen en gezond eten voor de jeugd (JOGG).

17. Activiteiten in het kader van evaluatie tarieven sportaccommodaties en privatisering zijn nog volop gaande.
18. Onderzoeken naar een locatie voor een Cruiff Court zijn volop gaande. Verder is er een pilot project "Talenthouse" opgestart en is een conceptplan jeugd- en jongerenbeleid opgesteld;
19. Proces Van Partij naar Partner. Dit proces waarbij de gemeente en daarbinnen ook de ambtelijke organisatie zich doorontwikkelt naar een rolopvatting die beter past bij wat er nu gevraagd wordt van de gemeente is volop gaande. In 2015 kan dit ook tot structuur aanpassingen gaan leiden.
20. Dienstverlening en loket Eerbeek. Dienstverlening aan Eerbeek is verbeterd. Voor de gehele gemeente zijn er op het pad van digitalisering verdere stappen, inclusief een verbeterde website met een apart website voor de nieuwe 3D taken.

Als college concluderen wij dat de organisatie in 2014 heel veel voor elkaar heeft gekregen. Zonder de structurele taken tekort te doen heeft de organisatie zich door ontwikkelt en heeft het op een goede wijze de nieuwe 3D-taken vanaf 2015 voorbereid. De overschrijding op het salarisbudget inclusief inhuur is beperkt gebleven tot minder dan 1% van de loonsom. Van de lopende bezuinigingsopdracht is voor 85% gehaald. Het 15% niet gehaalde deel betreft vooral de taakstelling op de organisatie ad € 218.000. Deze taakstelling wordt pas concreet ingevuld als de uitkomst van de kerntakendiscussie in 2015 duidelijk is.

1.2 Uitleg van de jaarstukken.

De jaarstukken bestaan uit twee delen: het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag is opgebouwd op basis van de zeven programma's zoals deze ook zijn vastgesteld bij de begroting 2014. Voor de transparantie zijn bij de zeven programma's ook de raming en de werkelijke cijfers per bestuurlijk product weergegeven. Het jaarverslagdeel bestaat vervolgens ook uit een aantal, wettelijk verplichte, paragrafen. Het jaarrekeningdeel bestaat in feite ook weer uit twee delen: de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten (per programma) en de toelichting.

1.3 De financiële uitkomst voor het jaar 2014.

Om direct een totaalbeeld te schetsen van de financiële uitkomst van verslagjaar 2014, wordt in dit onderdeel een analyse op hoofdlijnen gegeven.

Het resultaat 2014 komt uit op een **positief bedrag van € 1.295.984**. Dit positieve resultaat is het gevolg van kostenbeheersing door de hele begroting heen en inclusief de uitkomsten van de **Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG)** per eind 2014. Met deze positieve uitkomst wordt de lijn van een positief jaarresultaat voortgezet. In 2013 kon een positief resultaat van € 877.902 worden ingeboekt.

Door het jaar heen heeft het boekjaar 2014 zich qua te verwachten uitkomst als volgt ontwikkeld (bedragen x € 1.000):

Moment	Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	Toevoeging aan Reserves	Onttrekking aan Reserves	Gerealiseerd resultaat.
Vastgestelde begroting	626 N	540 N	1.643 V	477 V
1 ^e Burap, 2014	785 N	932 N	1.821 V	104 V
Jaarstukken 2014	1.144 V	1.862 N	2.013 V	1.296 V

De onderdelen "vastgestelde begroting" en "1e Burap 2014" in het bovenstaande overzicht zijn gebaseerd op formele raadsbesluiten. De 2^e bestuursrapportage, die in het najaar van 2014 werd gepresenteerd, werd niet formeel vastgesteld door de gemeenteraad, maar was alleen een informatiemoment. De uitkomst van deze rapportage is daarom niet in het overzicht meegenomen.

Uit het overzicht kan worden afgelezen, dat ten tijde van de 1^e bestuursrapportage, een positief jaarresultaat 2014 werd verwacht van € 104.000. De jaarstukken nu, laten een voordelig resultaat zien van € 1.296.000, een verbetering van € 1.192.000. Op de volgende pagina's worden de hoofdoorzaken van deze verbetering beschreven.

1.4 De ontwikkeling van de Algemene Reserve

Op basis van o.a. de vaststelling van de jaarstukken 2013 en de nota weerstandsvermogen 2014, heeft de *algemene vrije reserve* zich in 2014 ontwikkeld, zoals hieronder is weergegeven:

Algemene Vrije Reserve		
Stand per 31 december 2013		-€ 4.803.425
Bij:		
Deel resultaat jaarrekening 2013		€ 877.902
Af:		
Naar reserve participatiebeleid, vanuit resultaat 2013		-€ 166.035
Naar reserve invoering 3-D's, vanuit resultaat 2013		-€ 141.745
		<hr/>
Stand per 1 januari 2014		-€ 4.233.303
Bij:		
Vanuit reserve Ligt op Groen	<u>€ 38.230</u>	€ 38.230
Af:		
Vanwege ophoging weerstandsreserve	-€ 19.000	
Vanwege commerciële tarieven bouwgrondexploitatie	<u>-€ 1.426</u>	
		-€ 20.426
		<hr/>
Stand per 31 december 2014		-€ 4.215.499

Het eindbedrag per 31 december 2014 is exclusief het resultaat van de jaarrekening 2014.

Samen met de weerstandsreserve van € 3.097.000 en het rekening resultaat 2014 van € 1.295.984 ontstaat dan een **positieve algemene reserve per 31-12-2014 van € 177.485.**

1.5 Analyse uitkomst Jaarstukken 2014 t.o.v. 1^e Bestuursrapportage 2014.

In onderdeel 1.3 is aangegeven, dat de uitkomst van de jaarstukken bijna € 1.192.000 positiever is uitgevallen dan ten tijde van de 1^e Bestuursrapportage werd becijferd. Hieronder een analyse van de voornaamste ontwikkelingen die dit verschil hebben veroorzaakt:

Omschrijving	Bedrag	V/N	Totaal	V/N	Gemeld bij 2e burap	V/N
Lagere loonkosten college van B&W	-24.000	V				
Kosten voormalige bestuurders	263.000	N			125.000	N
Intergemeentelijke samenwerking, project Sociale Kracht	-38.000	V				
Gevolgen beroepsprocedure omgevingsvergunning	110.000	N			risico	N
Lagere kosten lijkschouw	-10.000	V				
Regionale veiligheidsscan houden in 2015	-13.000	V				
Overige verschillen programma 1, per saldo	12.000	N				
Totaal programma 1 - Bestuur en Veiligheid			300.000	N	125.000	N
Actualiseren bestemmingsplannen, restant naar 2015	-20.000	V			-18.000	V
Bijdrage Particuliere plankosten	-46.000	V			-14.000	V
Centrumplan Eerbeek	52.000	N				
Formulieren woonbeleid, opnieuw aanvragen in 2015	-10.000	V				
Omgevingsverg. Bouwen, lagere kosten welstand/constructeur	-37.000	V				
Gevolgen herijken Meerjaren Prognose Grondexploitaties	-145.000	V				
Herstel skatebaan 't Goor in Brummen, naar 2015	-11.000	V				
Project veeromgeving Brummen	-25.000	V				
Vorbereidingskosten opstellen landschapscontract	-14.000	V				
Project dijkverlegging Cortenoever 2014	-34.000	V				
Project aanleg fietspad oude bandijk Brummen 2014	-25.000	V				
Overige verschillen programma 2, per saldo	-5.000	V				
Totaal programma 2 - Ruimtelijke Ontwikkeling			-320.000	V	-32.000	V
Rioleringen, btw effect en ambtelijke uren	-20.000	V				
Lagere kosten wegen, straatverlichting, gladheidsbestrijding	-194.000	V				
Lagere kapitaallasten bij verkeer en openbaar vervoer	-40.000	V				
Vervanging VRI Brummensebrug naar 2015	-125.000	V				
Monumenten en oudheidkunde	-33.000	V				
Afvalverwijdering, btw effect en ambtelijke uren	52.000	N				
Budget milieumaatregelen bij centrumplan Eerbeek naar 2015	-66.000	V			-66.000	V
Vrijval voorziening sanering Verkeers- en vervoerlawaa	-30.000	V				
Openbaar groen, per saldo	65.000	N				
Voordeel product lijkbezorging	-36.000	V				
Grafdelven, legesopbrengsten	5.000	N			20.000	N
Overige verschillen programma 3, per saldo	-39.000	V				
Totaal programma 3 - Ruimtelijk Beheer			-461.000	V	-46.000	V
Kosten participatiebeleid	-27.000	V				
Sociale voorzieningen	175.000	N			risico	N
Totaal programma 4 - Werk en Inkomen			148.000	N	0	V

Omschrijving	Bedrag	V/N	Totaal	V/N	Gemeld bij 2e burap	V/N
Deelprojecten w.o. Talentproject	-41.000	V				
Inzet reserve invoering 3D	-161.000	V				
Kosten product deelname aan het maatschappelijk verkeer	-20.000	V				
Voorzieningen voor mensen met een beperking	-471.000	V			-370.000	V
Overige verschillen programma 5, per saldo	-8.000	V				
Totaal programma 5 - Maatschappelijke Ondersteuning			-701.000	V	-370.000	V
Latere realisatie IHP project	-219.000	V				
Overige voordelen reguliere taak lokaal onderwijsbeleid	-55.000	V				
Leerplicht en leerlingenvervoer	-12.000	V				
Sport	-51.000	V				
Welzijnsaccommodaties	34.000	N				
Gezondheidszorg	38.000	N			50.000	N
Overige verschillen programma 6, per saldo	-9.000	V				
Totaal programma 6 - Samenleving			-274.000	V	50.000	N
Betaalde rente voor financieringsmiddelen	-183.000	V			-150.000	V
Overige effecten rentetoerekening en verdeling	628.000	N				
Belastingen	-54.000	V			-45.000	V
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	-380.000	V			25.000	N
Hogere kosten accountant	14.000	N			10.000	N
Financiële informatievoorziening	-5.000	V			-11.000	V
Wachtgeld een ww-verplichtingen	47.000	N			42.000	N
Taakstellende besparing op organisatiekosten	218.000	N			risico	N
Kostenplaatsen en afdelingskosten	-141.000	V				
Stelpost onvoorziene uitgaven	-20.000	V				
Overige verschillen programma 7, per saldo	-19.000	V				
Saldo urenzet organisatie over alle programma's tezamen	11.000	N				
Totaal programma 7 - Financiering			116.000	N	-129.000	V
Totaal verschil jaaruitkomst en 1e Burap 2014			-1.192.000	V	-402.000	V

1.6 Slotwoord.

Met de jaarstukken 2014 wordt het eerste jaar van de nieuwe bestuursperiode afgesloten. Het oordeel over de wijze van uitvoering is aan u, als gemeenteraad en aan de inwoners van onze gemeente.

Burgemeester en wethouders van Brummen.

..... 2015

2.1 Programmaverslag 2014

Portefeuillehouders: A.J. van Hedel en K. Paauw

Korte omschrijving van het programma

Het programma bevat het bestuur van de gemeente, de externe dienstverlening, communicatie en rechtsbescherming. Daarnaast omvat het programma de verantwoordelijkheid van de gemeente, respectievelijk de burgemeester als afzonderlijk bestuursorgaan, op het vlak van de integrale veiligheid zoals openbare orde, brandweer en rampenbestrijding.

Wat is onze visie

In onze visie staan onze inwoners en klanten centraal. Klachten en bezwaren worden voorkomen door direct in overleg te treden met bezwaarmakers. Burgers hebben een grote rol bij de totstandkoming van beleid en de uitvoering daarvan. Op het gebied van openbare orde en veiligheid staat de overheid garant voor de basisveiligheid. Iedereen moet veilig zijn en zich veilig kunnen voelen.

Bij activiteiten die door de samenleving zelf worden geïnitieerd wordt verantwoordelijkheid van de initiatiefnemers gevraagd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan handhaving van de openbare orde en veiligheid bij evenementen. Integriteit en zorgvuldigheid zijn hierbij basiswaarden.

Deze visie vertaalt zich in de volgende uitgangspunten:

1. De gemeente is er voor de samenleving met toewijding en professionaliteit. Burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen hebben op een eenvoudige en klantgerichte wijze toegang tot de gemeentelijke dienstverlening. De gemeente respecteert de privacy van burgers.
2. De gemeente betreft burgers en andere belanghebbenden op passende wijze bij besluitvorming, bij belangrijke beleidsontwikkelingen en bij de uitvoering en externe (co)financiering van taken. Integriteit, openheid en samenwerken kenmerken elk proces van burgerparticipatie. Dit zorgt voor duurzame verankering van gemeentelijk beleid in de samenleving. Korte lijnen bevorderen ook de slagvaardigheid van de gemeente.
3. De gemeente communiceert op professionele wijze. Eigentijdse communicatiemiddelen faciliteren het contact tussen gemeente en samenleving.
4. De openbare orde wordt effectief gehandhaafd en criminaliteit wordt effectief voorkomen en bestreden.

Wat hebben we gedaan in 2014

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	<p>Toekomstvisie</p> <p>Het jaar 2014 staat in het teken van de uitvoering van de toekomstvisie 2030. Bij de visie is ook een uitvoeringsprogramma gepresenteerd wat tal van projecten kent, experimenten en werkzaamheden die de leefbaarheid van de gemeente Brummen in de toekomst gaan behouden, verbeteren en versterken. Hierbij hebben we het over onder andere energie, sociale verbanden, duurzaamheid, economie, cultuur en ruimtelijke ordening. Door de totale programmabegroting heen loopt het uitvoeringsprogramma en deze visie en daarmee is het de leidraad geworden van politiek en bestuurlijk</p>	<p>Het bestuursprogramma van het nieuwe college vormt het actuele uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaar bij de toekomstvisie. De toekomstvisie en het coalitieakkoord vormen integraal uitgangspunt voor het nieuwe bestuursprogramma.</p> <p>Belangrijke uitwerkingen in voorbereiding of uitvoering zijn: de 3D's 'Samen goed voor elkaar', goede oplossing voor (centrum) Eerbeek en verbetering van de financiële positie van de gemeente. De situatie centrum Brummen en een goede bedrijvenmanagement, incl. recreatie en toerisme, worden in het verlengde van de 3 genoemde speerpunten actief opgepakt.</p>

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	handelen van de gemeente Brummen.	
	Deze documenten zijn opgesteld in co-creatie met de samenleving. Bewoners, organisaties, ondernemers zijn in diverse bijeenkomsten uitgenodigd hieraan mee te doen en hebben meegedaan. De samenleving van onze gemeente heeft een visie gecreëerd die op een breed draagvlak kan rekening. Op deze methode van co-creatie zijn we trots en zien dit als een manier die naar de toekomst toe bestendig is en bij veel meer beleidsterreinen, waarbij we in eerste instantie denken aan de decentralisaties en transformaties in het sociale domein, gebruikt gaat worden.	De toekomstvisie vormt de leidraad voor de ontwikkeling van nieuw beleid, samenwerkingsverbanden en concrete activiteiten. Ook het nieuwe coalitieakkoord neemt de toekomstvisie als uitgangspunt.
	De samenleving creëert, de gemeente regisseert, faciliteert en organiseert en samen voeren we uit.	Het proces Van partij naar partner gaat verder. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld en van toepassing.
	We zijn tevreden wanneer er grote vorderingen zijn gemaakt met de implementatie en verankering in de lijnorganisatie en de lokale samenleving.	Ook dit is een proces. Er worden vorderingen gemaakt. De organisatie moet sneller aanhaken om de geloofwaardigheid in de lokale samenleving te verkrijgen.
	Vergroten (gevoel van) veiligheid Overlast gevende jongeren en hun ouders/verzorgers worden aangesproken op hun gedrag respectievelijk verantwoordelijkheid.	Het Analyseteam (wijkagent, ambtenaar openbare orde en veiligheid, ambtenaar beheer, en jeugdwerker) is in 2014 maandelijks bijeen gekomen. Datzelfde geldt voor het ZORG-overleg (HALT, Veiligheidshuis, Tactus, Jeugdbescherming, wijkagenten, jongerenwerker, leerplichtambtenaar en gemeente). Deze gremia hebben diverse casussen behandeld in 2014.
	Vandalisme dient bestreden te worden door een lik-op-stukbeleid. Zo zullen bijvoorbeeld vanden de aangerichte schade zelf moeten betalen.	Dit is een doorlopend proces. Voor zover mogelijk wordt het lik op stuk beleid gehanteerd. HALT is hierin in 2014 actief geweest.
	Het crisisplan wordt jaarlijks geoefend.	Jaarlijks wordt het Gemeentelijk Beleidsteam geoefend. Op 14 november 2014 heeft er een Bestuurlijk- (GBT) oefening plaatsgevonden.
	Het gemeentebestuur zet zich ervoor in dat de genormeerde aanrijtijden voor ambulances en brandweer gerealiseerd kunnen worden.	De aanrijtijden worden landelijk en regionaal (VNOG) genormeerd. Brandweer- en politieorganisatie zijn organisatorisch volop in beweging. Binnen het VNOG zal Brummen bij voortdurend streven naar tenminste de genormeerde aanrijtijden

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	Openbare orde en Handhaving We zijn tevreden als: de politie aan de bestuurlijk vastgelegde prestatie-eisen voldoet.	De gemeenteraad stelt het Integraal Veiligheidsplan voor de gemeente vast. Jaarlijks stelt B&W het uitvoeringsplan vast, ter kennisname aan de raad.
	het jaarlijks aantal gerapporteerde incidenten van vandalisme, diefstal en andere schendingen van wet en regelgeving in de gemeente een dalende trend vertoont.	De cijfers fluctueren. Gemiddeld genomen nemen de incidenten niet toe.
	de gemeente en politie beproefde middelen inzetten om (hard)drugshandel en -gebruik te voorkomen en te bestrijden.	Dit is een doorlopend proces. In 2014 is het Hennepconvenant Oost-Nederland ondertekend. In dit convenant zijn afspraken gemaakt met betrokken publieke en private partijen over de aanpak van illegale hennepkwekerijen.
	de gemeente professioneel en efficiënt erop toeziet dat wet- en regelgeving in de gemeente worden nageleefd.	De raad heeft in 2011 het Integraal handhavingsbeleid fysieke leefomgeving gemeente Brummen 2011-2015 vastgesteld. B&W heeft voor 2014 het uitvoeringsprogramma vastgesteld, ter kennisname aan de raad. Hiermee is inzichtelijk gemaakt welke middelen ingezet zijn om de naleving van wet- en regelgeving te bevorderen en/ of te bereiken. In 2015 zal een nieuw handhavingsbeleid voorgelegd worden.
	het evenementenbeleid meer dan voorheen koerst op de eigen verantwoordelijkheid van organisatoren voor de openbare orde.	De koers is ingezet. Er wordt bij de voorbereiding goed gesproken met initiatiefnemers teneinde bewustwording bij de organisatoren te vergroten. In de loop van 2015 zal het evenementenbeleid geëvalueerd en zo nodig aangepast worden.
	burgers in onze gemeente veilig zijn en zich veilig voelen.	Periodiek wordt een Veiligheidsscan uitgevoerd. De in 2014 beoogde scan wordt doorgeschoven naar 2015, mede ten behoeve van een nieuw op te stellen Integraal Veiligheidsplan.
	Brandweer In 2014 zal, samen met Zutphen en Lochem, verder worden gewerkt aan de harmonisatie van het kwaliteitsniveau en de daaraan gekoppelde financiële taakstelling.	De brandweer is in ontwikkeling. De raad is in 2014 geïnformeerd over de stand van zaken terzake MOED. Dit krijgt in 2015 verdere uitwerking.
	Rampenbestrijding en hulpverlening We zijn tevreden als; de rampenbestrijding goed georganiseerd en geoefend is.	De sleutelfunctionarissen hebben in 2014 een opleiding gevolgd. Enkele malen is er in 2014 een alarmeringsoefening gehouden. Het opleiden en oefenen in de rampenbestrijding is een doorlopend proces.
	de brandweer adequate middelen en scholing heeft om haar belangrijke taak goed uit te voeren.	De verantwoordelijkheid voor de middelen en de scholing van de brandweer liggen bij de veiligheidsregio.

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	de brandweer, maar ook bijvoorbeeld ambulancediensten, voldoen aan de bestuurlijk vastgelegde prestatie-eisen.	Prestatie-eisen worden landelijk dan wel binnen de VNOG vastgesteld en voortdurend beoordeeld. In 2014 hebben de diverse diensten over het algemeen voldaan aan de prestatie-eisen.
	Communicatie en burgerparticipatie In 2014 gaan we door op de ingeslagen weg richting een proactieve rol als regisseur van initiatieven in onze samenleving. Eigentijds communiceren is hierbij een belangrijk succesfactor. Door middel van een goed functionerende website en daarmee verbonden instrumenten zoals bijvoorbeeld de gemeentepagina, digitale nieuwsbrieven, persberichten en social media leggen we een degelijke basis om met elkaar informatie te delen. Informatie die noodzakelijk is om met allerlei betrokkenen (organisaties, bedrijven, inwoners en gemeente) vorm te geven aan onze samenleving.	Dit is een doorlopend proces waarbij verschillende trajecten aan bijdragen. Enerzijds uitvoering van communicatiebeleidsnota, notitie burgerparticipatie, toekomstvisie annex bestuursprogramma, van Partij naar Partner enzovoort.
	Communicatie en burgerparticipatie We zijn tevreden als; de gemeente helder communiceert, bondig, waarheidsgetrouw en met respect.	Doorlopend proces dat continue aandacht verdient. In 2014 onder andere door opleidingstraject adviseurs en raadpleging door middel van inwonerpanel.
	de gemeente integriteit, openheid en samenwerking hanteert als kwaliteitscriteria bij burgerparticipatie.	Doorlopend proces dat continue aandacht verdient.
	de gemeente in ruime mate voldoet aan de landelijke webrichtlijnen voor aanbod van diensten via internet. De website fungeert als etalage/dienstenloket. Ook ondersteunt de website de samenwerking tussen gemeente en samenleving (in het kader van burgerparticipatie).	Continu proces. Proactieve informatievoorziening wordt nagestreefd. O.a. door inzet sociale media, digitale nieuwsbrief, digitale reactieformulieren, fora en projectpagina's. Blijft wel voortdurend aandachtspunt (m.n. actualiseren).
	het digitale loket goed bekend is bij de burger. Een groeiend percentage klantcontacten verloopt via dit loket.	Steeds meer inwoners ontdekken mogelijkheid om afspraak te maken via website. Moeilijk om te monitoren.
	het aantal burgers dat betrokken is bij openbare besluitvorming en bij belangrijke gemeentelijke beleidsontwikkelingen is toegenomen. Dit blijkt zowel uit de aanwezigheid van burgers bij vergaderingen en bijeenkomsten als uit de mate van inspraak en correspondentie.	Continu proces. Geen 'harde cijfers' beschikbaar. Voorjaar 2014 niet representatief vanwege bestuurswisseling. Anderzijds in 2014 wel aantal 'dossiers' waarbij samenleving actieve betrokkenheid toont, zoals bijvoorbeeld Cruyff Court, jeugdbeleid, coalitieakkoord, duurzaamheid.
	nog meer dan in het verleden burgers, wijk- en adviesraden, belangenorganisaties en bedrijven betrokken zijn bij de uitvoering en financiering van gemeentelijk beleid. Dit blijkt	Zie beantwoording zoals hierboven. Inzet wordt gepleegd op het betrekken van diverse organisaties uit de samenleving. Op dit moment wordt bekeken in hoeverre deze inzet effectief

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	<p>zowel uit ideeën die door de samenleving aan de gemeente worden voorgelegd, uit de mate van co-creatie, uit netwerkontwikkelingen, uit de mate waarop belanghebbenden vroegtijdig betrokken worden bij ontwikkelingen, als uit aanwezigheid en participatie van burgers bij vergaderingen en bijeenkomsten.</p>	<p>is. Gesprekken met wijk- en dorpsraden daartoe zijn inmiddels gestart.</p>
	<p>er een impuls wordt gegeven om 'het merk' gemeente Brummen als groene en levendige gemeente te communiceren. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de toekomstvisie.</p>	<p>Lopend proces..</p>
	<p>Dienstverlening In onze gemeente staat de klant centraal. We werken zoveel mogelijk doel- en vraaggericht en sturen op meetbare resultaten. Er wordt gewerkt vanuit één centrale balie, die gekoppeld is aan de locatie van het gemeentehuis. Hier kan de burger terecht voor alle gemeentelijke producten en diensten. Voor de ondersteunende voorzieningen op het gebied van zorg, welzijn en inkomen sluiten wij aan bij de welzijnsinstellingen. Deze voorziening blijft zowel in de kernen Brummen als Eerbeek beschikbaar. Hieraan gekoppeld worden informatiepunten ingericht waar de algemene gemeentelijke informatie (folders, aankondigingen) te vinden is. Dit kan worden uitgebreid met de mogelijkheid om ter plekke toegang te bieden tot het digitale loket van de gemeente Brummen. Het digitale loket wordt verder ontwikkeld tot een volwaardige vervanger van het fysieke loket. Daar waar mogelijk worden producten digitaal aangeboden. In steeds meer gevallen zijn we als gemeente verplicht om de digitale dienst aan te bieden.</p>	<p>Onze werkwijze is conform deze uitgangspunten. Eind 2014 is het loket te Eerbeek geopend. Verder is in 2014 gewerkt aan verdere professionalisering van het klantcontactcentrum (KCC). De doorontwikkeling van het digitale kanaal wordt in 2015 opgepakt.</p>
	<p>Dienstverlening We zijn tevreden als; de klant zich "welkom" voelt.</p>	<p>Wij werken vanuit deze filosofie. De beleving van onze klant wordt later dit jaar gemeten in een klanttevredenheidsonderzoek. In november zijn we gestart met een inwonerspanel. Inmiddels hebben zich ruim 600 inwoners aangemeld een 445 hebben ook daadwerkelijk deelgenomen aan het eerste onderzoek. Het eerste onderzoek betreft een 0-meting van onze dienstverlening. De resultaten hiervan verwachten wij in januari 2015.</p>

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	de gemeente biedt dienstverlening via balie, telefoon, brief, e-mail, internet, spreekuur en afspraak. Burgers, bedrijven en instellingen kunnen kiezen via welk contactkanaal zij met de gemeente zaken doen.	Onze werkwijze is conform deze uitgangspunten.
	burgers, bedrijven en instellingen gegevens maar één keer hoeven aan te leveren en gebruik kunnen maken van proactieve diensten.	Onze werkwijze is conform deze uitgangspunten.
	de gemeentelijke dienstverlening voldoet aan Europese, landelijke, provinciale, regionale en bestuurlijk vastgelegde (of nog vast te leggen) prestatie-eisen conform het vastgestelde “ambitie- en visiedocument dienstverlening”.	Onze werkwijze is conform deze uitgangspunten.
	burgers, bedrijven en instellingen gemakkelijk te weten kunnen komen hoe de gemeente werkt (transparantie). De gemeente houdt belanghebbenden proactief op de hoogte van het verloop van procedures.	Onze werkwijze is conform deze uitgangspunten.
	de gemeente inzichtelijk maakt wat zij van burgers weet. Gegevens van burgers worden niet gebruikt zonder hun toestemming.	Onze werkwijze is conform deze uitgangspunten.

Wat mag het kosten

Programma 1 - Bestuur en Veiligheid				
<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting na wijz.	Realisatie 2014
Lasten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 50	€ 1.361
Structureel (incl. organisatie)	€ 6.220	€ 5.001	€ 5.014	€ 5.593
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 6.220	€ 5.001	€ 5.064	€ 6.954
Baten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.396
Structureel	€ 1.826	€ 497	€ 509	€ 499
Totale baten (excl. bestemming)	€ 1.826	€ 497	€ 509	€ 1.895
Saldo excl. bestemmingen	€ 4.394	€ 4.504	€ 4.555	€ 5.059
Bestemmingen				
Toevoeging aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan reserves	€ 12	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingen per saldo	-€ 12	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo incl. bestemmingen	€ 4.382	€ 4.504	€ 4.555	€ 5.059

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi incl. bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting na wijziging 2014			Realisatie 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuurlijke aangelegenheden	€ 1.849	€ 110	€ 1.739	€ 3.516	€ 1.493	€ 2.023
Voorlichting en promotie	€ 589	€ 0	€ 589	€ 619	€ 0	€ 619
Klachten en bezwaren	€ 301	€ 0	€ 301	€ 509	€ 0	€ 509
Burgerzaken	€ 761	€ 370	€ 391	€ 940	€ 359	€ 581
Openbare orde	€ 387	€ 29	€ 358	€ 296	€ 43	€ 253
Integraal veiligheidsbeleid	€ 135	€ 0	€ 135	€ 90	€ 0	€ 90
Brandweer en rampenbestrijding	€ 1.042	€ 0	€ 1.042	€ 985	€ 0	€ 984
Totaal bestuur en veiligheid	€ 5.064	€ 509	€ 4.555	€ 6.955	€ 1.895	€ 5.059

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Ureninzet ambtelijke organisatie op dit programma	€ 205.000 N
<p>“Bestuurlijke aangelegenheden” De kosten bij Gemeenteraad zijn per saldo met € 10.000 overschreden. Zo zijn onder andere de raadsvergoedingen per 1-7-2014 cfm. rechtspositie aangepast.</p> <p>Bij B&W bleven de loonkosten € 24.000 binnen de raming. De kosten voormalig bestuur, inclusief het op peil houden van de voorziening pensioenaanspraken en</p>	€ 221.000 N

<p>kosten verzekering APPA, zijn € 263.000 hoger dan geraamd. Hoge kosten als gevolg van bestuurswisseling 2014, niet verwachte overschrijding in verband met 1 verlengde uitkering, 3 uitkeringen en 3 re-integratie trajecten. Bij de 2e bestuursrapportage werd een tekort verwacht van € 125.000. Nadien is er o.a. nog een koopsom gestort voor een voormalig bestuurder.</p> <p>Bij het bestuurlijke product Intergemeentelijke samenwerking is het project Sociale Kracht opgenomen. De Regio Stedendriehoek heeft met de Provincie Gelderland een Prioritair programma Stad en Regio 2012-015 afgesloten. Wij leveren vanuit gemeente Brummen de projectleider voor het totale regionale project en ontvangen hier een vergoeding voor. Per saldo een voordeel op dit product van € 38.000.</p>	
<p>“Voorlichting en promotie” Geen bijzonderheden.</p>	€ 1.000 N
<p>“Klachten en bezwaren” Het nadeel is voor € 110.000 toe te schrijven aan kosten van een getroffen schikking vanuit een beroepsprocedure rond een niet verleende bouwvergunning. In de 2^e bestuursrapportage was het risico op overschrijding van het budget al aangegeven. Verder noemenswaardige zaken; hoger beroep weigering omgevingsvergunning Loenenseweg, kort geding aanbesteding leerlingenvervoer, faillissement stichting Zonnehuizen en adviezen over bouwclaimovereenkomst.</p>	€ 117.000 N
<p>“Burgerzaken” De omzet van het organisatieonderdeel Burgerzaken bleef € 40.000 achter op de raming. Bij de 2^e bestuursrapportage werd al melding gedaan van lagere inkomsten. Het aandeel rijksleges is per 9 maart 2014 enorm verhoogd. Verder is het incidentele budget voor verbeterplan reisdocumenten nog niet volledig besteed. Incidenteel overschot van € 34.000. In paragraaf A zijn de onderliggende cijfers af te lezen</p>	€ 2.000 N
<p>“Openbare orde” Binnen dit product pakken de kosten van lijkschouwingen € 10.000 lager uit.</p>	€ 23.000 V
<p>“Integrale veiligheidsbeleid” Bij dit product is een voordelig resultaat ontstaan. Een budget van € 13.000 voor de regionale veiligheidsscan zal in 2015 worden besteed. Bij de 1e bestuursrapportage 2015 zal dit bedrag aangevraagd worden.</p>	€ 19.000 V
<p>“Brandweer en rampenbestrijding” Op totaalniveau blijven de werkelijke lasten binnen de raming.</p>	€ 0 V
TOTAAL	€ 504.000 N

<i>Nr</i>	<i>Incidentele lasten en baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
1	Bestuurlijke aangelegenheden; Project Sociale Kracht	€ 1.342.000	€ 1.396.000
2	Burgerzaken; verbeterplan reisdocumenten	€ 6.000	
3	Burgerzaken; kadastrale informatie, pre audit BAG	€ 13.000	
	Totaal incidenteel	€ 1.361.000	€ 1.396.000

Het aantal uitrukken Brandweer in 2014 bedroeg 121 (2013: 163; 2012: 193; 2011: 202; 2010: 164).

<i>Korps Brummen</i>	<i>brand</i>	<i>hulpverlening</i>	<i>Totaal</i>
Totaal	28	14	42
<i>Korps Eerbeek</i>	<i>brand</i>	<i>hulpverlening</i>	<i>Totaal</i>
Totaal	58	21	79

Portefeuillehouders: E. van Ooijen en L. Tuiten

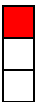
Korte omschrijving van het programma

Het programma omvat het adviseren over, ordenen, ontwikkelen, bepalen en inrichten van de ruimtelijke omgeving van de gemeente voor wonen en werken. Ook de plattelandontwikkeling van het buitengebied van de gemeente valt onder dit programma, inclusief toerisme en recreatie.

Wat is onze visie

1. In de gemeente Brummen is voldoende betaalbaar en toegankelijk vastgoed voor toekomstbestendig wonen en werken in een dorps- en groene omgeving.
2. De gemeente Brummen bewaakt, stimuleert en draagt bij aan een aantrekkelijke en duurzame inrichting en ontwikkeling van de buitenruimte in het landelijke gebied, in de kernen en op de bedrijventerreinen.
3. De gemeente Brummen is een unieke en gastvrije plek voor duurzame recreatie en toerisme in een dorps- en groene omgeving.
4. In de gemeente Brummen wordt het algemeen belang van een aangename ruimtelijke omgeving met een hoge ecologische en cultuurhistorische waarde goed gewaarborgd.
5. In de gemeente Brummen werken bouwers, ontwikkelaars en de gemeente met respect voor sociale, ecologische en cultuurhistorische waarden.
6. De gemeente Brummen draagt actief uit dat het goed wonen, werken en recreëren is in de Brummen.

Wat hebben we gedaan in 2014

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	<p>Vernieuwing</p> <p>Het jaar 2014 staat in het teken van de uitvoering van de toekomstvisie 2030. Bij de visie is ook een uitvoeringsprogramma gepresenteerd wat tal van projecten kent, experimenten en werkzaamheden die de leefbaarheid van de gemeente Brummen in de toekomst gaan behouden, verbeteren en versterken. Hierbij hebben we het over onder andere energie, sociale verbanden, duurzaamheid, economie, cultuur en ruimtelijke ordening. Door de totale programmabegroting heen loopt het uitvoeringsprogramma en deze visie en daarmee is het de leidraad geworden van politiek en bestuurlijk handelen van de gemeente Brummen.</p>	<p>Het bestuursprogramma van het nieuwe college vormt het actuele uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaar bij de toekomstvisie. De toekomstvisie en het coalitieakkoord vormen integraal uitgangspunt voor het nieuwe bestuursprogramma.</p> <p>Belangrijke uitwerkingen in voorbereiding of uitvoering zijn: de 3D's 'Samen goed voor elkaar', een herijking van het centrumplan Eerbeek, de uitvoering van het centrumplan Brummen en de voorbereiding van centrum- en bedrijvenmanagement (incl. recreatie en toerisme).</p>
	<p>Actualisatie bestemmingsplannen</p> <p>In 2014 zullen de bestemmingsplannen Eerbeek Zuid en Centrumplan Eerbeek afgerond moeten worden.</p>	<p>In overleg met papierindustrie en de provincie wordt op dit moment een laatste hand gelegd aan de definitieve milieuhygenische situatie in Eerbeek. Op het moment dat hier definitief duidelijkheid over bestaat kan gericht tot ontwikkeling van diverse projecten in Eerbeek waaronder het centrumplan worden overgegaan.</p>

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	<p>We zijn tevreden als de gemeente Brummen in 2014 100% van de bestemmingsplannen heeft geactualiseerd. Alle bestemmingsplannen zijn conform de wettelijke verplichting actueel en digitaal vervaardigd en te raadplegen.</p>	<p>M.u.v. bestemmingsplannen rondom Eerbeek-centrum en –zuid zijn alle bestemmingsplannen geactualiseerd (ca. 95%)</p>
	<p>Stedelijke ontwikkeling In 2014 wordt verder uitvoering gegeven aan de realisatie van het centrumplan Eerbeek. Diverse bestemmingsplannen zijn gereed om in procedure te worden gebracht. Discussies rondom geur en geluid hebben de uitvoering vertraagd. Onverkort blijft de noodzaak bestaan om een kwaliteitsimpuls in het centrum van Eerbeek te realiseren. Dit om de leefbaarheid van het dorp te vergroten. In 2014 wordt gestart met de aanleg van een nieuwe openbare ruimte in het centrum van Eerbeek. Pleinen en straten worden vernieuwd.</p>	<p>In overleg met papierindustrie en de provincie wordt op dit moment een laatste hand gelegd aan de definitieve milieuhygiënische situatie in Eerbeek. Op het moment dat hier definitief duidelijkheid over bestaat kan gericht tot ontwikkeling van diverse projecten in Eerbeek waaronder het centrumplan worden overgegaan.</p>
	<p>Ten aanzien van de IJsselsprong zal de gemeente betrokken zijn en inzet plegen bij de planvorming rond de rondweg de Hoven en de groene buffer. Er dienen nog verschillende bestemmingsplanprocedures te worden doorlopen voor verplaatsingen, fietspad en dergelijke.</p>	<p>Het inpassingsplan voor rondweg De Hoven is , begin februari 2015, door provinciale staten vastgesteld. De provincie kiest voor een noordelijke trace in de nabijheid van De Hoven.</p> <p>Belangrijk aandachtspunt is de landschappelijke inpassing van de weg, vooral langs de woonwijk De Teuge in De Hoven en ter hoogte van de klimaatcorridor rondom De Oekense Beek. Brummen en Zutphen maken gezamenlijk een plan van aanpak voor de groene ambitie in het plangebied voor het middengebied van de IJsselsprong. Daarbij komen ook de recreatieve mogelijkheden in beeld. Zoals langzaam verkeersroutes tussen Zutphen en Brummen en een groene en recreatieve invulling van de overgangszone bij De Teuge. E.e.a. conform de vastgestelde structuurvisie voor het middengebied van de IJsselsprong.</p>
	<p>Stedelijke ontwikkeling We zijn tevreden als; de bestemmingsplannen voor het centrumplan Eerbeek vastgesteld zijn. Daarnaast is begonnen met de reconstructie van de openbare ruimte in het centrum van Eerbeek. Wegen en pleinen worden opnieuw ingericht en er komt een nieuwe ontsluitingsweg langs het spoor.</p>	<p>In overleg met papierindustrie en de provincie wordt op dit moment een laatste hand gelegd aan de definitieve milieuhygiënische situatie in Eerbeek. Op het moment dat hier definitief duidelijkheid over bestaat kan gericht tot ontwikkeling van diverse projecten in Eerbeek waaronder het centrumplan worden overgegaan</p>

Resultaat	Activiteit	Stand van zaken
	<p>Ten aanzien van de IJsselsprong zijn vorderingen gemaakt ten aanzien van het tracé van de rondweg om de Hoven en de wijze waarop de groene buffer zal worden vormgegeven.</p>	<p>Het inpassingsplan voor rondweg De Hoven is , begin februari 2015, vastgesteld door provinciale staten. De provincie kiest voor een noordelijke trace in de nabijheid van De Hoven.</p>
	<p>Volkshuisvesting Er wordt beleid opgesteld over het scheiden van wonen en zorg. In het kader van de decentralisatie AWBZ-Wmo moeten mensen langer zelfstandig in de wijk wonen. Die woningen moeten er dan wel zijn. In de prestatieafspraken met de woningcorporaties om tot een afgewogen woningbouwprogrammering in de komende jaren te komen moet hier aandacht aan worden geschonken.</p>	<p>Loopt. Naast het scheiden van wonen en zorg zal veranderende wetgeving (herzieningenwet en novelle) vragen om capaciteit en geld. Met woningcorporaties heeft overleg plaatsgevonden hoe invulling gegeven kan worden aan de nieuwe prestatieafspraken. Thema's zijn betaalbaarheid, beschikbaarheid en duurzaamheid. Er heeft een analyse plaatsgevonden van vraag en aanbod van woningen. Deze analyse wordt gebruikt bij nadere vormgeving van prestatieafspraken. Met woningstichting Brummen zijn afspraken gemaakt over de Hofjes, waardoor de inwoners langer zelfstandig kunnen blijven wonen.</p>

Wat mag het kosten

Programma 2 - Ruimtelijke Ontwikkeling				
<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting na wijz.	Realisatie 2014
Lasten				
Incidenteel	€ 23	€ 140	€ 160	€ 424
Structureel (incl. organisatie)	€ 4.145	€ 3.852	€ 3.918	€ 5.686
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 4.168	€ 3.992	€ 4.078	€ 6.110
Baten				
Incidenteel	€ 0	€ 270	€ 450	€ 779
Structureel	€ 2.656	€ 1.792	€ 1.777	€ 4.146
Totale baten (excl. bestemming)	€ 2.656	€ 2.062	€ 2.227	€ 4.925
Saldo excl. bestemmingen	€ 1.512	€ 1.930	€ 1.851	€ 1.185
Bestemmingen				
Toevoeging aan reserves	€ 131	€ 0	€ 0	€ 257
Onttrekking aan reserves	€ 205	€ 291	€ 288	€ 517
Bestemmingen per saldo	-€ 74	-€ 291	-€ 288	-€ 260
Saldo incl. bestemmingen	€ 1.438	€ 1.639	€ 1.563	€ 925

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi incl. bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting na wijziging 2014			Realisatie 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ruimtelijke Ordening	€ 1.082	€ 401	€ 681	€ 825	€ 475	€ 350
Volkshuisvestingsbeleid	€ 212	€ 131	€ 80	€ 146	€ 54	€ 91
Bouw- en woningtoezicht	€ 678	€ 369	€ 310	€ 559	€ 372	€ 187
Bouwgrondexploitatie	€ 1.198	€ 1.198	€ 0	€ 2.625	€ 2.756	-€ 131
Plattelandsontwikkeling	€ 791	€ 401	€ 391	€ 2.116	€ 1.767	€ 348
Economie	€ 117	€ 15	€ 102	€ 97	€ 18	€ 79
Totaal ruimtelijke ontwikkeling	€ 4.078	€ 2.515	€ 1.564	€ 6.368	€ 5.442	€ 924

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Ureninzet ambtelijke organisatie op dit programma	€ 318.000 V
<p><u>“Ruimtelijke Ordening”</u> Het voordeel op dit bestuurlijke product wordt veroorzaakt door de volgende onderdelen. Lagere kosten bij het product Actualiseren bestemmingsplannen € 20.000. De werkzaamheden rond het actualiseren van o.a. bestemmingsplan Oranje Nassauplein/Loenenseweg wordt in 2015 integraal met de ontwikkelingen van het geur en geluid opgepakt. Bij de 1e bestuursrapportage 2015 wordt het restantbudget opnieuw aangevraagd. Bij het product Particuliere plannen, een bijdrage aan plankosten van € 46.000. Voor het Centrumplan Eerbeek zijn extra kosten gemaakt van € 52.000. Betreft saneringskosten Eerbeekse beek en bekabelingswerkzaamheden Oranje Nassauplein. De verkopen bij Gronden en Landerijen leveren een voordeel op ten opzichte van de raming van € 14.000.</p>	€ 26.000 V
<p><u>“Volkshuisvestingsbeleid”</u> Het voordeel dat zich hier toont wordt voor het grootste deel veroorzaakt door het doorschuiven van opstellen woonbeleid naar 2015. Bij de 1e bestuursrapportage wordt hiervoor € 10.000 aangevraagd.</p>	€ 12.000 V
<p><u>“Bouw- en woningtoezicht”</u> Bij dit product lagere kosten als gevolg van minder inzet derden voor welstand en constructieberekeningen.</p>	€ 37.000 V
<p><u>“Bouwgrondexploitatie”</u> De herijking van de MeerJaren Prognose Grondexploitaties per 31-12-2014 en het afsluiten van niet in exploitatie genomen complexen levert uiteindelijk voor de gemeentelijke jaarrekening een voordeel op.</p>	€ 145.000 V
<p><u>“Plattelandsontwikkeling”</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Recreatieterreinen Onderhoud speelplaatsen laat een voordelig saldo zien van € 11.000. Betreft niet uitgevoerde herstelwerkzaamheden skatebaan in park het Goor. Voorgesteld wordt het bedrag door te schuiven naar 2015. Afhankelijk van de uitkomst van het interactieve proces rondom de aanpassingen van het speelterrein van de aangrenzende school De Dobbelsteen wordt de skatebaan hersteld of wordt het budget beschikbaar gesteld voor een alternatief speeltoestel. Bij de 1^e bestuursrapportage wordt budget aangevraagd. - Toerisme & Recreatie Het project Kwaliteitsimpuls Brummen/Bronckhorst is voor het deelproject Veeromgeving afgerond. Samen met buurgemeente Bronckhorst zijn beide oevers geheel gerenoveerd. Per saldo is er sprake van een voordeel van afgerond € 25.000. De kosten worden voor 50% gedekt uit de bestemmingsreserve Toerisme & Recreatie en voor 50% subsidiegelden van de Regiostedendriehoek. - Plattelandsontwikkeling Aan diverse projecten zijn subsidies in het kader van Ligt op Groen toegekend. De werkelijke kosten pakken lager uit dan begroot. Aan inkomsten is in 2014 € 105.000 ontvangen. Deze kosten en opbrengsten worden verrekend met de bestemmingsreserve Ligt op Groen. 	€ 110.000 V

<p>Het project Landgoed zonder grenzen is in 2014 opgestart. Aan diverse landgoedeigenaren zijn voorschotten verstrekt om conform de gemaakt afspraken de landgoederen op te knappen. De provincie is medefinancier in dit project. Het project duurt voort in 2015. De provincie bekostigt 49%, gemeente 20% en landgoedeigenaren 31% van de totale projectkosten. Het aandeel van de gemeente wordt verrekend met de bestemmingsreserve Ligt op Groen.</p> <p>Ter voorbereiding op het project Landschapscontract zijn de incidentele kosten voor het opstellen onderlegger Land-schapsregeling € 14.000 lager dan geraamd. Het project Landschapscontract zelf heeft nog geen kosten gemaakt in 2014. Er zijn al wel subsidievoorschotten ontvangen. Deze blijven binnen het project beschikbaar, per saldo budgettair neutraal.</p> <p>Project dijkverlegging Cortenoever. Van het Rijk ontvangen we voor de jaren 2013 t/m 2015 een totaalbedrag van € 214.000 voor ambtelijke inzet bij de procedures voor maatregelen in het gebied Cortenoever. Het aandeel 2014 hiervan bedraagt € 77.000. De kosten van werkelijke inhuur bedroegen afgerond € 43.000. Hierdoor heeft Brummen een netto voordeel weten te behalen ad € 34.000.</p> <p>Project aanleg Fietspad oude bandijk. Tegenover de bijdrage 2014 van het Rijk voor ambtelijke inzet planstudiekosten ad € 25.000 staan geen kosten van inhuur.</p>	
<p>“Economie” De raming van de Markt in Eerbeek is met € 3.000 overschreden. De raming voor economisch beleid is met € 6.000 overschreden. Er zijn extra bijeenkomsten georganiseerd voor plaatselijke ondernemers.</p>	€ 9.000 N
TOTAAL	€ 638.000 V

<i>Nr</i>	<i>Incidentele lasten en baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
1	Ruimtelijke ordening; kosten/opbrengsten grondverkopen	€ 17.000	€ 406.000
2	Bouwgrondexploitatie; storting in risicovoorziening		€ 131.000
3	Plattelandsontwikkeling; Toerisme en recreatie Project Kwaliteitsimpuls Brummen/Bronkhorst	€ 401.000	€ 242.000
4	Plattelandsontwikkeling; Landschapscontract	€ 6.000	
	Totaal incidenteel	€ 424.000	€ 779.000

Portefeuillehouders: A.J. van Hedel, E. van Ooijen en L. Tuiten

Korte omschrijving van het programma

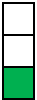

Het programma bevat het beheer en onderhoud van de infrastructuur in de openbare ruimte in de gemeente. Dit is inclusief de zorg voor het milieu, het openbaar groen en de inzameling en afvoer van huishoudelijk afval. Ook de zorg voor monumenten en gedenktekens valt binnen dit programma, evenals het streekarchief.

Wat is onze visie

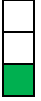
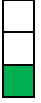
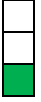

1. Mooie landschappen, een schoon milieu en veerkrachtige ecosystemen kenmerken de gemeente Brummen. Mede dankzij een minimum aan verkeers- en verwijsborden heeft Brummen de uitstraling van een openhartige gemeente.
2. Openbare groenvoorzieningen en wegen, het watersysteem, de rioleringen en gemeentelijke gebouwen verkeren in voldoende staat en zijn toekomstbestendig.
3. Monumenten, archeologische waarden en cultuurhistorische elementen in het landschap worden met zorg beschermd.
4. De gemeente beschikt over representatieve begraafplaatsen met voldoende begraafcapaciteit voor de toekomst.
5. In Brummen kan men veilig deelnemen aan het verkeer, ook kwetsbare verkeersdeelnemers. Ook dieren zijn veilig.
6. De verlichting van gemeentelijke wegen en fietspaden is energie-efficiënt afgestemd met behoud van de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid. De openbare verlichting heeft zo min mogelijk impact op de biodiversiteit en op het cultuurhistorische karakter van het landschap.
7. Er is weinig verkeershinder in de kernen en in het buitengebied.
8. Afvalwater, vaste afvalstromen en zwerfafval worden tot een minimum beperkt en veilig afgevoerd. De Brummense afvalstromen worden waar mogelijk regionaal en duurzaam verwerkt tot bruikbare producten en energie.
9. In de gemeente is infrastructuur aanwezig voor de plaatselijke productie en distributie van duurzame brandstof en energie.
10. De gemeentelijke organisatie heeft een toekomstbestendige werkomgeving, die een goede organisatiecultuur bevordert.

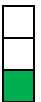
Wat hebben we gedaan in 2014

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
	Groenbeheer Veiligheid van de inrichting van de openbare ruimte De gemeente zal de veiligheid van openbare speeltoestellen controleren. De veiligheid rondom bomen in de openbare ruimte wordt gecontroleerd met behulp van een Virtual Tree Assessment (VTA).	Speeltoestellen worden 5x per jaar op veiligheid gecontroleerd. Bomen worden conform wettelijke eis gecontroleerd.
	Onderzoek begraafplaats Eerbeek. Om voldoende begraafcapaciteit te houden op de gemeentelijke begraafplaatsen wordt het in 2007 begonnen onderzoek naar de belangstelling voor oude graven in Eerbeek en Hall voortgezet en wordt in Brummen een	Onderzoeken lopen door conform planning. De besluitvorming over eenzijdig opzeggen grafrechten gedeelte begraafplaats Eerbeek is nog te nemen (begin 2015). Begraafcapaciteit is momenteel voldoende. Uitbreiding columbarium Brummen heeft plaats

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
	columbarium bijgeplaatst.	gevonden.
	Groenbeheer We zijn tevreden als; 1 de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte hebben bijgedragen aan de verduurzaming van het leefklimaat en de ecosystemen in de gemeente Brummen.	Bij het groenbeheer wordt gifvrij onderhoud uitgevoerd en gestreefd naar “de juiste plant op de juiste plaats”. Wanneer mogelijk wordt de voorkeur gegeven aan plantmateriaal dat bijdraagt aan de biodiversiteit. Er zijn onvoldoende middelen beschikbaar om de verduurzaming te optimaliseren.
	2 de gemeente heeft voldaan aan de vastgestelde (beeld)kwaliteit bij het onderhoud van de openbare ruimte en van gemeentelijke eigendommen.	Kwaliteit wordt constant gemonitord. Gemeten kwaliteiten liggen gemiddeld hoger dan overeengekomen.
	3 de gemeente Brummen heeft voldaan aan alle wettelijke veiligheidseisen met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte.	Het beheer vindt plaats binnen de wettelijke voorschriften.
	4 door proactief stimuleren van burgerparticipatie meer groen in de openbare ruimte wordt onderhouden door derden.	De bijenvereniging heeft aan de Arnhemsestraat, naast de gemeentelijke opslag, en langs het spoor in Eerbeek delen van de gemeentelijke berm ingezaaid en in beheer genomen.
	Monumentenbeheer Toezicht; Het gemeentelijke team handhaving zal erop toezien dat monumenten, archeologische waarden en cultuurhistorische elementen in het landschap worden beschermd volgens de normen van de landelijke wetgeving en van de plaatselijk geldende Erfgoedverordening.	Toezicht wordt uitgevoerd conform het uitvoeringsplan handhaving en het handhavingsbeleid van de gemeente. Toezicht loopt volgens planning.
	Groenbeheer Veiligheid van de inrichting van de openbare ruimte De gemeente zal de veiligheid van openbare speeltoestellen controleren. De veiligheid rondom bomen in de openbare ruimte wordt gecontroleerd met behulp van een Virtual Tree Assessment (VTA).	Speeltoestellen worden 5x per jaar op veiligheid gecontroleerd. Bomen worden conform wettelijke eis gecontroleerd.
	Om te zorgen dat particulieren, bedrijven en instellingen eenvoudig te weten kunnen komen waar de gemeentelijke monumenten en archeologische locaties zich bevinden en welke zorgplicht op deze locaties geldt, zal de gemeente een archeologische kaart publiceren.	Het Archeologiebeleid is in september 2014 door de raad vastgesteld.

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
	<p>We zijn tevreden als monumenten, archeologische waarden en cultuurhistorische elementen in het landschap volgens wettelijke normen zijn beschermd. Particulieren, bedrijven en instellingen kunnen eenvoudig te weten komen waar de monumenten en archeologische locaties van de gemeente zich bevinden en welke zorgplicht op deze locaties geldt.</p>	<p>Het vastgestelde Archeologiebeleid is te raadplegen via www.overheid.nl. of in te zien op het gemeentehuis.</p>
	<p>Beheer van de infrastructuur: Onderhoud van wegen, fiets- en voetpaden in overeenstemming met landelijke normen. Op basis van de weginspectie van 2011 is de begroting en planning voor 2014 opgesteld. Hierin zijn asfaltonderhoud, herstraat- en andere werkzaamheden opgenomen. Een overzicht van geplande onderhouds- en herstelwerkzaamheden is te vinden in paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen. Eind 2013 is opnieuw een weginspectie uitgevoerd die de basis zal vormen voor het onderhoudsplan van 2015 en 2016.</p>	<p>Onderhoud heeft conform planning plaats gevonden. Van alle genoemde onderhoudswerkzaamheden is de Troelstralaan uitgesteld naar 2015. De werkzaamheden hier worden in overleg met school en buurt uitgevoerd.</p>
	<p>De gemeente is in 2014 gestart met de uitvoering sanering verkeersborden om de hoeveelheid verkeersborden terug te brengen. Wanneer bestaande borden het einde van hun levensduur hebben bereikt, wordt de noodzaak van vervanging kritisch bekeken.</p>	<p>Bordensaneringsplan is vastgesteld en de overtollige borden zijn verwijderd.</p>
	<p>We zijn tevreden als wegen, fiets- en voetpaden en bruggen in de gemeente Brummen volgens wettelijke normen zijn onderhouden.</p>	<p>Weginspectie van eind 2013 laat geen verkeersonveilige situaties zien. Het onderhoud in 2014 is gericht op het voorkomen van mogelijke problemen.</p>
	<p>Milieubeheer Duurzame ontwikkeling. Bij het beheren van de kwaliteit van de buitenruimte zal de gemeente zich inspannen om mogelijkheden voor duurzame verbetering van het milieu te identificeren. Richtlijnen voor duurzame ontwikkeling zijn al opgenomen in een aantal gemeentelijke beleidsdocumenten en zullen als uitgangspunt dienen (o.a. het Waterplan biedt richtlijnen voor de ontwikkeling van een toekomstbestendig leefmilieu). Het "Projectplan Duurzame Ontwikkeling biedt houvast voor een duurzame ontwikkeling van de gebouwde omgeving.</p>	<p>Voor een deel is aan deze ambities al invulling gegeven, zoals het afkoppelplan (regenwater), het toepassen van duurzame verlichting in de openbare ruimte en duurzaam groenbeheer.</p> <p>De mogelijkheden om het duurzaam beheer verder te ontwikkelen vormen continue punt van aandacht. Zoals de mogelijkheden het scheiden van afval verder te bevorderen.</p>

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
	<p>Riolering. De gemeente zal de projecten voorbereiden die in het Basis-rioleringsplan en het Gemeentelijk Rioleringsplan voor 2014 worden benoemd. Het betreft renovatie en vervangingen, verbetermaatregelen en onderzoeken. Bijvoorbeeld het voorbereiden van het afkoppelen van hemelwater in Eerbeek. Een overzicht van de werkzaamheden is opgenomen in par. C – Onderhoud kapitaalgoederen.</p>	<p>De opgenomen renovaties, verbetermaatregelen & onderzoeken zijn conform planning verlopen.</p>
	<p>Afval. In de hele gemeente wordt in 2014 groente-, fruit- en tuinafval, restafval en oud papier ingezameld. Ook de centrale inzameling van glas, sappakken, textiel en kunststoffen wordt voorgezet.</p>	<p>De inzameling van het restafval en de verschillende deelstromen is uitgevoerd volgens het vastgestelde beleid. Er is een uitvoeringsplan afval opgesteld dat tot minder afval en betere afvalscheiding moet leiden.</p>
	<p>Milieubeheer We zijn tevreden als; 1 de gemeente blijft voldoen aan alle wettelijke normen op het gebied van milieubeheer. Milieuproblemen zijn in afstemming met de betrokkenen zo goed mogelijk opgelost of duurzaam beheersbaar gemaakt.</p>	<p>Maakt onderdeel uit van onze werkprocessen</p>
	<p>21 n de gemeente duurzame ontwikkelingen hebben plaatsgevonden op het gebied van bodem, water- en geluidsbeheer. Ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening zijn afgestemd op deze duurzame koers. Lokale burgers, bedrijven en instellingen zijn meer betrokken bij de zorg voor een goed milieu en bij de ontwikkeling van infrastructuur voor duurzame energieproductie en - distributie.</p>	<p>Duurzaamheid als 'ontwikkelpincipe' is mede dankzij Toekomstvisie volledig geïntegreerd in reguliere beleidsvelden</p>
	<p>3 de gemeente voldaan heeft aan de doelstelling en basisinspanning van het Gemeentelijk Rioleringsplan</p>	<p>Huidig GRP heeft een looptijd van 5 jaar. We zitten u in het 4^e jaar en lopen nog volgens planning om gestelde doelen te bereiken.</p>
	<p>4 de gemeente voldaan heeft aan de doelstelling en basisinspanning van het Afvalbeleidsplan. Afval van Brummense huishoudens, instellingen, bedrijven en openbare ruimtes is doelmatig gescheiden. Een groter percentage van de afvalstromen (inclusief afvalwater) is lokaal en duurzaam verwerkt tot bruikbare producten en energie. De hoeveelheid restafval is verder afgenomen.</p>	<p>Instellingen en bedrijven hebben hun eigen verantwoordelijkheid. Uitwerking afvalbeleidsplan is opgepakt in samenwerking met Circulus-Berkel en is in het najaar van 2014 vastgesteld.</p>

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
	<p>Regionale samenwerking</p> <p>Voor taken binnen programma 3 zal de gemeente samenwerking zoeken met andere gemeentes. Indien duidelijk is dat werkzaamheden daardoor doelmatiger en doeltreffender kunnen worden uitgevoerd. De gemeente Brummen zal bij deze beoordeling selectief te werk gaan en onderscheid maken tussen:</p> <p>uitvoering van taken (bijv. intergemeentelijke samenwerking, regionale expertdienst, regionale uitvoeringsdienst);</p> <p>kwaliteitsmanagement (bijv. intergemeentelijke afstemming van werkprocessen, regionale franchiseformule);</p> <p>bestuurlijke verantwoordelijkheid (bijv. over laten aan het regiobestuur of aan de provincie).</p>	<p>De opgave strekt zich uit over meerdere programma's. Samenwerking is een issue dat in het kader van het project PIOFACH al binnen de regio is opgepakt. Voor Brummen geldt dat samenwerking met Voorst op een aantal delen is opgepakt. We hebben het dan over onderlinge uitwisseling I&A personeel en outsourcen van onze personeelsadministratie naar Voorst.</p>
	<p>Burgerparticipatie</p> <p>De gemeente zal particulieren en instellingen gericht gaan betrekken bij onder andere het uitvoeren van werkzaamheden rondom groenbeheer, landschapsbeheer en milieubeheer. De mogelijkheden voor adoptie van groen worden verder uitgewerkt.</p>	<p>Om de burgerparticipatie bij het beheer van de openbare ruimte meer vorm te kunnen geven is per 1 augustus een nieuwe medewerker in de functie van Regisseur Openbare Ruimte gestart. Participatieprojecten bij De Hofjes en de Dobbelsesteen in Brummen zijn opgepakt. Verdere uitwerking burgerparticipatie vindt in 2015 plaats.</p>
	<p>Vastgoedbeheer</p> <p>We zijn tevreden als de gemeentelijke huisvesting voldoet aan de wettelijke eisen (o.a. ARBO en brandveiligheid).</p>	<p>Wordt structureel getoetst. Dit jaar de nodige verbeteringen doorgevoerd naar aanleiding van de gehouden RIE.</p>

Wat mag het kosten

Programma 3 - Ruimtelijk Beheer				
<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting na wijz.	Realisatie 2014
Lasten				
Incidenteel	€ 27	€ 125	€ 183	€ 49
Structureel (incl. organisatie)	€ 9.341	€ 10.200	€ 10.135	€ 8.544
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 9.368	€ 10.325	€ 10.318	€ 8.593
Baten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18
Structureel	€ 6.982	€ 6.803	€ 6.828	€ 5.637
Totale baten (excl. bestemming)	€ 6.982	€ 6.803	€ 6.828	€ 5.655
Saldo excl. bestemmingen	€ 2.386	€ 3.522	€ 3.490	€ 2.938
Bestemmingen				
Toevoeging aan reserves	€ 710	€ 66	€ 213	€ 671
Onttrekking aan reserves	€ 45	€ 56	€ 78	€ 535
Bestemmingen per saldo	€ 665	€ 10	€ 135	€ 136
Saldo incl. bestemmingen	€ 3.051	€ 3.532	€ 3.625	€ 3.074

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi incl. bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting na wijziging 2014			Realisatie 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Rioleringen	€ 3.640	€ 4.007	-€ 367	€ 2.975	€ 3.268	-€ 293
Wegen	€ 1.909	€ 478	€ 1.430	€ 1.290	€ 58	€ 1.232
Verkeer en openbaar vervoer	€ 507	€ 34	€ 473	€ 302	€ 36	€ 266
Monumenten en oudheidkunde	€ 173	€ 0	€ 173	€ 138	€ 0	€ 137
Afvalverwijdering	€ 1.878	€ 2.219	-€ 341	€ 2.262	€ 2.543	-€ 281
Milieu	€ 830	€ 46	€ 784	€ 691	€ 173	€ 518
Openbaar groen	€ 1.323	€ 21	€ 1.302	€ 1.392	€ 17	€ 1.375
Lijkbezorging	€ 271	€ 100	€ 171	€ 215	€ 95	€ 119
Totaal ruimtelijk beheer	€ 10.531	€ 6.905	€ 3.625	€ 9.265	€ 6.190	€ 3.073

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Ureninzet ambtelijke organisatie op dit programma	€ 91.000 V
<p>“Rioleringen” Voor specifieke toelichting wordt u verwezen naar paragraaf C – Onderhoud Kapitaalgoederen. Het voordeel wordt veroorzaakt door het Btw-effect van de afwijking in de werkelijke kosten, ambtelijke uren en opbrengsten ten opzichte van de raming. De werkelijke cijfers hebben geresulteerd in een hogere toevoeging aan de bestemmingsreserve Rioolheffing dan geraamd van € 128.000. Aan kosten van derden is een voordeel ontstaan van € 338.000. Grotendeels ontstaan door een lagere toevoeging aan de voorziening rioolrenovaties en lagere kapitaallasten. Verder zijn de kosten van kwijtschelding voor het eerst in 2014 als een kostenpost meegenomen. Aan inkomsten staat een nadeel bij de opbrengst rioolheffing en overige baten van per saldo € 190.000. Voornamelijk door oninbare bedragen veroorzaakt.</p>	€ 20.000 V
<p>“Wegen” Binnen het budget bermonderhoud, onkruidbestrijding en uitvoering bouwstoffenbesluit sprake van minder lasten dan geraamd ad € 104.000. De maatregelen aan de Ringlaan zijn afgerond, hierdoor kan de voorziening volledig vrijvallen ad € 18.000. Bij straatverlichting is door minder stroomkosten en lagere kapitaallasten sprake van een voordeel ad € 40.000. Vooral door het uitblijven van een winterse periode in 2014 is er bij gladheidbestrijding sprake van een voordeel ad € 20.000.</p>	€ 194.000 V
<p>“Verkeer en openbaar vervoer” Bij Verkeerplannen is er een voordeel van € 40.000 door lagere kapitaallasten. De geplande vervanging van de Verkeersregelinstallatie Brummensebrug is uitgesteld naar 2015. Dit levert voor 2014 een incidenteel voordeel op van € 125.000. Bij de 1^e bestuursrapportage 2015 zal dit budget wederom aangevraagd worden.</p>	€ 177.000 V
<p>“Monumenten en oudheidkunde” Bij monumenten is er sprake van een voordeel ad € 33.000. Zowel de subsidies, het onderhoud aan monumenten, kosten archeologie als de overige kosten bleven binnen de raming.</p>	€ 33.000 V
<p>“Afvalverwijdering” Alle kosten en opbrengsten op dit product worden verrekend met de bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing. Het nadeel wordt veroorzaakt door het Btw-effect van de afwijking in de werkelijke kosten, ambtelijke uren en opbrengsten ten opzichte van de raming. Technisch is het nadeel ad € 52.000 als volgt te analyseren: 1. Hogere toevoeging aan de reserve ad € 458.000 N 2. Lagere kosten van derden € 82.000 V 3. Hogere bijdrage van de stichting Afvalfonds € 324.000 V.</p>	€ 52.000 N
<p>“Milieu” Het grote voordeel op dit bestuurlijke product komt door minder kosten bij diverse projecten. Twee grote posten die we hier een rol spelen zijn: Budget voor maatregelen (hogere waarde) woningen. Wegens vertraging in de ontwikkeling van het Centrumplan Eerbeek is het beschikbare budget € 66.000 niet besteed. Bij de 1^e bestuursrapportage 2015 zal dit opnieuw aangevraagd worden. Daarnaast zijn de werkzaamheden in het kader van Verkeers- en vervoerlawaaï</p>	€ 123.000 V

(railwegverkeer) afgerond en valt de beschikbare restant van de voorziening vrij ter grootte van € 30.000.	
<p>“Openbaar groen”</p> <p>Dit bestuurlijk product laat een nadeel zien van € 65.000. Dit wordt voor € 58.000 veroorzaakt 1 op 1 aanbestedingen waarbij geen aanbestedingsvoordelen zijn behaald en meerwerk op het maaibestek.</p> <p>Door aanschaf van minder plantmaterialen en minder uitgevoerde renovaties een voordeel van € 25.000.</p> <p>Het project vervanging bomen Offenbachstraat is nog niet volledig afgerond. Het overschot van € 5.000 zal bij de 1^e bestuursrapportage 2015 opnieuw aangevraagd worden.</p> <p>Bij Bossen en landschappen is een voordeel te zien van € 13.000. Hiervan is voor het Landschapsproject nog ruim € 5.000 nodig ter afronding in 2015. Deze wordt bij de 1^e bestuursrapportage 2015 aangevraagd.</p> <p>Bij Bermen en Sloten is een nadeel van € 50.000. Betreft een eenmalig nadeel door verschuiving van de betalingstermijn van het bestek. Betaling lopen vanaf 2015 conform de werkzaamheden.</p> <p>Verhuuropbrengst groenstroken is niet gerealiseerd in 2014. Opbrengstraming gaat over naar 2015.</p>	€ 65.000 N
<p>“Lijkbezorging”</p> <p>Dit product laat een voordeel zien van € 31.000. Minder benodigde inzet derden bij het afhandelen van aanvragen en verzoeken. Daarnaast is er één urnenzuil minder geplaatst en zijn er geen grafzerken verwijderd van oude graven omdat het besluit voor het eenzijdig opzeggen van grafrechten voor een deel van de begraafplaats in Eerbeek in 2014 niet genomen is. Kosten voor beide werkzaamheden volgen op een later tijdstip. Budget urnenzuil wordt wederom in de Meerjarenbegroting opgenomen. Kosten voor ruiming van grafzerken afgerond € 13.000 komen in 2015. Deze wordt bij de 1^e bestuursrapportage 2015 aangevraagd.</p>	€ 31.000 V
TOTAAL	€ 552.000 V

<i>Nr</i>	<i>Incidentele lasten en baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
1	Wegen; vrijval voorziening Ringlaan		€ 18.000
2	Milieu; opstellen geurbeleid	€ 11.000	
3	Openbaar Groen; vervanging bomen Offenbachstraat	€ 15.000	
4	Lijkbezorging; ruimen monumenten, plaatsen columbarium	€ 23.000	
	Totaal incidenteel	€ 49.000	€ 18.000

Portefeuillehouders: K. Paauw en L. Tuiten

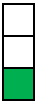
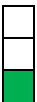
Korte omschrijving van het programma

Het programma omvat de onderdelen arbeidsmarktbeleid, sociale voorzieningen, vreemdelingenbeleid en participatiebeleid.

Wat is onze visie

1. Binnen de mogelijkheden van de gemeente stellen we de bestaande werkgelegenheid veilig.
2. Het realiseren van lokale arbeidsintensieve en ecologisch extensieve werkgelegenheid.
3. Mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben ondersteunen we om deze afstand te overbruggen en bieden we de mogelijkheid om naar vermogen te gaan werken of aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen. Het doel hiervan is gewone arbeid of participatie in de maatschappij.
4. Mensen met lage inkomens ondersteunen we door middel van de individuele bijzondere bijstand en minimaregelingen.
5. Aan ouderen, chronisch zieken, gezinnen of alleenstaanden met jonge kinderen in de Brummense samenleving geven we extra aandacht.
6. De ontwikkeling en integratie van nieuwkomers in onze gemeente op de arbeidsmarkt en in de Brummense samenleving ondersteunen we.
7. De in de gemeente gevestigde bedrijven kunnen groeien.

Wat hebben we gedaan in 2014

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
	Uitvoering van de Wet werk en bijstand (Wwb), Wet Inburgering (Wi), Wet sociale werkvoorziening De gemeente Brummen heeft de uitvoering van de bijstandswetgeving sinds 2007 uitbesteed aan de gemeente Apeldoorn. Dit blijft ook na 1 januari 2014 zo. Hierover vindt periodiek overleg en afstemming plaats.	De gemeente Apeldoorn voert de Wwb en andere wetgeving conform dienstverleningsovereenkomst uit. Er is structureel periodiek overleg en afstemming met Apeldoorn over de uitvoering en beleid.
	De gemeente Brummen heeft de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening ondergebracht binnen de Gemeenschappelijke Regeling Delta. Dit blijft ook na 1 januari 2014 zo. Hierover vindt periodiek overleg en afstemming plaats.	De GR Delta voert de Wsw conform de Product Prestatie Overeenkomst 2014 uit. Er is structureel periodiek overleg en afstemming met Delta en de andere deelnemende gemeenten over de uitvoering en beleid. Op dit moment zijn we met de andere GR gemeenten in gesprek over opheffing van de GR Delta en de vorming van een nieuwe GR Het Plein waar Brummen via een dienstverleningsovereenkomst de uitvoering van de uitvoeringstaken zou kunnen onderbrengen.
	We ontwikkelen een Brummense aanpak 'Werken naar vermogen'.	de Participatiewet treedt op 01.01.2015 in werking. Het Participatiebeleid is middels een Participatienota 2015 – 2016 door de Raad vastgesteld. Een aantal pilot projecten is al gestart.

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
	<p>Van uitkeringsgerechtigden wordt geëist dat zij, indien daartoe geschikt, zo snel mogelijk weer participeren in het arbeidsproces. Dit kan ook door vrijwilligerswerk te gaan doen.</p>	<p>Brummen hanteert een activerend re-integratiebeleid. Via onder andere "Direct Actief" zetten we in op zo snel mogelijk toeleiding naar werk. Indien werken nog niet mogelijk is, wordt werkervaring opdoen en vrijwilligerswerk actief gestimuleerd.</p>
	<p>Werkgelegenheid We zijn tevreden als; de gemeente naast de prominente Eerbeekse papierindustrie, die aan veel inwoners werk geeft, een vestigingsbeleid kent van meer diversiteit in kleine en middelgrote bedrijven.</p>	<p>In de TV 2030 is hier aandacht aan besteed. Focus wordt vooral gelegd bij het versterken van de recreatieve en toeristische sector. Ook vindt overleg plaats met de lokale ondernemers om te bezien in hoeverre het ondernemersklimaat in Brummen kan worden verbeterd.</p>
	<p>Realisering kleinschalige, milieuvriendelijke bedrijvigheid, zowel agrarisch als op het gebied van toerisme en recreatie, passend binnen de Brummense leefomgeving</p>	<p>Recent is de verplaatsing van de warenmarkt in Brummen naar het Marktplaatsplein gerealiseerd en daarna zal de privatisering van de markt in Eerbeek gestalte worden gegeven. Daarnaast zijn we bezig om samen met de ondernemersverenigingen een ondernemersfonds te realiseren. Doel van het ondernemersfonds is het genereren van extra inkomsten voor activiteiten en kwaliteit van de openbare ruimte in de beide centra Brummen en Eerbeek. Ook eigenaren van leegstaande panden kunnen op deze wijze worden aangeslagen om financieel bij te dragen. We blijven ook regionaal proberen om kavels van het bedrijventerrein Uitbreiding Hazenberg uit te geven. Aan de Dierenseweg komt een kunstatelier, dat tevens gevestigd is langs de kunst-route. Aan de Weg naar het Ganzenei komt ook een kunstatelier, restauratie en productie.</p>
	<p>Maximaal bereik van het minimabeleid Er zal de nodige aandacht worden geschonken aan de sociaal zwakkeren in onze samenleving.</p>	<p>In 2014 is extra aandacht besteed aan de communicatie, wat heeft geresulteerd in een nieuwe folder en in verbeterde informatie op de website. Met organisaties op het gebied van sport en cultuur heeft overleg plaatsgevonden over het bereik van doelgroepen en zij zijn geïnformeerd over de mogelijkheden. Ook intermediairs als BAC, woningcorporaties, goede doelen organisaties en de diaconieën in Eerbeek en Brummen zijn geïnformeerd over beleid. Met scholen heeft overleg plaatsgevonden over maatregel bijzondere schoolkosten.</p>
	<p>Er wordt maximaal ingezet op het minimabeleid voor diegenen die daarvan afhankelijk zijn.</p>	<p>In 2014 is extra aandacht besteed aan de communicatie, wat heeft geresulteerd in een nieuwe folder en in verbeterde informatie op de website. Er is aangesloten bij de website Samen</p>

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
		<p>Goed Voor Elkaar. Met organisaties op het gebied van sport en cultuur heeft overleg plaatsgevonden over het bereik van doelgroepen en zij zijn geïnformeerd over de mogelijkheden. Ook worden nauwe contacten onderhouden met intermediairs als BAC, woningcorporaties, goede doelen organisatie en diaconieën te Eerbeek en Brummen. Er wordt extra ingezet op het bereik van kinderen. Hiertoe vindt overleg plaats met onder andere de combinatiefunctionaris, en verenigingen.</p>
	<p>Maximaal bereik van het minimabeleid We zijn tevreden als; aan de sociaal zwakkeren in onze samenleving de nodige aandacht is geschonken. Het huidige Brummense minimabeleid is gehandhaafd.</p>	<p>In 2014 is het beleid geëvalueerd en er is nieuw beleid opgesteld, gericht op participatie. Nieuwe maatregelen voor 2015 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidmaatschap bibliotheek Brummen/Voorst voor volwassenen; - Uitbreiding van kindmaatregelen naar ouders met laag besteedbaar inkomen - Vergoeding diftar en rioolheffing kan ook aangevraagd worden door mensen met een laag besteedbaar inkomen - Met lokale ondernemers, verenigd in de OVB en OVE zijn afspraken gemaakt over zomerbonnen (t.b.v. schoolkosten) en decemberbonnen (t.b.v. feestdagen) - Met zwembad Coldenhove te Eerbeek zijn afspraken gemaakt voor behalen van zwemdiploma A
	<p>maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen een belangrijk uitgangspunt is binnen het minimabeleid.</p>	<p>In 2014 is nieuw minimabeleid vanaf 2015 vastgesteld: 'meedoen in Brummen'. Hierbij is extra aandacht besteed aan de participatie van kinderen. Alle kindmaatregelen kunnen met ingang van 1-1-2015 ook aangevraagd worden door ouders met een laag besteedbaar inkomen. In de communicatie komt dit ook naar voren. Via de combinatiefunctionaris sport/cultuur wordt geprobeerd nog meer kinderen te bereiken. Met lokale ondernemers zijn afspraken gemaakt over cadeaubonnen. In de zomermaanden kunnen ouders hiermee schoolbenodigdheden aanschaffen. De decemberbon is bedoeld om december ook een feestmaand te laten zijn voor kinderen met ouders met een laag inkomen.</p>
	<p>Benutten van mogelijkheden toetreding op de arbeidsmarkt Met de Brummense aanpak "werken naar vermogen" is er integrale aandacht voor verbetering van de mogelijkheden voor toetreding van de arbeidsmarkt en maatschappelijke participatie.</p>	<p>De Participatiewet is definitief per 01.01.2015 ingegaan. Een participatienota is in voorbereiding. De mogelijkheden tot toetreding richting de arbeidsmarkt worden via een aantal initiatieven actief gestimuleerd: pilot project Talent, Brummen Scoort, Direct Actief.</p>

Resultaat	Activiteit	stand van zaken
	We streven naar op de persoon afgestemde zo lokaal mogelijk georganiseerde participatietrajecten. Daarvoor hebben we toetsbare afspraken met onder andere de gemeente Apeldoorn, Delta en Stichting Welzijn Brummen.	Maatwerk is uitgangspunt in het re-integratiebeleid van Brummen. Met uitvoerders Apeldoorn en Delta zijn hier goede afspraken over gemaakt. Met SWB zijn afspraken gemaakt betreffende “sociale activering”. Via reguliere periodieke overleggen wordt de voortgang van deze afspraken gevolgd.
	Benutten verruiming wettelijke mogelijkheden arbeidsmarktbeleid We volgen de wijzigingen en ontwikkelingen in wetgeving waarmee mogelijkheden voor het arbeidsmarktbeleid worden verruimd. Dit past in het streven naar een duurzame veerkrachtige gemeente.	Aanpassingen en vernieuwingen in het wettelijke kader worden actief gevolgd en waar nodig geïmplementeerd in het beleid.
	Arbeidsparticipatie We zijn tevreden als; de uitvoering door de gemeente Apeldoorn van de Wet werk en bijstand volgens afspraken wordt uitgevoerd.	De gemeente Apeldoorn voert de Wwb en andere wetgeving conform dienstverleningsovereenkomst uit. Er is structureel periodiek overleg en afstemming met Apeldoorn over de uitvoering en beleid.
	de uitvoering door Delta van de Wet sociale werkvoorziening volgens afspraken wordt uitgevoerd.	De GR Delta voert de Wsw conform de Product Prestatie Overeenkomst 2014 uit. Er is structureel periodiek overleg en afstemming met Delta en de andere deelnemende gemeenten over de uitvoering en het beleid.
	de gemeente lokaal gerichte en ingerichte dienstverlening kent, deze is toegankelijk voor alle inwoners.	In de dienstverleningsovereenkomst met Apeldoorn is vastgelegd dat klantmanagers en accountmanager werkgeversdienstverlening deels vanuit het gemeentehuis Brummen werkzaam zijn. Uitkeringsgerechtigden worden voor gesprekken uitgenodigd op het gemeentehuis.
	de middelen van het afgenomen Participatiebudget doeltreffend, doelmatig en efficiënt zijn ingezet.	Het participatiebudget wordt doeltreffend, doelmatig en efficiënt ingezet en de uitstroom afspraken met uitvoerder Apeldoorn zijn in 2014 behaald.
	Integratie We zijn tevreden als; iedere inwoner van de gemeente veilig is in Brummen, wordt geaccepteerd en volwaardig meedoet aan de samenleving.	Door middel van de maatschappelijke begeleiding en woonbegeleiding door SWB wordt hier actief op ingezet.

Wat mag het kosten

Programma 4 - Werk en Inkomen				
<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting na wijz.	Realisatie 2014
Lasten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 7.948	€ 7.277	€ 8.449	€ 8.501
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 7.948	€ 7.277	€ 8.449	€ 8.501
Baten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 6.413	€ 5.829	€ 6.735	€ 6.694
Totale baten (excl. bestemming)	€ 6.413	€ 5.829	€ 6.735	€ 6.694
Saldo excl. bestemmingen	€ 1.535	€ 1.448	€ 1.714	€ 1.807
Bestemmingen				
Toevoeging aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingen per saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo incl. bestemmingen	€ 1.535	€ 1.448	€ 1.714	€ 1.807

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi incl. bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting na wijziging 2014			Realisatie 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Arbeidsmarktbeleid	€ 3.067	€ 2.916	€ 151	€ 2.977	€ 2.896	€ 81
Sociale voorzieningen	€ 5.383	€ 3.819	€ 1.564	€ 5.524	€ 3.798	€ 1.726
Totaal werk en inkomen	€ 8.450	€ 6.735	€ 1.715	€ 8.501	€ 6.694	€ 1.807

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Ureninzet ambtelijke organisatie op dit programma	€ 55.000 V
“Participatiebeleid” De kosten van derden is binnen de raming gebleven, mede door een positieve afwikkeling over 2012 m.b.t. volwasseneneducatie.	€ 27.000 V
“Sociale voorzieningen” Dit product laat een overschrijding zien. Voor de overschrijding van zowel IOAW, IOAZ en WWB geldt als verklaring dat door de economische crisis en de effecten van deze economische crisis er meer inwoners vanwege werkeloosheid of einde WW-	€ 175.000 N

rechten een beroep heeft gedaan op een uitkering van de gemeente Brummen. Tot slot is het budget minimabeleid inclusief bijzondere bijstand binnen de raming gebleven. Dit omdat in 2014 voor het eerst de kosten van kwijschelding op afvalstoffenheffing en rioolheffing gedekt worden uit de desbetreffende bestemmingsreserves.	
TOTAAL	€ 92.000 N

Onderstaand een overzicht van het aantal mensen in de diverse sociale regelingen en het daarbij besteedde bedrag per jaar. De genoemde afkortingen hebben de volgende betekenis:
 IOAW: Inkomensondersteuning Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers;
 IOAZ: Inkomensondersteuning Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen;
 BBZ: Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen;
 WWB: Wet Werk en Bijstand.

Overigens strekt het werkterrein van het participatiebeleid zich niet alleen uit over de werklozen die nu in een bijstand regeling zitten, maar over alle werkzoekenden binnen de gemeente.

Jaar	IOAW	IOAZ	BBZ	WWB
2004	16 (3) € 269.226	1 € 32.273	0 € 6.246	176 (9) € 1.993.792
2005	12 (1) € 179.431	1 € 17.250	1 € 21.484	152 (10) € 1.874.542
2006	6 (3) € 112.383	1 € 17.487	1 € 14.076-	151 (9) € 1.813.309
2007	4 € 77.666	1 € 13.177	1 € 12.734	148 (6) € 1.855.550
2008	6 € 58.692	0 € 4.231	2 € 50.184	152 (10) € 1.929.361
2009	10 € 104.817	0 -€ 909	2 € 61.554	175(10) € 2.235.282*
2010	9 € 125.024	1 € 6.647	1 € 4.245	199 € 2.352.095*
2011	12 € 129.343	2 € 20.913	2 € 8.729	208 € 2.684.548*
2012	14 € 149.587	3 € 30.480	1 € 32.975	218 € 2.708.938
2013	14 € 195.263	4 € 34.943	1 € 44.760	257 € 3.250.438
2014	16 € 207.178	3 € 48.488	2 € 10.791	281 € 3.837.679

Het genoemde aantal klanten is het aantal klanten tot 65 jaar. Tussen haakjes staan 65+ klanten, die vanaf 2008 overgegaan zijn naar de Sociale Verzekering Bank (SVB).

*= Dit bedrag is inclusief de kosten in het kader van de wet WIJ.

Portefeuillehouder: K. Paauw

Korte omschrijving van het programma

Het programma omvat alle activiteiten die te maken hebben met de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Hierbij kan onder andere worden gedacht aan activiteiten op het gebied van de deelname aan het maatschappelijk verkeer, voorzieningen voor mensen met een beperking, de maatschappelijke opvang en preventieve ondersteuning van jeugdigen.

Wat is onze visie

We willen actieve deelname van inwoners aan de samenleving bevorderen en gezond leven bevorderen. Zo willen we een groter beroep op professionele ondersteuning terugdringen. En daar waar het nodig is mensen betrekken en keuzevrijheid op het gebied van zorg- en dienstverlening bieden. Concreet willen we bereiken:

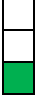

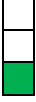
1. Inwoners nemen meer initiatieven en hebben eigen verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving.
2. Er is een onafhankelijk, geïntegreerd en laagdrempelig advies en informatiepunt Wmo en CJG, voor alle inwoners.
3. Er is goede samenwerking tussen jeugdvoorzieningen zoals schoolarts, maatschappelijk werk en scholen.
4. Dienstverlening in dorpen en kernen is behouden dankzij ambulante dienstverlening en digitale producten en diensten.
5. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn in staat een kwalitatieve bijdrage te leveren aan hun eigen leefomgeving of die van anderen.
6. Mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en mensen met een psychosociaal probleem nemen deel in en aan het maatschappelijk verkeer.
7. De gemeente kent een goed (collectief) voorzieningenpakket waar mensen op basis van indicatie gebruik van kunnen maken. Voor het leveren van de (collectieve) voorzieningen worden gespecialiseerde partijen ingeschakeld. De voorziening is betaalbaar en laagdrempelig.
8. Er is een goede samenhang met voorzieningen vanuit de AWBZ en bijvoorbeeld welzijnsvoorzieningen. Voorzieningen sluiten zoveel mogelijk aan op de vraag van de klant.
9. Maatschappelijke opvang en verslavingszorgbeleid wordt in regionaal verband (en deels lokaal) uitgevoerd en wordt ondersteund.

Wat hebben we gedaan in 2014

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	De gemeente staat aan de vooravond van een uitbreiding van haar taken op sociaal terrein die zijn weerga niet kent. De drie decentralisaties of transities op het gebied van werk, Wmo en jeugd breiden de taken en verantwoordelijkheden van onze gemeente uit naar vrijwel de gehele ondersteuning aan kwetsbare groepen in onze gemeente. De doelstellingen van al deze nieuwe taken vertonen een sterke overeenkomst: het bevorderen van de sociale participatie, het nemen van eigen verantwoordelijkheid, het stimuleren van eigen kracht en	De voorbereidingen in 2014 om gereed te zijn voor de uitvoering van de nieuwe taken zijn afgerond. In het afgelopen jaar is hiervoor een groot aantal beleidsnota's en verordeningen vastgesteld. Vanaf 1 januari is het "Team voor elkaar" actief waarin informatie, advies, adressering en de toegang en toeleiding naar zorg en ondersteuning plaatsvindt. In 2015 en verder staat de doorontwikkeling centraal.

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	<p>ondersteuning voor die inwoners die het op eigen kracht niet redden. Hoewel er rond wetgeving nog veel onduidelijkheid bestaat, ontstaan er mogelijkheden om integraal en ontkokerd stelsel van sociale ondersteuning in te richten voor alle leefgebieden en alle levensfasen van de inwoners.</p> <p>In Brummen zijn wij al gestart met het project samenhang decentralisaties. Het doel hiervan is om integraal beleid te ontwikkelen met één visie om de samenhang tussen Jeugdzorg, Wmo (inclusief overgang van de functie begeleiding) en Participatiewet. Deze aanpak wordt in 2014 krachtig voortgezet en geconcretiseerd.</p>	
	<p>'Zorgbehoevenden'</p> <p>Mensen die zorg nodig hebben zijn in beeld bij hulpverleningsinstellingen in de gemeente Brummen.</p>	Er is sprake van een overgangssituatie waarbij het "Team voor elkaar" een sterkere spilfunctie krijgt.
	Het aanbod aan zorg is maximaal afgestemd op de behoeften van zorgvragers.	2014 betrof nog de oude situatie waarbij ook al invulling is gegeven aan de kanteling. Met de decentralisaties is deze ontwikkeling verder doorgezet
	<p>WMO</p> <p>Veranderingen in wetgeving worden adequaat aangepakt en vertaald in concrete besluiten en beleidsregels.</p>	In 2014 is het beleidsplan en de verordening vastgesteld.
	<p>De gemeente heeft de opdracht de beperkingen van burgers te compenseren. Hiervoor wordt uitvoering gegeven aan onder andere het uitvoeringsplan 'deelnemen aan de samenleving'. Het is aan ons het compensatiebeginsel vorm te geven. Dat vraagt om een nieuwe werkwijze, een kanteling in denken en doen. Daarvoor gaan we samen met cliënten op zoek naar nieuwe mogelijkheden om diensten en voorzieningen, welzijn en zorg en collectief en individueel aanbod in samenhang aan te bieden.</p>	Met vaststelling Verordening maatschappelijke ondersteuning 2014 en beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2014 is hier invulling aan gegeven.
	De uitvoerenden van de Wmo blijven op de hoogte van ontwikkelingen, spelen daar op in, weten wat mensen nodig hebben.	Door middel van opleiding, intercollegiaal overleg en regionale samenwerking blijven de medewerkers op de hoogte van actuele ontwikkelingen. Continu proces.
	Loket Wegwijs heeft een dienstverlenende taak. De uitgangspunten van de kanteling zoals hierboven beschreven, zijn daarbij leidend.	Het loket Wegwijs heeft tot en met 2014 gefunctioneerd. Vanaf 2015 vindt integratie plaats met de lokale structuur (Team voor Elkaar).

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	WMO We zijn tevreden als; individuele verstrekkingen gedaan zijn binnen de geldende termijnen en kaders en afgestemd op de persoonlijke noden van de aanvrager.	Individuele verstrekkingen zijn binnen de geldende termijnen en kaders gedaan en zijn afgestemd op de persoonlijke noden van de aanvrager.
	Er gelijke kansen zijn voor jongeren in de gemeente. Jeugd en jongeren worden actief betrokken bij het ontwikkelen van beleid voor hun leeftijdsgroep.	In juli 2014 vinden twee bijeenkomsten plaats om met inwoners, professionals en jongeren te praten over invulling van het beleid voor hun leeftijdsgroep. Er is een pilot project Talenhouse opgestart en een concept jeugd- en jongerenbeleid opgesteld (inclusief uitvoeringsplan)
	de ketenaanpak wonen, zorg en welzijn.	De woningcorporaties onderhouden contact met de zorgaanbieders over de huisvesting Bewoners zijn al door instelling(en) geïnformeerd over de mogelijkheden voor zorg aan huis. Gemeente heeft overleg met aanbieders en corporaties.
	risicogedrag voorkomen is door informatie, vroegtijdige signalering en ondersteuning van jongeren en ouders.	We willen in 2015 het preventieve jeugdbeleid verder uitwerken. We gaan het huidige aanbod onder de loep nemen, wat werkt behouden en daarnaast nieuw aanbod ontwikkelen.
	de gemeentelijke regie voor jeugdbeleid keten georiënteerd is.	Dit wordt meegenomen bij de evaluatie van het jeugdbeleid. Gaandeweg is besloten dat dit beter vanuit de jeugdzorg opgepakt kon worden.
	samen met de Jeugdgezondheidszorg een belangrijke bijdrage is geleverd aan het opgroeien van kinderen. Dit gebeurt door afspraken met de SWB en andere organisaties over ondersteuning van jongeren en hun ouders bij de opvoeding.	De taken die eerder bij het CJG waren belegd, blijven bestaan en zijn/worden-geïntegreerd in de nieuwe lokale structuur.
	nieuwe taken die naar verwachting worden overgeheveld van de AWBZ naar de Wmo, zijn opgepakt en worden uitgevoerd.	Dit is opgepakt als onderdeel van de voorbereiding decentralisaties.
	Centrum voor Jeugd en Gezin Het Centrum voor Jeugd en Gezin wordt verder doorontwikkeld passend binnen visie op de drie decentralisaties.	De CJG-taken Informatie en advies, Toeleiden (CJG4Kracht) en Coördinatie van zorg zijn ondergebracht binnen de tijdelijke werkorganisatie, het team voor elkaar dat per 1 januari 2015 is in gericht. De overige CJG-taken (voorlichting, preventieve taken, jeugdgezondheidszorg) zijn onderdeel van de 3 D lokale structuur.

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	<p>In 2015 vindt de invoering plaats van de nieuwe wet op de Jeugdzorg. De verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg gaat daarbij over naar de gemeenten. 2016 en 2017 zijn aangemerkt als implementatiejaren. Hierop zal worden geanticipeerd.</p>	<p>De Jeugdwet is op 1 januari 2015 ingevoerd. 2015 staat vooral in het teken van de verdere implementatie van de overgedragen taken en (het maken van een start) met de vernieuwing van het stelsel. In 2015 is het doorontwikkelen en versterken van het preventieve beleid een speerpunt.</p>
	<p>Aan burgers wordt een goede voorlichting gegeven over gezonde levenswijzen en schadelijke effecten van gebruik van genotsmiddelen, zoals drugs en alcohol. De jeugd heeft daarbij onze speciale aandacht. Er is een gerichte aanpak van jongeren met opgroei problemen.</p>	<p>Het uitvoeringsplan preventieaanpak alcohol en drugs blijft ook tijdens de nieuwe Wmo draaien en sluit er op aan. Hiervoor is de leeftijdsgroep verruimd naar alle leeftijden. Preventie maakt inmiddels onderdeel uit van het drank en horeca handhavingsbeleid van Brummen.</p>
	<p>Integrale samenwerking tussen verschillende beleidsterreinen De prestatievelden hangen nauw met elkaar samen. Maar ook is er samenhang met ruimtelijke en fysieke ontwikkelingen. Hierbij wordt afstemming en samenwerking gezocht.</p>	<p>Met bundeling van de beleidsvelden Ruimtelijke Ordening en Samenleving binnen één team Beleid is een goede basis gelegd voor integraal implementeren en uitvoeren.</p>

Wat mag het kosten

Programma 5 - Maatschappelijke Ondersteuning				
<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting na wijz.	Realisatie 2014
Lasten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 4.537	€ 4.733	€ 4.832	€ 5.114
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 4.537	€ 4.733	€ 4.832	€ 5.114
Baten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 666	€ 402	€ 474	€ 664
Totale baten (excl. bestemming)	€ 666	€ 402	€ 474	€ 664
Saldo excl. bestemmingen	€ 3.871	€ 4.331	€ 4.358	€ 4.450
Bestemmingen				
Toevoeging aan reserves	€ 227	€ 306	€ 551	€ 296
Onttrekking aan reserves	€ 222	€ 237	€ 328	€ 444
Bestemmingen per saldo	€ 6	€ 69	€ 223	-€ 148
Saldo incl. bestemmingen	€ 3.877	€ 4.400	€ 4.581	€ 4.302

Productinformatie

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi incl. bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting na wijziging 2014			Realisatie 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Sociale samenhang en leefbaarheid	€ 115	€ 9	€ 106	€ 328	€ 409	-€ 80
Preventieve ondersteuning jeugdigen	€ 196	€ 0	€ 196	€ 180	€ 0	€ 180
Informatie, advies en cliëntenondersteuning	€ 5	€ 0	€ 5	€ 5	€ 0	€ 5
Ondersteuning mantelzorg en vrijwilligers	€ 177	€ 0	€ 177	€ 193	€ 0	€ 193
Deelname aan het maatschappelijk verkeer	€ 393	€ 32	€ 362	€ 374	€ 32	€ 342
Voorzieningen voor mensen met een beperking	€ 4.452	€ 716	€ 3.736	€ 4.294	€ 627	€ 3.667
Maatschappelijke opvang	€ 45	€ 45	-€ 1	€ 35	€ 41	-€ 7
Totaal maatschappelijke ondersteuning	€ 5.383	€ 802	€ 4.581	€ 5.409	€ 1.109	€ 4.300

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Ureninzet ambtelijke organisatie op dit programma	€ 421.000 N
“Sociale samenhang en leefbaarheid”. Het saldo wat zich hier toont betreft onder andere een bijdrage van € 23.000 van Gemeente Apeldoorn voor onze ambtelijke inzet op project Talent. Daarnaast een bijdrage van € 18.000 ontvangen voor onze ambtelijke inzet voor een aantal overige	€ 208.000 V

<p>projecten. Verder een overschot op subsidie Wijkraden en lagere doorbelasting kosten SWB. Tot slot zijn de baten vanuit het Gemeentefonds en de werkelijke gemaakte kosten invoering 3D, inclusief ambtelijke capaciteit, onttrokken aan de reserve 3D. Per saldo een voordeel van € 161.000.</p>	
<p><u>“Preventieve ondersteuning Jeugd”.</u> Dit betreft een lager aandeel in de kosten toedeling kosten SWB aan dit bestuurlijk product.</p>	€ 8.000 V
<p><u>“Ondersteuning Mantelzorg”</u> Hier zijn kosten in het kader van project Mantelzorg verantwoord. Verder een lager aandeel in de kosten toedeling kosten SWB en verzekeringskosten aan dit bestuurlijk product.</p>	€ 1.000 N
<p><u>“Deelname aan maatschappelijk verkeer”.</u> Dit betreft een lager aandeel in de kosten toedeling kosten SWB aan dit bestuurlijk product.</p>	€ 20.000 V
<p><u>“Voorzieningen voor mensen met een beperking”.</u> Dit bestuurlijke product bestaat uit meerdere onderdelen. De algemene kosten WMO bleef € 116.000 binnen de raming. De kosten huishoudelijke hulp kende een voordeel van € 197.000. De eigen bijdragen van de cliënten leverde € 121.000 meer op dan geraamd. De kosten van de invoering buiten de ambtelijke ureninzet om ad € 136.000 zijn op dit bestuurlijke product verantwoord, wat hier een nadeel betekent. Daar staat een voordeel voor hetzelfde bedrag, zijnde een onttrekking aan de reserve, bij het product “Sociale samenhang en leefbaarheid” tegenover. De individuele vervoervoorziening kende een nadeel van € 56.000. De kosten voor rolstoelen bleven € 67.000 binnen de raming, de kosten voor woningaanpassingen laat een nadeel zien van € 65.000. Het uiteindelijke voordeel, wordt verrekend met de reserve WMO. Door de voordelen zal de reserve boven het plafond uitkomen. Het meerdere boven het plafond zal via de gemeentelijke balans alsnog afgeroomd worden en toegevoegd aan de algemene vrije reserve, conform de geldende nota Reserves en Voorzieningen. Per saldo een lagere toevoeging en dit levert een voordeel op van € 214.000.</p>	€ 471.000 V
<p><u>“Maatschappelijk opvang”.</u> Geen bijzonderheden.</p>	€ 4.000 N
TOTAAL	€ 280.000 V

Portefeuillehouders: E. van Ooijen, K. Paauw en L. Tuiten

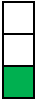
Korte omschrijving van het programma

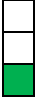

Het programma omvat onderwerpen als onderwijsbeleid en -beheer, leerplicht en leerlingenvervoer. Daarnaast zijn ook opgenomen sport, cultuur, het bibliotheekwerk, het muziekonderwijs, de beoefening van amateurkunst en de gezondheidszorg.

Wat is onze visie

1. Er is constructieve samenwerking met en tussen het openbaar en bijzonder onderwijs. Onze kinderen krijgen les in goede schoolgebouwen die gerealiseerd zijn in overleg met de schoolbesturen.
2. Er is een harmonisatie van kwalitatief goede voorschoolse opvang. Ieder kind heeft gelijke kansen voor een goede toekomst.
3. Er is een optimale aansluiting tussen het jeugdbeleid, inclusief jeugdgezondheidszorg, onderwijsbeleid, sport en veiligheidsbeleid.
4. Er zijn kwalitatief hoogwaardige sportaccommodaties die zo laagdrempelig mogelijk zijn voor jongeren.
5. De bibliotheekvoorziening is multifunctioneel – een combinatie van een grotendeels digitale informatiebank, een digitaal uitleenpunt van boeken en een gezellige openbare leesplek met kranten en tijdschriften.
6. De gemeente heeft kwalitatief goede culturele voorzieningen, zoals de culturele stichting en amateurkunst. De mix van culturele voorzieningen draagt bij aan de kwaliteit van leven voor de plaatselijke bevolking, stimuleert de plaatselijke economie en draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat.
7. We geven uitvoering aan de preventieve zorg binnen de kaders van de Wet publieke gezondheid (Wpg).

Wat hebben we gedaan in 2014

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	Uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Start van de bouw van drie scholenclusters en uitbreiding Huiskampschool. Afronden aanpassingen Wilhelminaschool en Pancratiusschool.	Aanbestedingsprocedure ten behoeve van de bouw van de drie scholenclusters is afgerond. De opdrachten zijn definitief gegund. Het ontwerpproces is eind vorig jaar afgerond en de omgevingsvergunningen voor de clusters zijn aangevraagd. Dit jaar wordt voor twee clusters het bouwproces gestart, wordt de inrichting van de scholen en de terreininrichtingen van de drie scholen afgerond. Hierbij wordt tevens gekeken naar de inrichting van de openbare ruimte. Uitbreiding Johanna Huiskampschool is gerealiseerd. Aanpassingen Wilhelminaschool zijn gedeeltelijk stopgezet gezien deelname in een nieuw cluster aan de Meengatstraat. Aanpassingen Pancratiusschool zijn gerealiseerd.

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	<p>We zijn tevreden als we conform de planning binnen het beschikbare budget uitvoering geven aan de hiervoor genoemde investeringen.</p>	<p>Het project verloopt tot nu toe conform planning en binnen het beschikbare budget. Gelijktijdige realisatie van alle drie de clusters is niet mogelijk i.v.m. het geur- en geluidbeleid voor de kern Eerbeek. Realisatie cluster C. van Leeuwen/ De Enk kan plaatsvinden na duidelijkheid geur- en geluid. Dit geldt tevens voor de nieuwe gymzaal welke binnen dit cluster is voorzien.</p> <p>De investeringen Johanna Huiskamp, Wilhelmina en Pancratius zijn binnen de beschikbare budgetten uitgevoerd.</p>
	<p>We zijn tevreden als de samenwerking tussen het openbaar onderwijs, bijzonder onderwijs en de samenwerkingspartners vanuit jeugd en veiligheid constructief is met waardering voor elkaars positie en overtuiging.</p>	<p>Verloopt goed. Blijft een continu proces.</p>
	<p>Decentralisatie onderhoud huisvesting Onderwijs Uitvoering geven aan de decentralisatie van het onderhoud van de huisvesting van het onderwijs aan de schoolbesturen conform de nieuwe richtlijnen van het Ministerie.</p>	<p>Er heeft een 0-meting plaatsgevonden. Er wordt bekeken of en wat we met de geconstateerde knelpunten kunnen doen. Er waren een aantal knelpunten. In onderling overleg zijn hierover bij het huisvestingsprogramma 2015 afspraken gemaakt.</p>
	<p>We zijn tevreden als hierover met de schoolbesturen goede afspraken zijn gemaakt, zodat goed onderhoud van alle scholen voor de lange termijn gewaarborgd is.</p>	<p>Wordt bij de huidige besprekingen meegenomen. De knelpunten zijn opgelost, waardoor alle schoolbesturen met ingang van 1 januari 2015 de gemeentelijke taak in onderhoud onderwijshuisvesting hebben overgenomen. Een nieuwe verordening wordt in maart 2015 vastgesteld.</p>
	<p>Herijking Onderwijsachterstandenbeleid Uitvoering geven aan de herijking van het Onderwijsachterstandenbeleid conform de nieuwe richtlijnen van het Ministerie.</p>	<p>Loopt. Qua ouderbetrokkenheid worden nog nadere afspraken gemaakt.</p>
	<p>We zijn tevreden als in overeenstemming met de projectgroep Onderwijsachterstandenbeleid een uitvoerbaar meerjarenplan wordt opgesteld binnen het beschikbare budget</p>	<p>Het huidige plan voldoet en wordt voortgezet. Alleen de ouderbetrokkenheid vergt nog wat aandacht. Zie punt hiervoor.</p>
	<p>Kinderopvang Mede op basis van de Wet OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie) invulling geven aan de voorschoolse opvang.</p>	<p>De uitvoering van de VVE is ondergebracht bij de SKBE. Dit verloopt goed.</p>

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	Jeugdbeleid Doorontwikkelen CJG en voorbereiden decentralisatie jeugdzorg.	Beleidsplan, uitvoeringsnota en verordening Jeugdzorg zijn vastgesteld door de Raad. Beleidsregels jeugdhulp zijn vastgesteld door college. Team voor Elkaar (TVE) is gestart op 1 januari 2015. Taken en diensten CJG zijn grotendeels ondergebracht in TVE. In 2015 staat verdere implementatie van de transitie en doorontwikkeling (transformatie) van de jeugdhulp centraal. Het preventieve jeugd beleid wordt verder uitgewerkt.
	Regie voeren volgens het regiemodel jeugd- onderwijs-veiligheid.	Loopt. Binnen jeugdzorg wordt nader bekeken of aanpassing nodig is. Tot die tijd blijft het huidige model gehanteerd.
	We zijn tevreden als het gebruik van alcohol en drugs bij met name de jeugd afgenomen is.	Waarbij opgemerkt dat dit niet van het ene op het volgend jaar te meten is. De GGD heeft alcoholgebruik onder jongeren opgenomen in de jeugdmonitor. Ook de politie kan aan de hand van overlast inschatten wat de afname is.] In het najaar wordt wederom een informerende bijeenkomst voor ouders gehouden. Deze keer wordt aangesloten bij de CJG initiatieven.
	Stimulering van sport en cultuur Bevorderen van actieve sportparticipatie voor zoveel mogelijk burgers met nadruk op jongeren, conform het nieuwe sportbeleid	Een driejarig initiatief is van start gaan voor het bevorderen van bewegen en gezond eten voor jeugd (JOGG). Een integrale aanpak sport en gezondheidsbeleid, in aansluiting op de preventie-insteek van de WMO.
	De prioriteiten binnen het sportbeleid zijn sportondersteuning, inzetten op bewegen van onze inwoners door het BALM-project (Brummens Actief Leven Model) en de continuering van de sportpas.	Project BALM is uitgevoerd door Stichting Rhienderoord Zwem en Sportplezier in 3 ^e en 4 ^e kw.'14. Evaluatie vindt plaats in 1 ^e kwartaal 2015, waarvan de uitkomsten worden meegenomen in het geplande BALM-project 2015. Sportpas wordt continue (op aanvraag) uitgegeven.
	Actieve ondersteuning van het verenigingsleven door de combinatiefunctionarissen.	Bij de Stichting Welzijn Brummen zijn 2 combinatiefunctionarissen sport (1,5 Fte) werkzaam die de verenigingsondersteuning uitvoeren.
	Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang nauw laten samenwerken en ondersteunen.	Activiteiten worden het hele jaar door aangeboden door de combinatiefunctionarissen sport. Continu aanbod.
	Het stimuleren van vrijwilligerswerk.	Activiteiten (werving en begeleiding) worden uitgevoerd door de Vrijwilligerscentrale Brummen-Eerbeek (Stichting Welzijn Brummen)

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	Faciliteren van cultuuruitingen in de gemeente. Te denken valt aan culturele activiteiten als een kunstenaarsmarkt, atelierdagen etc.	Uitvoering door Culturele Stichting gemeente Brummen (ondersteuning door gemeentelijke subsidie) en de 'Cultuurwerkplaats', waar het gaat om culturele activiteiten voor jongeren, gecoördineerd/uitgevoerd door combinatiefunctionaris cultuur.
	Het muziekonderwijs wordt in het basisonderwijs vormgegeven door de inzet van de lokale muziekverenigingen (cultuurwerkplaats).	Activiteiten vinden plaats binnen de "Cultuurwerkplaats", gecoördineerd/uitgevoerd door combinatiefunctionaris cultuur.
	We zijn tevreden als de bibliotheek samen met de SWB gehuisvest zijn in Brummen en Eerbeek en een multifunctioneel programma hebben ontwikkeld en uitvoeren.	Gesprekken tussen SWB en de Bibliotheek zijn momenteel gaande over gezamenlijke huisvesting en multifunctioneel integraal programma. Een plan van beide organisaties is aan het College gepresenteerd. Op dit moment wordt er zowel ambtelijk als bestuurlijk met SWB en Bibliotheek over het plan gesproken.
	De tarieven voor het gebruik van de sportaccommodaties worden geëvalueerd en de tarieven worden voor een nieuwe periode vastgesteld.	Evaluatie van de tarieven vindt plaats, zodra privatisering van sportaccommodaties duidelijk maakt, welke accommodaties nog in gemeentelijke verhuur blijven, dan wel waar gemeentelijke bemoeienis met tariefvorming nodig/gewenst is.
	Met (sport)verenigingen wordt overleg gevoerd over verzelfstandiging, dan wel privatisering, van (buiten)sportaccommodaties die nog in beheer van de gemeente zijn.	Verenigingscans bij te privatiseren sportaccommodaties/-verenigingen zijn uitgevoerd. In 3 ^e en 4 ^e kwartaal. '14 zijn 0-metingen uitgevoerd van de accommodaties, op basis waarvan (individuele) gesprekken (onderhandelingen) met sportverenigingen in het 1 ^e kwartaal. 2015 kunnen plaatsvinden. Met Rhienderoord Zwem & Sportplezier zijn gesprekken gaande over privatisering van sporthal De Bhoele.
	Met Stichting Rhienderoord Zwem en Sportplezier wordt verdere verzelfstandiging van de sportaccommodatie Rhienderoord vorm gegeven.	Continu proces, wat gemonitord wordt in het bestuurlijk overleg tussen wethouder en bestuur Stichting Rhienderoord Zwem en Sportplezier.
	Leerplicht en aanpak schoolverlatersoffensief (SOS) De uitvoering van de leerplichtwet is ondergebracht bij de gemeente Apeldoorn. Voor de gemeente Brummen is een leerplichtambtenaar benoemd.	Geen bijzonderheden
	We zijn tevreden als de uitvoering van de leerplichtwet door de gemeente Apeldoorn volgens de afspraken plaatsvindt.	Geen bijzonderheden

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	<p>Aanvullend op het convenant voortijdig schoolverlaten 2012 - 2015 over het terugdringen van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters, willen we een stap verdergaan. Gezamenlijk met het onderwijs willen we dat er in de regio Stedendriehoek geen enkel kind tussen wal en schip valt onder het adagium: ieder kind een maximaal resultaat, een zo hoog mogelijk diploma of (aangepast) werk. Er wordt invulling gegeven aan de intentieverklaring hierover.</p>	<p>De intentieverklaring is ondertekend en vanuit de regio wordt hier uitvoering aan gegeven.</p>
	<p>Leerlingenvervoer De afhandeling van aanvragen van het leerlingenvervoer is ondergebracht bij de gemeente Zutphen.</p>	<p>Verloopt goed.</p>
	<p>We zijn tevreden als de uitvoering van het leerlingenvervoer plaatsvindt volgens het vastgestelde contract en volgens de gemaakte afspraken met de gemeente Zutphen.</p>	<p>Verloopt goed.</p>

Wat mag het kosten

Programma 6 - Samenleving				
<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting na wijz.	Realisatie 2014
Lasten				
Incidenteel	€ 2	€ 1.040	€ 1.092	€ 78
Structureel (incl. organisatie)	€ 5.861	€ 5.845	€ 5.914	€ 5.543
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 5.863	€ 6.885	€ 7.006	€ 5.621
Baten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 1.140	€ 900	€ 909	€ 980
Totale baten (excl. bestemming)	€ 1.140	€ 900	€ 909	€ 980
Saldo excl. bestemmingen	€ 4.723	€ 5.985	€ 6.097	€ 4.641
Bestemmingen				
Toevoeging aan reserves	€ 437	€ 0	€ 0	€ 476
Onttrekking aan reserves	€ 441	€ 1.055	€ 1.123	€ 514
Bestemmingen per saldo	-€ 4	-€ 1.055	-€ 1.123	-€ 38
Saldo incl. bestemmingen	€ 4.719	€ 4.930	€ 4.974	€ 4.603

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi incl. bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting na wijziging 2014			Realisatie 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onderwijs als bevoegd gezag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Lokaal onderwijsbeleid	€ 2.717	€ 1.220	€ 1.497	€ 1.650	€ 421	€ 1.229
Leerplicht en leerlingenvervoer	€ 673	€ 0	€ 673	€ 642	€ 0	€ 642
Kinderopvang	€ 219	€ 14	€ 206	€ 248	€ 14	€ 234
Bibliotheek en media	€ 407	€ 0	€ 407	€ 408	€ 0	€ 408
Muziekonderwijs en kunsteducatie	€ 34	€ 0	€ 34	€ 28	-€ 1	€ 29
Amateurkunst en overige cultuur	€ 79	€ 0	€ 79	€ 52	€ 0	€ 52
Sport	€ 1.693	€ 600	€ 1.092	€ 1.616	€ 575	€ 1.041
Welzijnsaccommodaties	€ 172	€ 158	€ 14	€ 182	€ 133	€ 49
Integraal ouderenwerk	€ 27	€ 0	€ 27	€ 15	€ 0	€ 15
Jeugd- en jongerenwerk	€ 43	€ 0	€ 43	€ 70	€ 0	€ 70
Gezondheidszorg	€ 941	€ 41	€ 901	€ 1.188	€ 353	€ 835
Totaal samenleving	€ 7.005	€ 2.033	€ 4.973	€ 6.099	€ 1.495	€ 4.604

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Ureninzet ambtelijke organisatie op dit programma	€ 97.000 V
<p>“Lokaal onderwijsbeleid” Door de vertraging in de realisatie van het IHP-project is hier een incidenteel voordeel van € 219.000 ontstaan. De geplande incidentele afschrijving op de boekwaarde van de huidige schoolgebouwen, met uitzondering van de Cornelis Jetsesschool, die opgaan in de nieuwbouw is nog niet verwerkt. De Cornelis Jetsesschool wordt als eerste school gesloopt en buiten gebruik gesteld. Deze incidentele last van afgerond € 47.000 wordt gedekt uit de bestemmingsreserve IHP.</p> <p>Overige voordelen van € 55.000 komen uit de reguliere budgetten voor onderhoud en exploitatie van de huidige schoolgebouwen, minderkosten voor projecten, schoolbegeleiding eigen GOA-beleid en overige posten.</p>	€ 274.000 V
<p>“Leerplicht en leerlingenvervoer” Zowel het budget voor het leerlingenvervoer als wel het budget uitbesteding leerplicht is binnen de begroting gebleven.</p>	€ 12.000 V
<p>“Kinderopvang” Binnen dit product is het harmonisatieproces kinderopvang afgerond, inclusief de vergoeding voor gemaakte frictiekosten.</p>	€ 7.000 N
<p>“Bibliotheek en media” Geen bijzonderheden.</p>	€ 2.000 V
<p>“Muziekeducatie en kunsteducatie” Geen bijzonderheden.</p>	€ 5.000 V
<p>“Sport” Bij dit product vallen de werkelijke uitgaven over de gehele linie mee, met als uitschieters het onderhoud van de sportvelden, exploitatie binnensportaccommodaties en lagere kosten project stimulering brede scholen, sport en cultuur. De sloopkosten gymlokaal Smeestraat € 31.000 zijn gedekt uit de reserve IHP</p>	€ 51.000 V
<p>“Welzijnsaccommodaties” Dit bestuurlijk product komt ongunstiger uit dan geraamd door hogere energielasten en een lagere opbrengst verhuur. Vanaf 4^e kwartaal 2014 wordt de Dobbelsteen niet meer verhuurd aan de kinderopvang.</p>	€ 34.000 N
<p>“Jeugd- en jongeren werk” Geen bijzonderheden.</p>	€ 6.000 V
<p>“Gezondheidszorg” Dit bestuurlijke product kent de volgende aspecten: Budget voor GGD Gelre IJssel is met € 13.000 overschreden. De decentralisatie uitkering voor Centra Jeugd en Gezin (CJG) laat een overschot zien van vóór bestemming. Dit voordeel wordt verrekend met de bestemmingsreserve CJG. Het nadeel ad € 13.000 bij het Invoeringsbudget jeugdzorg bij dit bestuurlijke product wordt betrokken bij het totaal van invoeringskosten 3D. Het Project JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) sluit met een nadelig resultaat van € 15.000.</p>	€ 38.000 N
TOTAAL	€ 371.000 V

<i>Nr</i>	<i>Incidentele lasten en baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
1	Lokaal Onderwijsbeleid; huisvesting afboeken boekwaarde Cornelis Jetsesschool	€ 47.000	
2	Sport; Binnensportaccommodatie, sloopkosten gymlokaal Smeestraat	€ 31.000	
	Totaal incidenteel	€ 78.000	

Portefeuillehouder: K. Paauw

Korte omschrijving van het programma

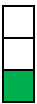

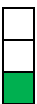
De dekking van de lasten van het voorzieningenniveau in onze gemeente wordt voor een groot deel gevonden in dit programma. Het gaat dan vooral om de onroerende-zaak belastingen (OZB) en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Deze middelen hebben, in tegenstelling tot heffingen als de rioolrechten of de afvalstoffenheffing, geen vooraf bestemd bestedingsdoel. Ze zijn dus niet geoormerkt.

Verder zijn in dit programma opgenomen de lasten van een aantal ondersteunende functies en de documentaire en financiële informatievoorziening.

Wat is onze visie

1. Jaarlijks begrotingsevenwicht, zonder (structurele) inzet van de algemene vrije reserve.
2. De door de gemeente te maken en gemaakte kosten worden geheel kostendekkend aan de gebruiker of aanvrager doorberekend.
3. Een algemene vrije reserve van € 1 miljoen naast de jaarlijks te herijken weerstandsreserve.
4. Enkel indien alle besparingsmogelijkheden zijn uitgeput of onaanvaardbare maatschappelijke gevolgen zich voordoen, kan verhoging van de OZB-tarieven boven inflatiecorrectie worden overwogen.
5. De financiële risico's van de grondexploitaties zijn adequaat gedekt.

Wat hebben we gedaan in 2014

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	Een sluitende begroting We zijn tevreden als; jaarlijks een sluitende begroting gepresenteerd wordt, waarin bijbehorende risico's worden afgedekt. Voor de jaren 2013 t/m 2016 wordt gestreefd naar een jaarlijks begrotingsoverschot, waarmee het eigen vermogen van de gemeente weer kan worden versterkt.	Bij raadsbesluit van 31 oktober 2013 heeft de gemeenteraad een sluitende begroting 2014 vastgesteld. Ook het bijbehorende meerjarig perspectief tot en met 2017 was ten tijde van de begrotingsvaststelling positief. In oktober 2014, bij de behandeling van de begroting 2015, is een nieuw meerjarenperspectief gepresenteerd met, tot en met 2018, jaarlijkse begrotingsoverschotten, die aan de algemene vrije reserve worden toegevoegd.
	op basis van de notitie bij de Kadernota 2013-2016 rond de wenselijke stand van de algemene vrije reserve, gestreefd wordt naar een vrije reserve met een ondergrens van € 1.000.000.	Bij de besluitvorming rond de vaststelling van de begroting wordt dit uitgangspunt steeds in de overwegingen betrokken. Ook in het akkoord van de nieuwe coalitie (Schakelen naar de Toekomst) is er aandacht voor het (versneld) weer op peil brengen van de algemene vrije reserve.
	alle tarieven zoveel mogelijk kostendekkend zijn.	Bij het vaststellen van de tarieven voor 2014 is dit uitgangspunt zoveel mogelijk toegepast.

Resultaat	activiteit	stand van zaken
	<p>Duurzaam, sociaal en professioneel inkopen Criteria met betrekking tot duurzaamheid worden opgenomen bij alle aanbestedingen van productgroepen waarvoor zulke criteria beschikbaar zijn als richtsnoer voor aanbestedende diensten. Ook worden mogelijkheden voor sociaal aanbesteden toegepast. Bij aanbestedingen van werken en diensten gaat Brummen uit van dat 5% van de projectsom dan wel 10% van de loonsom besteed moet worden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.</p>	<p>Duurzaam inkopen en sociaal aanbesteden wordt toegepast waar mogelijk. Monitoring en resultaatbepaling zijn nog punt van aandacht.</p>
	<p>De inkoop samenwerking in de regio Stedendriehoek waar Brummen aan deelneemt is gericht op doelmatigheid van de inkoop, ontwikkeling van medewerkers die bij inkoop betrokken zijn, verbetering van netwerken, gezamenlijk management van leveranciers en contracten, uniformiteit van inkoopprocessen.</p>	<p>Via onder meer het inkoopplatform inkoop wordt hier aandacht aan besteed. Ook is door het inkoopplatform begin 2014 verdergaande samenwerking voorgesteld.</p>

Wat heeft het gekost

Programma 7 - Financiering				
<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting na wijz.	Realisatie 2014
Lasten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 5.410	€ 1.125	€ 1.121	€ 3.627
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 5.410	€ 1.125	€ 1.121	€ 3.627
Baten				
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 25.343	€ 22.221	€ 22.399	€ 24.853
Totale baten (excl. bestemming)	€ 25.343	€ 22.221	€ 22.399	€ 24.853
Saldo excl. bestemmingen	-€ 19.933	-€ 21.096	-€ 21.278	-€ 21.226
Bestemmingen				
Toevoeging aan reserves	€ 189	€ 168	€ 168	€ 163
Onttrekking aan reserves	€ 136	€ 4	€ 4	€ 1
Bestemmingen per saldo	€ 53	€ 164	€ 164	€ 162
Saldo incl. bestemmingen	-€ 19.880	-€ 20.932	-€ 21.114	-€ 21.064

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi incl. bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting na wijziging 2014			Realisatie 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financieringen en beleggingen	-€ 1.507	€ 170	-€ 1.678	€ 666	€ 1.898	-€ 1.232
Belastingen	€ 553	€ 4.015	-€ 3.462	€ 499	€ 4.059	-€ 3.560
Algemene uitkering	€ 44	€ 18.043	-€ 17.999	€ 46	€ 18.423	-€ 18.377
Organisatiebeleid	€ 286	€ 0	€ 286	€ 158	€ 0	€ 158
Beleidsinstrumentarium	€ 547	€ 0	€ 547	€ 574	€ 0	€ 574
Documentaire informatievoorziening	€ 662	€ 1	€ 661	€ 598	€ 0	€ 597
Financiële informatievoorziening	€ 532	€ 20	€ 512	€ 678	€ 71	€ 608
Stelposten	-€ 48	€ 138	-€ 186	€ 190	€ 133	€ 56
Kostenplaatsen	€ 93	€ 16	€ 77	€ 26	€ 243	-€ 217
Afdelingskosten	€ 108	€ 0	€ 108	€ 356	€ 27	€ 329
Begrotingsuitkomst	€ 20	€ 0	€ 20	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal financiering	€ 1.290	€ 22.403	-€ 21.114	€ 3.791	€ 24.854	-€ 21.064

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Ureninzet ambtelijke organisatie op dit programma	€ 54.000 V
“Financieringen en beleggingen” Voordeel vanwege minder betaalde rente € 183.000 en lagere rentetoevoeging aan	€ 445.000 N

de risicovoorziening bouwgrond € 126.000. Nadeel vanwege lagere rentetoe rekening aan producten € 740.000. Het overige nadeel komt vooral voort uit lagere rente en dividenden die zijn ontvangen.	
<u>“Belastingen”</u> De opbrengst OZB ligt bijna € 54.000 boven de raming. In de 2 ^e bestuursrapportage 2014 was al melding gemaakt van een te verwachten voordeel van € 45.000. Verder ligt de opbrengst toeristenbelasting ruim € 9.500 onder wat was geraamd. Als gevolg hiervan is ruim € 163.000 aan de reserve Toerisme en Recreatie toegevoegd, € 4.800 minder dan geraamd.	€ 54.000 V
<u>“Algemene uitkering”</u> Ten opzichte van de raming ten tijde van de 1 ^e bestuursrapportage 2014 is er een voordeel ontstaan van ruim € 380.000. Ruim € 47.000 van dit voordeel wordt veroorzaakt door ontvangen bedragen ten behoeve van de al afgesloten boekjaren 2012 en 2013. Het resterende bedrag betreft het uitkeringsjaar 2014 zelf.	€ 380.000 V
<u>“Beleidsinstrumentarium”</u> . Het nadeel van € 14.000 betreft hogere kosten accountant.	€ 14.000 N
<u>“Documentaire informatievoorziening”</u> Het nadeel van € 3.000 betreft hogere kosten drukwerk en opslag archief.	€ 3.000 N
<u>“Financiële informatievoorziening”</u> Bij de bankkosten, de invorderings- en vervolgingskosten is een voordeel ontstaan van € 47.000. Hier tegenover staat een nadeel van € 42.000 vanwege oninbaar verklaarde vorderingen.	€ 5.000 V
<u>“Stelposten”</u> Nadeel vanwege ww. – wachtgeldverplichtingen naar voormalige personeelsleden toe € 47.000. Deels kon de overschrijding worden goedge maakt door overschotten bij een aantal andere onderdelen. Daarnaast was in de begroting rekening gehouden met een taakstellende bezuiniging op de organisatiekosten in brede zin. Het gaat om een bedrag van afgerond € 218.000. In 2014 werden geen specifieke besluiten genomen die hebben geleid tot (gedeeltelijke) invulling van deze taakstelling.	€ 242.000 N
<u>“Kostenplaatsen en Afdelingskosten”</u> . Bij de kostenplaatsen, bijvoorbeeld huisvesting en automatisering, gaat het om alle, om administratieve redenen, centraal verzamelde kosten, met uitzondering van de rentelasten. De verdeling van de rentelasten loopt via het product “Financieringen en beleggingen”. Via verdeelsleutels worden de kosten over de andere programma’s verdeeld en resteert op programma 7 een verdeelverschil. Op de afdelingskostenplaatsen worden alle (loon)kosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Via verantwoording van werkelijk gemaakte uren worden deze kosten tegen een voor gecalculeerd tarief vervolgens verdeeld over de andere programma’s. Op programma 7 resteert er dan op rekening basis een verdeelverschil van in 2014. Voor beide onderdelen samen is er op rekening basis een saldo ontstaan van € 141.000 V.	€ 141.000 V
<u>“Begroting en rekeningsresultaat”</u> . De stelpost van € 20.000 is in 2014 voor € 10.733 bestemd om in te zetten voor de aanleg van een glasvezelkabel t.b.v. bedrijventerrein Hazenberg in Brummen.	€ 20.000 V
TOTAAL	€ 50.000 N

De paragrafen

De inhoud van deze paragraaf

In deze paragraaf worden de beleidslijnen beschreven die van belang zijn voor de gemeentelijke belastingen en heffingen. Verder worden de financiële uitkomsten in 2014 beschreven.

De onroerende-zaakbelastingen

De tarieven voor de onroerende-zaakbelastingen worden jaarlijks aangepast aan de ontwikkeling van de inflatie in Nederland. Voor de berekening van de inflatie wordt aangesloten bij het CBS cijfer voor de consumentenprijsindices (CPI) voor alle huishoudens, dat maandelijks wordt berekend. Om tot een berekening van het jaargemiddelde te komen wordt de periode juli van het voorgaande jaar tot en met juni van het lopende jaar genomen. De uitkomst daarvan wordt vervolgens aangehouden als correctiefactor voor het eerstvolgende jaar.

<i>Onroerende-zaakbelastingen</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Netto gerealiseerde opbrengst	€ 3.053.816	€ 3.296.957	€ 3.414.298
Inflatiecorrectie op basis ontwikkeling CPI.	1,9%	2,5%	2,7%
Voorgesteld inflatiepercentage*	1,9%	2,5%	2,2%
Incidentele extra verhoging	0,0%	5,0%	0,0%
Woningen, eigenarenheffing in %	0,085%	0,096%	0,103%
Niet-woningen, gebruikersheffing in %	0,130%	0,145%	0,156%
Niet-woningen, eigenarenheffing in %	0,163%	0,183%	0,196%

In 2014 is de inflatiecorrectie met 0,5% verlaagd als gedeeltelijke compensatie voor de incidentele extra verhoging met 5% die in 2013 werd doorgevoerd.

Vanaf 2009 is de OZB gebaseerd op een systematiek van percentuele heffing. Dit systeem is gelijk aan de berekening van de eigenwoning forfait bij de inkomstenbelasting.

De werkelijke opbrengst 2014 was afgerond € 54.000 hoger dan geraamd.

De toeristenbelasting

Bepalend voor de hoogte van de aanslagen toeristenbelasting is het aantal overnachtingen door personen die niet in onze gemeente woonachtig zijn en het tarief per overnachting.

Vanaf 2012 geldt een tarief van € 1,35 per overnachting. Beleid is om 50%, van de meeropbrengst ten opzichte van 2011, aan de bestemmingsreserve "Toerisme" toe te voegen. Deze reserve wordt ingezet ter dekking van bestaande kosten van toerisme en recreatie en voor dekking van nieuwe initiatieven. De werkelijke opbrengst 2014 van afgerond € 644.000 is € 10.000 minder dan geraamd. Van de opbrengst die boven € 318.000 uitkomt wordt 50% in de bestemmingsreserve Toerisme gestort. Dit komt dus neer op € 644.000 - € 318.000 = € 326.000 x 50% = € 163.000.

De afvalstoffenheffing

Het jaar 2014 was het twaalfde volledige jaar dat met gedifferentieerde tarieven in het kader van afvalstoffenheffing is gewerkt. Met als uitgangspunt het volume van de beschikbare containers en de frequentie waarin deze voor lediging worden aangeboden zijn tarieven per lediging vastgesteld met daarnaast een zogenaamd vastrechtbedrag. Met de opbrengst die via deze tarieven wordt verkregen moet 100% van de relevante kosten worden gedekt.

<i>Afvalstoffenheffing</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Gerealiseerde opbrengst	€ 1.971.787	€ 2.147.005	€ 2.163.741
Vast recht per perceel per maand of gedeelte daarvan	€ 11,14	€ 12,08	€ 12,08
Een container van 80 liter bestemd voor restafval	€ 2,58	€ 2,80	€ 2,80
Een container van 140 liter bestemd voor restafval	€ 4,09	€ 4,43	€ 4,43
Een container van 240 liter bestemd voor restafval	€ 6,61	€ 7,16	€ 7,16
Een container van 80 liter bestemd voor gft-afval	€ 1,84	€ 1,99	€ 1,99
Een container van 140 liter bestemd voor gft-afval	€ 2,95	€ 3,20	€ 3,20
Procentuele stijging tov. het voorgaande jaar.	0,0%	8,4%	0,0%

De uiteindelijke opbrengst 2014 was ruim € 25.000 boven de raming. Omdat de kosten in 2014 lager uitvielen kon uiteindelijk ruim € 671.000 aan de bestemmingsreserve afvalstoffen worden toegevoegd. De stand van de bestemmingsreserve per 31-12-2014 wordt, op basis van het bestaande beleid van egalisering van tarieven, betrokken bij de tariefvaststelling voor 2016 en volgende jaren.

De rioolheffing

Met de opbrengst van de rioolrechten moet 100% van de exploitatiekosten van de openbare rioolstelsels in de gemeente worden gedekt. Vanaf 2011 bestaat de heffing deels uit een vast recht en voor het overige uit een bedrag per m3 waterverbruik. Voor de inning zorgt het waterbedrijf Vitens, dat hiervoor kosten in rekening brengt.

<i>Rioolheffing</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Gerealiseerde opbrengst	€ 2.834.411	€ 2.988.348	€ 2.730.850
Aantal m3 waterverbruik voor heffing	1.091.326 m3	1.093.131 m3	1.075.860 m3
Vastrecht	€ 42,--	€ 42,36	€ 42,36
Tarief per m3 waterverbruik	€ 2,40	€ 2,42	€ 2,42
Procentuele stijging tarief t.o.v. het voorgaande jaar.	5,7%	0,9%	0,0%

De gerealiseerde opbrengst betreft altijd de opbrengst in het betreffende boekjaar. De opbrengst 2014 is ruim € 212.000 lager dan de raming. Desondanks kon, in samenhang met de werkelijke kosten in 2014 bijna € 81.000 aan de bestemmingsreserve worden toegevoegd. De stand van de bestemmingsreserve per 31-12-2014 wordt betrokken bij de tariefvaststelling voor 2016 en volgende jaren.

Marktgeden

Uitgangspunt is dat de kosten van de wekelijkse markt in de kern Eerbeek voor 100% worden gedekt via de tarieven. Sinds 2007 is de 100% niet meer gehaald. Op basis van de werkelijke kosten en baten komt de dekking 2014 uit op 43,6%. Jaarlijks bij de vaststelling van de begroting worden de tarieven opnieuw bepaald.

<i>Marktgeden</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Gerealiseerde opbrengst	€ 14.981	€ 19.060	€ 17.511
Tarief per strekkende meter frontbreedte	€ 1,90	€ 1,95	€ 2,00
Minimum heffing	€ 5,70	€ 5,85	€ 6,00

Leges

Om de opbrengst inflatiebestendig te houden worden de tarieven jaarlijks aangepast met de inflatie in Nederland. Voor 2014 was het inflatiecorrectie 2,7%.

<i>Gerealiseerde opbrengst leges</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Rijks- en gemeentelijke leges productgroep burgerzaken	€ 296.181	€ 267.541	€ 312.621
Gemeentelijke leges naturalisaties	€ 3.339	€ 2.527	€ 2.545
Leges burgerlijke stand	€ 42.315	€ 42.821	€ 38.502
Leges obv. de Algemene Plaatselijke Verordening	€ 24.670	€ 24.588	€ 17.361
Leges Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)	€ 456.486	€ 294.185	€ 376.086
Leges gebruiksvergunningen van gebouwen	€ 468	€ 77	€ 430

Begrafenisrechten

Om de opbrengst inflatiebestendig te houden worden de tarieven jaarlijks aangepast met de inflatie in Nederland. Voor 2014 was de inflatiecorrectie 2,7%.

<i>Opbrengst begrafenisrechten</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Gerealiseerde opbrengst	€ 68.845	€ 93.980	€ 95.458

De werkelijke opbrengst is ruim € 4.500 lager dan geraamd.

De inhoud van deze paragraaf

Deze paragraaf gaat in op het weerstandsvermogen en risicobeheersing van de gemeente Brummen. Uitgangspunt is de op 28 oktober 2014 door de gemeenteraad vastgestelde inventarisatie risico's voor het bepalen van de weerstandsreserve.

Deze paragraaf bevat volgens artikel 11. lid 1 van het BBV tenminste;

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit,
- b. een inventarisatie van de risico's,
- c. het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's.

Bij het weerstandsvermogen gaat het om het vermogen om risico's te kunnen opvangen, zodat het afgesproken takenpakket toch onverkort kan worden uitgevoerd. Of anders gezegd: "de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken zonder het beleid te veranderen". Dit is enerzijds afhankelijk van de weerstandscapaciteit (welke middelen zijn voorhanden) en anderzijds van de risico's die worden gelopen (het risicoprofiel).

De weerstandscapaciteit

Er bestaat geen eenduidige definitie van de weerstandscapaciteit. Een vrij algemeen gehanteerde definitie is: "de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote lasten (die onverwacht en substantieel zijn) te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast behoeven te worden."

Daarbij kan worden uitgegaan van een enge en een ruime interpretatie. Een andere indeling die ook wel wordt gehanteerd is een onderverdeling naar:

- incidentele/ structurele weerstandscapaciteit en;
- direct beschikbare of zogenaamde latente capaciteit.

Incidentele of structurele weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen (middelen) om éénmalige tegenvallers op te vangen. Structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

De nota weerstandsvermogen 2014 is het uitgangspunt geweest voor het opstellen van de jaarstukken 2014. In de nota staat dat we in Brummen uit willen gaan van de zogenaamde enge definitie van de weerstandscapaciteit. Het verschil tussen beide zit vooral in de snelle beschikbaarheid van de middelen en de vraag of het beleid moet worden aangepast. In onderstaande tabel wordt dit zichtbaar gemaakt:

Omschrijving	Eng	Ruim
Algemene reserve (inclusief weerstandsreserve)	X	X
Bestemmingsreserves	X	X
Stelpost onvoorzien	X	X
Flexibiliteit van de begroting	X	X
Stille reserves (niet direct beschikbaar)		X
Onbenutte belastingcapaciteit (vraagt beleidswijziging)		X

Dat betekent dat bijvoorbeeld de zogenaamde stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit niet worden meegenomen bij de berekening van de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit van onze gemeente bestaat eind 2014 uit de volgende onderdelen:

1. Algemene reserve

De algemene reserve van de gemeente Brummen bestaat per 31-12-2014 uit de volgende onderdelen en bedragen:

Weerstandsreserve	€ 3.097.000
Algemene vrije reserve	€ 4.215.499 -/-
Rekeningresultaat 2014	€ 1.295.984 (zie toelichting bij algemene vrije reserve)
<i>Totaal algemene reserve</i>	€ 177.485

Weerstandsreserve

Op basis van de inventarisatie risico's voor het bepalen van de weerstandsreserve 2014 is de omvang van de weerstandsreserve via de jaarrekening 2014 verhoogd tot € 3.097.000. Het bedrag is alleen bedoeld als weerstandscapaciteit om risico's te kunnen afdekken.

Algemene vrije reserve (AVR)

De algemene vrije reserve bedraagt per 31-12-2014 € 2.919.515 negatief, inclusief het rekeningresultaat 2014 en de toevoeging aan de weerstandsreserve, waartoe op 28 oktober 2014 werd besloten. Alle hierboven genoemde reserves worden aangemerkt als inzetbaar om niet begrote uitgaven op te vangen en maken dus tevens onderdeel uit van de totale weerstandscapaciteit.

2. De jaarlijks in de begroting opgenomen stelpost voor onvoorziene uitgaven

Op basis van artikel 189 lid 2 van de Gemeentewet is het verplicht om een bedrag voor onvoorziene uitgaven in de begroting op te nemen. De begrotingsvoorschriften (BBV 2004) laten gemeenten de vrijheid om per programma een bedrag op te nemen of hiervoor een centrale stelpost aan te wijzen.

Onze gemeente heeft altijd voor de laatste mogelijkheid gekozen omdat hiermee het meeste recht wordt gedaan aan het karakter van de stelpost als buffer om daarmee onvoorziene ontwikkelingen binnen de totale begroting op te kunnen vangen.

Jaarlijks is een bedrag van € 20.000 beschikbaar. Het college heeft besloten dit bedrag in 2014 voor € 10.733 in te zetten voor de aanleg van een glasvezelkabel t.b.v. van het industrieterrein de Hazenberg in Brummen.

3. Flexibiliteit van de begroting

Tot de weerstandscapaciteit rekenen wij ook de flexibiliteit van de begroting. Dat wil zeggen of we in de gemeente Brummen in staat zijn om snel ons inkomsten- en uitgavenpatroon aan te passen. Door de diverse doorlichtingen en bezuinigingen in de afgelopen jaren is de rek (flexibiliteit) hier nagenoeg uit. Mede gezien de ingezette bezuinigingen bestaat er geen begrotingsruimte meer. Overigens is in de nota Weerstandsvermogen zoveel mogelijk rekening gehouden met de tijdfase die nodig is om bijstellingen in de begroting te kunnen effectueren. Conclusie is dat flexibiliteit op zich wel een onderdeel van de weerstandscapaciteit is, maar qua omvang moet de capaciteit op nul gesteld worden.

4. Aanwezige stille reserves

Van een stille reserve is sprake wanneer de actuele waarde van een bezitting hoger is dan de boekwaarde die op de gemeentelijke balans is opgenomen. Omdat gemeenten deze hogere waarde niet op de balans mogen opnemen ontstaat daardoor een overwaarde die stille reserve wordt genoemd.

In de nota weerstandsvermogen 2014 is herbevestigd dat deze reserves niet worden meegerekend bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

5. De onbenutte belastingcapaciteit

Onder de onbenutte belastingcapaciteit verstaan we de ruimte die we hebben om de belastingen en heffingen te verhogen. Wat betreft de heffingen zijn wij overigens aan regels gebonden: de tarieven mogen maximaal kostendekkend zijn in meerjarenperspectief. Schommelingen per jaar worden daarbij opgevangen worden via een bestemmingsreserve.

In paragraaf A – Lokale heffingen is het beleid ten aanzien van de belastingen en rechten uiteengezet. Uitgangspunt bij de leges en heffingen zijn kostendekkende tarieven. Dit geldt ook voor de afvalstoffenheffing en de rioolrechten. Hierin zit geen ruimte die de weerstandscapaciteit vergroot.

Bij de tarieven voor de onroerende-zaakbelastingen ligt het anders. Anders in vergelijking met leges en heffingen. Uitgaande van het normtarief OZB voor toelating tot artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet en de werkelijke opbrengst OZB 2014 is de onbenutte belastingcapaciteit op rekeningbasis berekend op € 1.320.000. Dit staat gelijk aan circa 38% stijging van het OZB-tarief ten opzichte van het tarief 2014.

Totaaloverzicht van de weerstandscapaciteit van de gemeente Brummen:

<i>De weerstandscapaciteit</i>	<i>In de exploitatie</i>	<i>In het vermogen</i>
De weerstandsreserve		€ 3.097.000
De algemene vrije reserve AVR (inclusief rekeningsaldo) *		-/- € 2.919.515
Stelpost voor onvoorzien	€ 20.000	
Flexibiliteit van de begroting	€ 0	
Totalen	€ 20.000	€ 177.485

* = voor toelichting op de algemene vrije reserve zie toelichting programma 7.

Risicomanagement en - beleid

Voor het bepalen van het weerstandsvermogen is het van belang om de risico's die de gemeente Brummen loopt te onderkennen en zoveel mogelijk op waarde te schatten. Pas dan kan een reële afweging worden gemaakt van de capaciteit die noodzakelijk is om risico's af te dekken. Het bepalen en beheersen van risico's zijn aspecten van risicomanagement. In de nota weerstandsvermogen van 2013 is bepaald dat jaarlijks een inventarisatie van de risico's zal plaatsvinden. Dit proces loopt elk jaar parallel aan het proces van het samenstellen van de begroting.

Inventarisatie van de risico's

De inventarisatie risico's voor het bepalen van de weerstandsreserve van 2014 is als basis gebruik voor de nu voorliggende jaarstukken 2014. Onderstaand volgt een beschrijving van welke potentiële risico's de gemeente Brummen loopt waarvoor geldmiddelen zijn gereserveerd.

nr	Beleidstaak	Gebeurtenis	Bedrag
1	Arbeidsmarktbeleid	Verliessituatie Delta	€ 120.000
2	Bestuurlijke aangelegenheden	Overheveling ineens aan een pensioenfonds voor uitkeringen aan gepensioneerde wethouders door wettelijke regeling	€ 200.000
3	Concern	Ontslag en gevolgen van ontslag personeel	€ 288.000
4	Financiering en beleggingen	Niet meer kunnen voldoen aan betalingsverplichting door instanties voor leningen en garanties	€ 300.000
5	Bouwgrondexploitaties	Minder rendabele exploitaties en contractrisico's	P.M.
6	Lokaal onderwijsbeleid	Extra afschrijving geïnvesteerde gelden gebouwen	P.M.
7	Bestuurlijke aangelegenheden	Uitval van collegeleden zowel tussentijds als na afloop van een 4 jarige collegeperiode	€ 120.000
8	Concern	Grote calamiteit zoals natuurramp, treinongeluk etc.	€ 200.000
9	Decentralisatie overheveling AWBZ naar WMO	Risico door korting 3D wordt opgevangen binnen bestaande reserves WMO, CJG en Participatiebeleid.	€ 0
10	Overige risico's < € 100.000		€ 784.000
	Totaal weerstandsreserve		€ 3.097.000

P.M. = gezien betrouwbaar karakter zijn hierbij geen bedragen genoemd.

De inhoud van deze paragraaf

In deze paragraaf gaan wij in op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de 'grotere' kapitaalgoederen van de gemeente. Hierbij moeten we denken aan de kosten van aanleg en instandhouding van wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente bestaat uit het bezit van wegen, groenvoorzieningen, rioleringen, gebouwen en aanverwante zaken. Een afgewogen beheer en onderhoud hiervan is dan ook van wezenlijk belang. Een tweede, wellicht nog belangrijker aspect, is dat de kwaliteit van het openbare gebied door de inwoners vaak het meest intensief beleefd wordt. Zwerfvuil, hondenpoep, loszittende trottoirtegels, boomwortels, slecht onderhouden (school)gebouwen, moeilijk toegankelijke gemeentelijke gebouwen: deze onderwerpen in de directe omgeving raken de inwoners direct en hier hebben zij vaak een eigen en duidelijke mening over.

De kosten van instandhouding worden berekend aan de hand van onderhoudsplannen (de beheersplannen), voor wegen, groen, riolering en gebouwen. Onderhoudskosten maken een substantieel deel van de uitgaven uit en zijn maar deels beïnvloedbaar via het maken van keuze in het niveau van onderhoud.

Om het onderhoudsniveau vast te kunnen stellen is in het kader van de verordening 212: Uitgangspunten financieel beleid en beheer, in artikel 18 kapitaalgoederen, besloten dat er een nota Onderhoud openbare ruimte moet worden opgesteld en vastgesteld. In september 2007 is het Beheer kwaliteitsplan Gemeente Brummen opgesteld. In dit plan is de kwaliteit van het beheer van de openbare voorzieningen geanalyseerd en meetbaar gemaakt. Het vastgestelde kwaliteitsniveau is het toetsingskader voor bestuur, inwoners en medewerkers.

De te onderhouden kapitaalgoederen***Het onderhoud van de wegen***

Elk jaar wordt een bedrag toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen. Ook het groot onderhoud van de bruggen maakt hier onderdeel van uit. Uit deze voorziening wordt het groot onderhoud van de asfalt- en elementenverhardingen bekostigd en ook de oppervlaktebehandelingen.

Op basis van de tweejaarlijkse inspectie, uitgevoerd in 2013, is de begroting en planning voor de komende twee jaren opgesteld. Het onderhoud van wegen, fiets- en voetpaden is in overeenstemming met landelijke normen uitgewerkt in een Beheerplan wegen en een Uitvoeringsplan 2014-2015. Beiden zijn in juni 2014 vastgesteld.

In 2014 is op basis van het uitvoeringsplan groot onderhoud gepleegd aan diverse asfalt- en klinkerwegen in het buitengebied en in de kernen. Asfaltreparaties en vervangingen van deklagen of slijtlagen zijn uitgevoerd op:

- Ringlaan
- Groeneweg
- Boshoffweg
- Grizzelstraat

Verkeerskundige aanpassingen zijn uitgevoerd op de Ringlaan/Händelstraat. De uitvoer van de werkzaamheden, waarbij de toegang tot de wijk Lombok voor een paar uur afgesloten diende te worden, heeft tot enige commotie bij enkele omwonenden geleid.

Gepland onderhoud aan de Troelstralaan is uitgesteld naar 2015. Het onderhoud wordt gekoppeld aan wensen van school De Dobbelsesteen om de kiss & ride-zone voor de school aan te passen. De voorbereiding van deze aanpassing vindt in samenspraak met de buurt, wijkraad en school plaats.

Bezuiniging op het wegenfonds

In het kader van de bezuinigingen (Kadernota) wordt er gedurende 5 jaar € 100.000 minder aan de voorziening "Groot onderhoud wegen" toegevoegd.

De bezuiniging op het wegenfonds maakt dat niet alle wegen het onderhoud kunnen krijgen dat technisch gezien gewenst is. In het wegbeheersplan 2014/2015 is aangegeven dat we met de huidige budgetten uitkomen maar dat we uitgaan van een basisinspanning en dat er geen rekening is gehouden met herstel van schade aan verhardingen door extreme winters.

Bronckhorsterveer

Samen met de gemeente Bronckhorst zijn vanuit het project Beleef Brummen- Bronckhorst de oevers van de veeromgeving heringericht. Het ontwerp is tot stand gekomen in nauw overleg met circa vijftien gebiedspartijen, waarbij ook verrassende ideeën van kinderen over een speelplek zijn meegenomen. De uitvoering van de herinrichting is begeleid door de afdeling Realisatie en Beheer. Bij de uitvoering van de werkzaamheden zijn er wat tegenvallers geweest door een niet voorziene bodemvervuiling. Het project is echter tijdig en naar volle tevredenheid uitgevoerd zodat op 6 september met een Pontfeest de veeromgeving feestelijk in gebruik genomen kon worden.

Verkeersborden

Afgelopen jaar is door college en raad het bordensaneringsplan vastgesteld. Het saneringsplan is opgesteld met inbreng van dorps -en wijkraden, de politie en vooral Veilig Verkeer Nederland. De overbodige borden zijn vanaf mei verwijderd.

Openbare verlichting

De uitgestelde vervanging van 400 oude armaturen door LED en de vervanging van 80 oude masten door nieuwe aluminiummasten heeft begin 2014 plaats gevonden. Gezien de bezuinigingen is er tot 2017 geen budget beschikbaar voor nieuwe planmatige vervanging. Calamiteitenonderhoud (vervanging kapotte lampen) vindt nog wel plaats en dit verloopt conform afspraken en planning.

Werkzaamheden derden

De Provincie heeft aanpassingen aan de N787 uitgevoerd (Eerbeekseweg). Bij de voorbereiding van het werk was door de provincie/aannemer niet voorzien dat er maatregelen getroffen dienden te worden om papiertransport tussen de Kollergang en Loubergweg mogelijk te laten. De gemeente is hier op ingesprongen door de Doonweg tijdelijk open te stellen voor dit transport.

De gemeentelijke riolering

De gemeente Brummen is wettelijk verplicht een actueel Basis Riolerings Plan (BRP) en een verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) te hebben. In september 2010 is het GRP 2011-2016 vastgesteld met het bijbehorende uitvoeringsprogramma. 2014 is de vierde jaarschijf van zowel het GRP als het BRP. In 2015 wordt een nieuw GRP en BRP opgesteld.

Verbetermaatregelen uit het GRP

Het betreft afkoppelen van 1,51 ha verhard oppervlak in de Eerbeekse Enk. In 2014 zijn er infiltratie riolen aangelegd in een deel van Huygenslaan en Nobelstraat en de TCM Asser- en van der Waalstraat.

Diametervergroting in de kern Brummen stond gepland voor een deel van De Pothof. In plaats van de voorgestelde vergroting naar 1500 mm is er gekozen om deze uit te voeren in 2 buizen van 1000 mm (in verband met ruimte gebrek)

Bij de rioolvervanging in de Brummense Enk fase 2 (Jhr. Ruijs de Beerenbrouckstraat) is er ook een hemelwaterriool aangelegd (bekostigd uit het budget voor additionele maatregelen) Hierbij is ook de hemelwateroverlaat op de vijver van park 't Goor gerealiseerd. Fase 3 die voor 2015 op de planning staat wordt doorgeschoven i.v.m. renovatie van de huurwoningen (Troelstralaan-van Houten- en Heemskerkstraat)

Vervanging minigemalen eerste fase; van 48 minigemalen uit 1994 is het elektrisch- en mechanische gedeelte gerenoveerd.

- Beheermaatregelen uit GRP

De reiniging van vrijvervalriolering in het buitengebied is in het voorjaar uitgevoerd.

- Onderzoeksinspanning uit GRP

Het grondwatermeetnet is operationeel. De meetgegevens zijn inzichtelijk.

Onderzoek naar foutieve aansluitingen is uitgevoerd op het noordelijk deel van bedrijventerrein Rhienderen. Het onderzoek heeft hier wel tot enige opmerkelijke resultaten (foutieve aansluitingen) geleid.

- Renovatie

De voorgestelde renovaties van riolen zijn uitgevoerd;

a. door vervanging gelijktijdig met de afkoppelwerkzaamheden/aanleg hwa riool (in Eerbeekse- en Brummense Enk)

b. door aanbrengen van relining zijn rioolstrengen in delen van Molen- en Tuinstraat gerenoveerd.

c. plaatselijke reparatie aan hoofdriolen. Op 112 locaties in de kernen van Eerbeek en Brummen zijn plaatselijke reparaties uitgevoerd (aanbrengen van een kunststof-coating). Op deze wijze voldoen deze riolen weer aan de eisen zoals in het GRP vastgesteld

d. in plaats van de voorgesteld bouwkundige vervanging van een rioolgemaal is er gekozen voor renovatie van de pompkelder. Hierdoor was het mogelijk de pompkelders van 2 rioolgemaal te renoveren.

- Onderhoud

De najaarsronde reinigen kolken is niet uitgevoerd. Hiermee willen we praktijkervaring opdoen om de najaarsronde structureel te laten vervallen. Door alleen meldingen af te handelen verwachten we hiermee een kostenbesparing van ongeveer € 6.000 te bereiken

Groen & afval

Afval

In 2014 zijn de afvalinzamelbedrijven Circulus en Berkel Milieu gefuseerd. Sinds 1 december gaan zij verder onder de naam Circulus-Berkel BV. Met deze fusie is een jarenlange nauwe samenwerking bekrachtigd. Het personeel van beide organisaties was al verenigd in een personele unie.

Het gevolg van de fusie is wel dat de zeggenschap van de gemeente Brummen sterk is verminderd doordat deze is gebaseerd op het aantal huishoudens vertaald naar aandelen. Op inzamelresultaten is Brummen inmiddels voorbij gestreefd door een paar omliggende gemeenten die gebruik hebben gemaakt van de nieuwe mogelijkheden rondom afvalinzameling zoals het aan huis inzamelen van kunststof gecombineerd met de invoering van gedifferentieerde tarieven. Om ook deze verbetering te maken is dit jaar het uitvoeringsplan afval op- en vastgesteld. In het uitvoeringsplan zijn maatregelen uit het afvalbeleidsplan verder uitgewerkt. Uitrol en realisatie vindt in 2015 plaats.

Openbare reiniging

Per 1 januari 2013 is uit financiële overwegingen het onderhoudniveau bij zowel het vegen van de openbare ruimte als het ruimen van zwerfvuil en het verwijderen van onkruid op verhardingen verlaagd van B naar C-niveau. Alhoewel de inzet op het schoonhouden van de openbare ruimte formeel verlaagd is blijkt dit niet uit de beeldopnamen die door het jaar heen gehouden zijn. De gemiddelde scores voor veegvuil en onkruid kwamen neer op B-niveau. De aannemer heeft vier keer een boete opgelegd gekregen omdat hij een bestekmelding niet tijdig hersteld heeft. In totaal zijn 22 bestekmeldingen uitgegaan omdat de aannemer het werk niet op orde had.

Groenvoorzieningen

De groenvoorzieningen zijn op basis van beeldkwaliteit onderhouden. Het onderhoudsniveau vindt sinds 2013 op C-niveau plaats (CROW-beeldmeetlatten). De kwaliteit van het uitgevoerde werk is het gehele jaar rond gemeten volgens de bij de beeldbestekken behorende methodiek. Geconstateerd is dat de aannemers zich ruim aan hun verplichtingen hebben gehouden. De niveau-verlaging is niet zichtbaar geworden in onze terreinopnames. De gemiddelde meting voor onkruidbestrijding in beplantingen gaf zelfs een A-niveau te zien. Bij het maaien van gazons werd gemiddeld een B-niveau gemeten.

Alhoewel uit dit beeld lijkt dat de aannemers alles goed op orde hadden hebben onze opzichters toch 81 bestekmeldingen uitgegaan omdat op onderdelen de aannemer op dat moment niet voldeed aan de gestelde bestekseisen. In uiteindelijk 7 gevallen heeft de aannemer het geconstateerde gebrek niet tijdig hersteld en is een besteksboete opgelegd.

Bij de seniorenwoningen in Brummen (de Hofjes) is gezamenlijk met de woningstichting opgetrokken in een project om de buitenruimte herin te richten en te verduurzamen. In 2014 hebben hiervoor gesprekken met bewoners plaats gevonden en is op een interactieve wijze gekomen tot een duurzaam ontwerp voor de buitenruimte. Begin 2015 vindt de uitvoering plaats.

Landschap

De uitvoering van het gemeentelijke Landschapsbeleidsplan wordt voor een belangrijk deel gefinancierd door provinciale subsidies (75%). In 2014 is een groot deel van een subsidie traject voor de aanleg van (erf-)beplanting uitgevoerd. Een deel van de uitvoering loopt door begin 2015. In het project worden 67 bomen, 706 meter knip- en scheerheg, 244 meter struweelhaag, 640 vierkante meter houtsingel en 21 fruitbomen geplant en 4 poelen aangelegd. In verband met de bezuinigingen op het reguliere landschapbudget wordt de gemeentelijke bijdrage (€ 2.625) bekostigd uit het Ligt op groen fonds.

Boombeheer

Conform de bezuinigingsopgave heeft het boomonderhoud beperkt plaats gevonden en zijn bij het snoei- en onderhoud vooral dood hout en risicotakken verwijderd. Geconstateerd wordt dat de algehele kwaliteit van het bomenbestand door het uitblijven van structureel onderhoud afneemt en dat er achterstallig onderhoud ontstaat. Het verlaagde onderhoudsniveau heeft nog niet geleid tot een toename van schades of aansprakelijkstellingen.

Aan de Offenbachstraat is, op verzoek van aanwonenden, eind 2014 gestart met de kap en vervanging van 14 lindebomen.

Bosonderhoud

In 2014 heeft geen planmatig onderhoud aan de bossen plaats gevonden. Vanwege de bezuinigingen is geen voorbereidings- en uitvoeringsbudget meer beschikbaar.

De in 2013 opgerichte Groen Groep Wilhelminapark is afgelopen jaar ambtelijk met raad en daad ondersteund bij haar werkzaamheden.

Eikenprocessierups

De hoeveelheid meldingen over overlast van de eikenprocessierupsen was in 2014 beperkt. Wel is er een toename van de hoeveelheid waarnemingen ten opzichte van 2013. Het staken van de eikenprocessierupsbestrijding (bezuinigingsmaatregel) heeft niet tot problemen geleid. De voorlichting over de gevaren van de rups door middel van het plaatsen van informatie borden op recreatieve plekken en informatie op de website heeft plaats gevonden waardoor werd voldaan aan onze minimale zorgplicht.

Bermen en sloten

Vanaf 2012 is het berm- en slotenmaaisel ingezet als structuurverbeteraar op lokale landbouwgronden die in het bezit zijn bij de gemeente. Hiermee kon het maaisel lokaal duurzaam worden verwerkt. Dit resulteerde in een besparing van de afvoerkosten met € 30.000. Door het verkopen van de gemeentelijke percelen in 2014 kon deze manier van verwerken niet worden voortgezet. Hierdoor kan de besparing in stort- en verwerkingskosten niet langer op deze wijze worden gehaald en moet gekeken worden naar andere mogelijkheden om het maaisel op een verantwoorde en voordelige wijze kwijt te raken.

Roeken beschermingsplan

De gemeentelijke inzet bij de uitvoering van het Roekenbeschermingsplan is als gevolg van de in 2012 opgelegde bezuiniging nagenoeg nihil. Vrijwilligers hebben op delen de bestrijding en verplichte rapportage opgepakt. Kosten voor verjaging en verslaglegging zijn voor rekening van de wijkraden of particulieren gekomen.

In 1998 werden in Brummen nog 1015 roekennesten geteld, verdeeld over enkele locaties. De afgelopen tien jaar zien we een sterke daling van het aantal roeken. Na een halvering van het aantal Roeken tussen 2011 en 2012, is het aantal nesten in het voorjaar in 2014 verder afgenomen tot slechts 134 stuks.

Speelvoorzieningen

Als gevolg van de doorgevoerde bezuinigingen op het speeltoestellenbeheer was er ook in 2014 geen budget beschikbaar voor vervanging van versleten of kapotte speeltoestellen. De inspecties en reparaties hebben conform planning plaats gevonden. De kwaliteit van de speeltoestellen gaat achteruit. In totaal

hebben er 35 reparaties plaats gevonden om gebreken te herstellen om de nog aanwezige speeltoestellen zo lang mogelijk voor de jeugd te behouden. Dankzij de herstelreparaties hoefden er dit jaar geen speeltoestellen verwijderd te worden.

Bewoners uit Oeken hebben door zelfwerkzaamheid de aanwezige toestellen aan de Buurtweg geschilderd en onderhouden. De gemeente heeft de hiervoor gebruikte verf en verfbenodigdheden betaald.

Begraafplaatsen

Het onderzoek naar de belangstelling van graven op de begraafplaatsen in Eerbeek en Hall is voorgezet. De voor 2014 geplande afronding van het onderzoek op de begraafplaats in Hall is in 2014 wel opgepakt maar heeft nog niet tot besluitvorming geleid. Deze besluitvorming is in het eerste kwartaal van 2015 voorzien.

Overzicht uitvaarten gemeentelijk begraafplaatsen	2009	2010	2011	2012	2013	2014 gepland	2014 werkelijk
Begravingen	44	41	52	40	46	46	39
Urnbijplaatsingen	14	27	29	16	23	10	16
As verstrooiingen	5	7	2	3	2	5	9
Totaal	63	75	83	59	71	61	64

In 2014 hebben er minder begravingen plaats gevonden dan gemiddeld over de afgelopen jaren. Het totaal aan begravingen, bijplaatsingen en as verstrooiingen is in de lijn met de 61 geplande activiteiten.

Het onderhoud op de begraafplaatsen is op onderhoudsniveau "B" onderhouden door Delta.

Op de begraafplaats in Brummen is een extra urnenzuil geplaatst om ook de komende jaren voldoende mogelijkheden te hebben om urnen te plaatsen. De plaatsing van de zuil heeft geleid tot bezwaren van omwonenden. De bezwaarschriftencommissie heeft deze bezwaren behandeld en advies aan het college uitgebracht. Het college heeft conform advies van de commissie besloten de verleende bouwvergunning te handhaven. Om de bewoners tegemoet te komen zijn wat extra afschermdende haagheesters geplant.

Sportvelden

Veld 5 op sportpark de Veldkant heeft al een aantal jaren problemen te zien gegeven; vooral ten aanzien van de waterdoorlatendheid. In 2013 heeft Arcadis in opdracht van de gemeente Brummen het veld volledig gerenoveerd. Het waterprobleem bleek begin 2014 echter nog niet afdoende verholpen. Het veld 5 is daarom begin 2014 onder garantie kosteloos hersteld. In de zomer van 2014 hebben de Eerbeekse boys zich wederom gemeld met klachten over de onderhoudsstaat van de velden op sportpark de Veldkant. Een daarop uitgevoerde keuring van de KNVB wees uit dat alle velden in goede staat verkeren. Om schade aan de velden door konijnen te voorkomen is een nieuwe ontheffing voor de Flora- en Faunawet aangevraagd. De ontheffing wordt in 2015 verwacht.

Toezicht en Handhaving

Toezicht en handhaving is een van de taken van de gemeente en omvat vele taakvelden. De toezichthoudende taken hebben zich in 2014 vooral gericht op toezicht houden op WABO-taken (bouwen en ruimtelijke ordening), milieu (uitgevoerd door de OVIJ) en de openbare ruimte (afval, openbare ruimte en honden). De toezichthoudende taken hebben, wanneer bestuursrechtelijk optreden noodzakelijk was, handhavingzaken tot gevolg gehad. Naast de uitvoering van de toezichthoudende taken, is in 2014 ook het Preventie en Handhavingplan Drank- en Horeca voorbereid en vastgesteld door de gemeenteraad. In 2014 is voor het eerst gewerkt met een nieuwe opzet van het Uitvoeringsprogramma handhaving. De ervaringen hiermee zijn positief en hebben er toe geleid dat het Uitvoeringsprogramma Handhaving voor 2015 op dezelfde wijze is opgezet.

2014 heeft ook in het teken gestaan van de voorbereidingen op de Wet VTH-taken. Samen met Apeldoorn, Epe, Voorst en de OVIJ is gezocht naar een oplossing waarbij elke gemeente kan voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria. Voor Brummen ligt hierbij de oplossing in het aangaan van een samenwerking met de gemeente Voorst. De voorbereiding voor het convenant hiervoor is eind 2014 gestart.

In 2013 is de ‘casemanager’ geïntroduceerd. In 2014 is deze werkwijze, voor complexe zaken, voortgezet en heeft dit geresulteerd in een efficiënte en integrale aanpak.

Door de wijzigingen in het Besluit omgevingsrecht, waardoor onder andere de regels voor omgevingsvergunningvrij bouwen zijn gewijzigd, heeft 2014 ook in het teken gestaan van de voorbereiding hier op en de scholing van medewerkers over de gewijzigde regelgeving.

Het onderhoud van gemeentelijke gebouwen

De afdeling Realisatie en Beheer beheert een aantal gebouwen, monumenten en kunstwerken voor de gemeente Brummen. Het beheer vindt plaats op basis van het Beleidsplan gemeentelijke gebouwen 2013-2018 en het Beheersplan gemeentelijke gebouwen 2013-2016. Afgelopen jaar heeft er een nadere bouwkundige beoordeling binnen het beheerplan plaatsgevonden wat heeft geleid tot beter inzicht in benodigd onderhoud. Tevens zijn er enkele wijzigingen in de onderhoudsplanning doorgevoerd.

Het voormalig handbalgebouw op De Hazenberg is verkocht en daarmee uit het beheer gekomen.

Er kan een aantal soorten onderhoud worden onderscheiden:

- Dagelijks onderhoud dat tot doel heeft om het gebouw en de installaties in een toestand te houden die voor de dagelijkse functieervulling noodzakelijk is.
Voor dit kleinschalige onderhoud, vaak in de vorm van aanschaf van klein materiaal, zijn in de exploitatiebegroting jaarlijkse bedragen verwerkt;
- Periodiek onderhoud waarbij in de regel geen vernieuwing plaatsvindt, zoals binnenschilderwerk. Dit betreft terugkerend onderhoud met een zekere cyclus;
- Groot onderhoud, waarbij veelal onderdelen van het gebouw of de installaties moeten worden vervangen (zoals vernieuwing van het dak of vervanging van de cv-installatie).

Bij gebouwen die op de nominatie staan om gesloopt te worden of die verkocht gaan wordt alleen klachtenonderhoud uitgevoerd. Voor periodiek- en groot onderhoud is een voorziening beschikbaar die jaarlijks wordt gevoed ten laste van de exploitatiebegroting.

Uit de voorziening wordt al het onderhoud bekostigd van de gemeentelijke gebouwen, inclusief sportaccommodatie Rhienderoord.

Herijking notitie reserves en voorzieningen

Voor alle kapitaalgoederen waarbij voor het onderhoud en/of renovatie wordt gewerkt met een voorziening of een reserve geldt dat de toereikendheid jaarlijks getoetst moet worden aan het beleid dat is vastgelegd in de notitie reserves en voorzieningen. Op 26 januari 2012 is de nota door de Raad vastgesteld. In de eerste helft van 2015 verschijnt de nieuwe versie.

Actualiteit van beheers- / en beleidsplannen

Beheerplan	Actueel	Financiële gevolgen verwerkt
Beheerplan gemeentelijke gebouwen	Ja t/m 2016	Ja
Beheerplan wegen	Ja t/m 2016	Ja
Beheerplan riolen	Ja t/m 2016	Ja
Beheerplan groenvoorzieningen	Nee	Ja
Uitvoeringsplan gladheidbestrijding	Ja t/m 2017	Ja
Beleidsplan	Actueel	Financiële gevolgen verwerkt
Beleidsplan gemeentelijke gebouwen	Ja t/m 2018	
Groenstructuurplan Brummen	April 2003	Ja, echter grotendeels teruggedraaid
Groenstructuurplan Eerbeek	Nov. 2003	Ja, echter grotendeels teruggedraaid
Landschapsbeleidsplan	Mei 2008	Ja op het huidige niveau
Openbare verlichting	Nee, nieuw plan in 2015	Ja
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	Ja t/m 2015	Ja
Gladheidsbestrijding	Ja t/m 2017	Ja

Algemeen

De uitgangspunten van de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) zijn het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden en het beheersen van renterisico's. Om dit te bereiken worden in de Wet FIDO diverse regels gesteld.

Randvoorwaarden

Het aangaan van leningen en het uitzetten van middelen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Uitzetting van tijdelijk overtollige middelen moet een voorzichtig karakter hebben en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's.

Uit deze beide randvoorwaarden komt naar voren dat bankieren, zoals het bewust aantrekken van gelden om deze uit te lenen met als doel het genereren van inkomsten, niet is geoorloofd.

Activiteiten op het gebied van Treasury

In het treasury-statuut is vastgelegd op welke wijze geldstromen en financiële vermogenswaarden en de hieraan verbonden risico's worden beheerst. Het Treasury-statuut is eind 2009 geactualiseerd.

Bij het aantrekken van (vaste) geldleningen wordt, overeenkomstig het statuut, rekening gehouden met de nodige functiescheiding. Voor het tijdig aantrekken of uitzetten van middelen (vooral voor de lange termijn) is een liquiditeitsplanning van belang. In de liquiditeitsplanning wordt van elke investering- en inkomensstroom de invloed op de liquiditeiten geraamd om zodoende een goed inzicht te verkrijgen in de geldstromen.

Bij het opstellen van begroting 2012 -2015 is voor het eerst een liquiditeitsplanning "in grove lijn" gemaakt. Hierop is voor de huidige begroting doorgegaan, waardoor we de te verwachten te betalen rente op eventueel aan te trekken financieringen beter kunnen inschatten, maar ook de toe te rekenen rente. Grote speler op het vlak van financieringsbehoefte is de bouwgrondexploitatie. Bouwen is duidelijk op een laag pitje komen te staan. Hierdoor ligt enerzijds de behoefte aan de financiering van investeringen veel lager, anderzijds blijven ook de inkomsten ver achter op de eerdere verwachtingen.

Op de financiering zijn bovengenoemde aspecten wel van invloed, op de lasten voor de begroting zal die invloed minimaal zijn, omdat het een het andere compenseert. Wanneer bouwgrond nog niet verkocht wordt blijft ze in de boeken staan en rekenen we rente toe = renteopbrengst. Echter we zullen deze bezittingen wel moeten financieren, zodat dat aan de andere kant weer rente kost.

Om een laag risicoprofiel te hebben en te houden wordt ook aandacht besteed aan een zogenaamde rentevisie, die aan moet geven wat de verwachte renteontwikkelingen op korte, middellange en lange termijn zijn. Deze rentevisie is belangrijk voor een anticiperend en actief financieringsbeleid (versneld of vertraagd aantrekken van financieringsmiddelen). Dit uiteraard in samenhang met de liquiditeitsplanning. Kenmerkend voor de renteontwikkeling is dat deze zich lastig laat voorspellen, op dit onderdeel sluiten wij in principe aan bij de visie van de BNG. Er wordt naar gestreefd om bij de aangetrokken leningen zoveel mogelijk het "ideaalcomplex" na te streven. Dit houdt in dat de leningen zoveel mogelijk gespreid over de jaren vervallen. Dit in verband met de renterisico-norm. Daarnaast wordt ook gekeken naar de liquiditeitsplanning om te kijken hoe de liquiditeitsbehoefte in de komende 5 tot 10 jaar is.

Risicobeheer

Bij het risicobeheer geldt dat de gemeente geen nieuwe leningen of garanties meer aan derden verstrekt uit hoofde van haar publieke taak. De gemeente kan wel middelen uitzetten uit hoofde van de Treasury-functie. Deze uitzettingen hebben dan een voorzichtig karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Het voorzichtige karakter van uitzettingen wordt gewaarborgd door regels zoals opgenomen in het Treasurystatuut en de Wet FIDO:

- het kopen van aandelen en derivaten is niet toegestaan
- kasgeldlimiet en *renterisiconorm* mogen niet worden overschreden.

Instrumenten in de Wet FIDO

In 2009 is de wet op onderdelen aangepast. Voor gemeenten betekent dit echter dat het toezichtinstrumentarium vrijwel niet is gewijzigd. Het doel van de *renterisiconorm*, het beheersen van het renterisico bij herfinanciering is niet gewijzigd. De berekening is eenvoudiger geworden. Deze norm houdt in dat de leningen waarvoor in een jaar het rentepercentage wordt herzien, niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal is in de plaats gekomen van de totale vaste schuld.

De gemiddelde rente die in 2014 werd betaald over alle afgesloten leningen per 1 januari 2014 bedraagt 3.05% (begroot was 3,97%).

Kasgeldlimiet

Ten aanzien van de kasgeldlimiet is voor 2014 de volgende informatie te geven:

Wettelijk is er een maximum gesteld aan het saldo van de netto vlottende schuld van gemeenten. Dit maximum wordt de kasgeldlimiet genoemd. De vlottende schuld mag deze limiet niet overschrijden. De kasgeldlimiet is sinds 1 januari 2003 vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar. In geld betekent dit voor 2014 een limiet van ruim € 3,34 miljoen. Per 31 december staat er vlottende activa op de balans van € 17 miljoen, tegen vlottende passiva van € 16 miljoen. Dit is inclusief 2 kasgeldleningen van elk € 5 mln. We bevinden ons ruim binnen de grenzen van de kasgeldlimiet.

Gemeentefinanciering

Financieringen voor een periode van één jaar en langer worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. De financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken om het renteresultaat te optimaliseren.

Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn uitsluitend onderhandse leningen. Er worden offertes opgevraagd bij minimaal 3 instellingen alvorens een lening wordt aangetrokken. Eén offerte wordt in ieder geval bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten gevraagd.

De huidige leningenportefeuille bestaat uit leningen aangegaan met de NV Bank Nederlandse Gemeenten, de Nederlandse Waterschapsbank en het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds in Heerlen.

In 2014 is er geen sprake geweest van vervroegde aflossing.

Kasbeheer

De behoefte aan extra geldmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door de geldstromen op gemeentenniveau op elkaar af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig worden nagekomen. Het betalingsverkeer wordt vrijwel uitsluitend elektronisch uitgevoerd door de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Daarnaast worden de betalingen van de sociale voorzieningen, welke door de gemeente Apeldoorn worden uitgevoerd via de BNG.

Gezien de extreem lage rentepercentages, welke momenteel gelden voor vooral kasgeldleningen, is er voor gekozen om tijdelijk financieren met kasgeldleningen. Maximaal elke 2 maanden wordt bezien of het langer verantwoord is op deze manier door te gaan met deze manier van financiering. Ook wordt de eerdergenoemde kasgeldlimiet nauw in de gaten gehouden.

Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening-courant. Bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn dit rekening-courant, daggeld en deposito's.

De gemeentelijke kaspositie verandert per dag. Om de saldi optimaal te beheren wordt gebruik gemaakt van het pakket voor geïntegreerde dienstverlening op het terrein van betalingsverkeer en kredietverlening van de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Op basis van dit pakket trekt de bank voor de gemeente dag-gelden aan bij een schuld in rekening-courant en de bank zet voor ons daggeldleningen uit bij een tegoed

in rekening-courant. Het voordeel hiervan is dat de tarieven van daggeld gunstiger zijn dan de tarieven voor rekening-courant.

Financieringsbehoefte in 2014

Over 2014 werden de volgende mutaties in de leningenportefeuille verwacht.

<i>Onderdeel</i>	<i>1 januari</i>	<i>Opname</i>	<i>Aflossing</i>	<i>31 december</i>
Leningen tbv. de gemeente	32.383.439	5.200.000	5.227.223	32.356.216
Leningen ws. Sprengenland	272.268		136.134	136.134
Lening tbv. S.W.B.	428.584		12.140	416.444
<i>Totalen</i>	<i>33.084.291</i>	<i>5.200.000</i>	<i>5.375.497</i>	<i>32.908.794</i>

De werkelijke situatie was in 2014 als volgt:

<i>Onderdeel</i>	<i>1 januari</i>	<i>Opname</i>	<i>Aflossing</i>	<i>31 december</i>
Leningen tbv. de gemeente	44.253.688		7.707.223	36.546.216
Leningen ws. Sprengenland	272.268		136.134	136.134
Lening tbv. SWB	428.585		12.140	416.445
<i>Totalen</i>	<i>44.954.540</i>		<i>7.855.496</i>	<i>37.098.795</i>

De lening portefeuille voor de beide woningstichtingen lopen in snel tempo terug omdat wel wordt afgelost op deze leningen, maar geen nieuwe leningen meer worden verstrekt aan de woningstichtingen. De sector heeft sinds enkele jaren in het WSW haar eigen borgingsinstituut.

Algemeen

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen meer inzicht gegeven in de aspecten van bedrijfsvoering en de kosten die hiermee gepaard zijn gegaan. Financieel gezien worden de totale lasten en baten uitgesplitst naar de onderliggende bestuurlijke producten. Naar aanleiding van de ervaringen bij de behandeling van eerdere programmabegrotingen en –rekeningen, worden in deze paragraaf de totale kosten op onderdelen gepresenteerd in plaats van een gedeelte per programma. Vanwege het integrale karakter vindt op begrotingsbasis de formele autorisatie van deze budgetten plaats via het vaststellen van het totaal van de programma's. Het is logisch om ook op rekeningsbasis een integraal beeld te bieden.

Organisatie

In het kader van het nieuwe organisatie ontwikkelprogramma ("Van Partij naar Partner"), is de organisatiestructuur per 1 juli 2013 aangepast. Het jaar 2014 stond in het teken van de ontwikkeling van Van Partij naar Partner. Er is een opleiding gestart voor een eerste groep collega's om nieuwe competenties te ontwikkelen voor het werken conform Van Partij Naar Partner. De resultaten hiervan en de uitkomsten van gesprekken in dit kader die door de organisatieadviseur met medewerkers zijn gevoerd, is dat we medewerkers goed gaan faciliteren in de nieuwe rollen en de organisatie hierop gaan inrichten.

Personeel

De formatieve *bezetting* in fte's van de ambtelijke organisatie ziet er over de afgelopen jaren als volgt uit:

Afdeling	31-12-2012	31-12-2013	31-12-2014
Gemeentesecretaris	1,00	1,00	1,00
Griffie	1,36	1,36	1,36
Concerncontroller	1,00	0,00	0,00
Concernplaatsingen	0,44	0,44	0,44
Samenleving	23,47	0,00	0,00
Ruimte	30,64	0,00	0,00
Beheer	30,36	0,00	0,00
Bedrijfsvoering	42,34	0,00	0,00
Beleid en Bedrijfsvoering		49,98	49,98
Dienstverlening		36,16	36,19
Realisatie en Beheer		39,81	39,89
Totaal	130,61	128,75	128,86

Een totaaloverzicht op kostenniveau wordt bij de jaarstukken via de Loonkosten Analyse (LKA) zichtbaar gemaakt. Via deze analyse, die aan de auditcommissie beschikbaar wordt gesteld, wordt jaarlijks op rekeningbasis inzicht gegeven in de besteding van de personele budgetten. Om een transparante verantwoording te kunnen presenteren wordt de analyse beperkt tot die onderdelen die te maken hebben met de primaire salariskosten. Onderdelen die in de analyse worden meegenomen zijn: Raadsvergoedingen, kosten van de raadsgriffie, kosten van het college van B&W en de kosten van het ambtelijk personeel.

Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn gebaseerd op het ambtelijk personeel, te weten de griffie, de secretaris, de concerncontroller en het personeel van de drie afdelingen:

Onderdeel	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Werkelijk 2014
Loonsom	€ 7.475.576	€ 7.259.277	€ 7.483.855
Aantal personeelsleden	142	147	143
Percentage mannen in dienst	50%	49%	50%
Percentage vrouwen in dienst	50%	51%	50%
Ziekteverzuimpercentage, totaal, excl. zwangerschap	3,41%	6,89%	4,41%
Waarvan kortdurend ziekteverzuim	0,38%	1,25%	1,24%
Gemiddelde leeftijd mannelijke personeelsleden	49 jaar	49,1	49,6
Gemiddelde leeftijd vrouwelijke personeelsleden	46 jaar	46,6	47,0

Onderdeel	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Werkelijk 2014
Uitstroom, aantal personen	4	7	1
Instroom	1	3	3

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage van de organisatie in zijn geheel bedraagt 4,41% in 2014. Een daling van bijna 2,5% t.o.v. 2013. In een relatief kleine organisatie als de onze is een wijziging van het percentage weliswaar een signaal voor nader onderzoek, maar ook betrekkelijk, omdat een fulltime medewerker die een volledig kalenderjaar ziek is, staat voor 0,78% ziekteverzuim.

Overige personele kosten

Onderdeel	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Werkelijk 2014
HRM en organisatiebeleid (o.a. secundaire arbeidsvoorwaarden, budget ziekteverzuim)	€ 48.000	€ 56.000	€ 40.000
Personeelsontwikkeling en mobiliteit (opleidingen, seminars etc.)	€ 157.000	€ 123.000	€ 199.000
Arbeidsomstandigheden (contract Arbo-dienst, BHV.)	€ 26.000	€ 32.000	€ 45.000
Ondernemingsraad, verbetertrajecten, juridische ondersteuning	€ 15.000	€ 14.000	€ 69.000
Werving en selectie	€ 2.000	€ 5.000	€ 2.000
Totaal	€ 248.000	€ 230.000	€ 355.000

Kwaliteitsontwikkeling personeel.

De vorming en opleiding van het personeel wordt jaarlijks uitgevoerd via een integraal opleidingsplan. In de jaren 2013 t/m 2015 wordt daarbij, op grond van CAO afspraken, gewerkt met individuele loopbaanbudgetten (ILB) met als oogmerk verbeterde inzetbaarheid van medewerkers. Niet bestede gelden ILB zijn gespaard in een voorziening.

Informatievoorziening en automatisering

Het jaar 2014 was een jaar van consolidatie van de lopende begrotingen en kritisch kijken naar alle budgetten en mogelijk besparingen ophalen, conform de uitdaging van de gemeenteraad bij de begrotingsbehandeling 2014. Mede door de steeds hogere eisen die wettelijk gesteld aan de informatievoorzieningen gesteld worden, wordt er altijd gezocht naar een balans om de kosten en eisen naar een aanvaardbaar niveau te brengen. We zien mede hierdoor een verschuiving plaatsvinden van investeringskosten naar structurele kosten. Op deze manier kunnen we de stijgende kosten enigszins onder controle houden. Deze stijgende kosten hebben betrekking op de invoering 3D en de steeds meer aanhoudende verplichtingen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.

De gemeente heeft het aantal applicaties al fors weten terug te dringen en hiervoor wordt ook in samenwerkingsverband zeer kritisch gekeken:

In de samenwerking met de gemeente Voorst hebben wij de verwerking van de salarissen uitbesteed aan de gemeente Voorst. De besparing op het taakveld salarisadministratie zal op 2016 ingeboekt kunnen worden.

Ook de applicatieondersteuning voor het taakveld vergunningverlening en handhaving is per 1 januari 2015 overgedragen aan de gemeente Voorst. Niet alleen uit kosten oogpunt, maar vooral met oog op de toekomst. Dit scheelt het in de licentiekosten die we moeten maken t.b.v. de OVIJ, deze kunnen we nu delen met de gemeente Voorst. Dit vergde in 2014 het nodige aan investeringen. Ook hier zullen structurele kosten verdwijnen in 2016.

Door invoering van de BIG (Baseline informatiebeveiliging gemeenten) heeft de gemeente op het gebied van informatiebeveiliging al een grote slag overwonnen om te standaardiseren.

Er is in 2014 een start gemaakt aan het digitalisering van werkprocessen, o.a. het bestuurlijke besluitvormingsproces, het post proces en zaakgericht ordenen. Per onderwerp (zaak) worden dossiers digitaal opgeslagen. Zodat de klantvraag van de burger digitaal kan worden ingezien en afgewikkeld en altijd de actuele statusinformatie kan opvragen zoals in de toekomst op mijnoverheid.nl moet gebeuren.

Procesoptimalisatie

In 2014 is het proces archivering geleand. Daarnaast is gestart met het verbeteren van het proces telefonie. Als onderdeel daarvan zijn collega's gevraagd om de informatie in collegawijzer over hun taken aan te vullen, zodat onze collega's bij het KCC sneller kunnen achterhalen met wie zij een burger met vragen kunnen doorverbinden. Ook draaien verschillende medewerkers een middag mee om de telefoontjes van de inwoners te beantwoorden of door te verbinden (KCC medewerker).

Verder is het proces inhuur derden opnieuw onder de loep genomen en is het eerder ontworpen proces aangepast aan de gedigitaliseerde werkwijze. Het aangepaste werkproces is in een procesbeschrijving opgenomen.

Het verbeteren van onze werkprocessen is een continue focus binnen onze bedrijfsvoering. In 2015 gaan we verder met het verbeteren van het proces telefonie. Daarnaast wordt gestart met het verbeteren van processen binnen de financiële administratie.

Gemeentehuis

Het programma van eisen dat was opgesteld is volledig uitgevoerd. De RI&E is uitgevoerd en het bijbehorende plan van aanpak is grotendeels afgewikkeld. Bij de beoordeling van de gevraagde functionaliteit van het gebouw zijn er nog een aantal punten waarop actie noodzakelijk is. Het gaat hier om de klimaatbeheersing in het atrium, de functionaliteit van de raadzaal en een investering in duurzame energieopwekking. Deze zaken worden begin 2015 uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd. Uitvoering van de werkzaamheden staan gepland in het voorjaar van 2015. Het streven is het project midden 2015 definitief te kunnen afsluiten. De verwachting is dat te kunnen doen met een positief resultaat van ongeveer € 100.000 ten opzichte van het beschikbare investeringsbudget.

De inhoud van deze paragraaf

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente deelneemt en verder een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

In de begrotingsvoorschriften 2003 (BBV) wordt hiervoor het begrip “verbonden partijen” gehanteerd. Hieronder wordt verstaan het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen om daarmee het publieke belang te behartigen.

De voorschriften geven aan dat vanaf 2014 in de begroting in een aparte paragraaf tenminste aandacht moet worden geschonken aan de visie, welke onze gemeente heeft op de verbonden partijen in relatie tot de uitvoering van de gemeentelijke doelstellingen. Wat willen we met deze partijen? Hoe past de uitvoering van de taken binnen onze gemeentelijke programma's? Hoe dragen zij bij aan het uitvoeren van het door gemeente gewenste beleid? Ook moeten de beleidsvoornemens van de partijen zelf aan de orde komen.

De begrotingsvoorschriften definiëerden een verbonden partij als een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk **en** een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft, hetzij via een vertegenwoordiging in het bestuur of via stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat aan de verbonden partij ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is, of het bedrag waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet kan nakomen.

De huidige aantallen verbonden partijen zijn conform Paragraaf F bij de jaarstukken 2013.

Het rapport van de rekenkamer van 2013 over het informatieniveau met betrekking tot het werkvoorzieningsschap Delta is aanleiding geweest om vanaf de programmabegroting 2014 in de Paragraaf F bij de genoemde verbonden partijen aanvullende toelichting te geven met betrekking tot mogelijke risico's. Bij elke verbonden partij zal dit bij het onderdeel “ontwikkelingen” beschreven worden.

De verbonden partijen van onze gemeente

Uitgaande van de definitie van verbonden partijen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft onze gemeente de volgende verbonden partijen:

I – Deelname in vennootschappen;

1. Bank Nederlandse Gemeenten;
2. Vereniging Nederlandse Gemeenten;
3. Berkel Milieu;
4. Waterbedrijf Vitens;
5. NUON/Vattenfalls;
6. VAM/ESSENT/RWE.

II – Deelname in gemeenschappelijke regelingen

- 7a Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG);
- 7b Brandweercluster IJsselstreek
8. Regio Stedendriehoek;
9. Sociaal Werkvoorzieningsschap Regio Zutphen;
10. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord en Oost Gelderland;
11. Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ).

III – Overige samenwerkingsvormen

12. Regionaal Archief Zutphen;
13. Regiotaxi;
14. Stichting Archipel;
15. PPS constructie Lombok II Eerbeek;
16. RGV Holding B.V.;
17. Samenwerkingsovereenkomst (SOK) in kader centrumplan Eerbeek.

Informatie per verbonden partij**1. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten**

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914 en gevestigd in Den Haag, is de bank van de overheid en voor het maatschappelijk belang. De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. De missie en de strategie van de BNG zijn vertaald in de volgende strategische doelstellingen:

- a. Behoud van substantiële marktaandelen in de Nederlandse publieke sector en semi-publieke domein.
- b. Behalen van een redelijk rendement voor aandeelhouders.

Voorwaardenscheppend hiervoor zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en het realiseren van klantenpartnerschap op een zo effectief en efficiënt mogelijk wijze.

Brummen vraagt altijd bij de BNG een offerte bij het willen aangaan van een nieuwe lening. (zie paragraaf D).

Brummen heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op aandelen die de gemeente in bezit heeft.

Het financiële belang

De gemeente bezit 702 aandelen van € 2,50 per stuk, met een gezamenlijke waarde van € 1.755. Dit aantal is 0,00144% van het totaal aantal aandelen dat de BNG heeft uitgegeven. In 2014 is € 892 aan dividend ontvangen. In 2013 lag dat bedrag net boven de € 1.000.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Gelet op de manier waarop de BNG opereert is er voor de gemeente Brummen als aandeelhouder geen reden het beleid aan te passen. De beleidsvrijheid voor gemeenten is verder beperkt sinds de aanpassing van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) per eind 2013.

Ontwikkelingen

Sinds eind 2013 zijn gemeenten verplicht rentedragende liquide middelen in de schatkist onder te brengen. Dit beperkt de BNG in de (bedrijfsmatige) mogelijkheden binnen het bankverkeer van de BNG.

Het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het verslagjaar

Eigen vermogen per	01-01-2013	€	2.752 miljoen
Eigen vermogen per	31-12-2013	€	3.430 miljoen

Vreemd vermogen per	01-01-2013	€ 139.443 miljoen
Vreemd vermogen per	31-12-2013	€ 127.721 miljoen
Achtergestelde schulden per	01-01-2013	€ 33 miljoen
Achtergestelde schulden per	31-12-2013	€ 23 miljoen

Over 2013 realiseerde de BNG een nettowinst na belastingen van € 282 miljoen (2012: € 332 miljoen).

De financiële vooruitzichten voor de kernklantsectoren van de bank blijven weinig positief. BNG Bank verwacht desondanks dat de nieuwe langlopende kredietverlening in 2014 op een met 2013 vergelijkbaar niveau zal uitkomen, als gevolg van een grote vraag naar herfinanciering van bestaande leningen. Het renteresultaat over 2014 zal mede door de aanhoudend lage lange rentetarieven naar verwachting licht lager uitkomen dan over 2013. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor de mate van economisch herstel binnen de eurozone. Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de nettowinst 2014

2. Vereniging Nederlandse Gemeenten

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Belangenbehartiging van alle gemeenten bij andere overheden. Tweede Kamer, Kabinet en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke gesprekspartners. Dienstverlening: advisering aan alle leden over actuele ontwikkelingen (pro actief) en advisering aan individuele leden (op verzoek). De platformfunctie wordt uitgeoefend via de VNG-commissies, Provinciale afdelingen, congressen, studiedagen en ledenraadplegingen.

Vanuit de VNG, vestigingsplaats Den Haag, wordt regelmatig overlegd met besluitvoorbereiders van departementen en provincies. Zo vindt in een vroeg stadium beïnvloeding, in voor gemeenten gunstige zin, van wet- en regelgeving plaats. Deze belangenbehartiging zet zich voort in het gehele proces van besluitvorming bij de rijksoverheid en provincies. De VNG initieert bestuurlijk overleg waarbij een delegatie van VNG-bestuurders en directieleden onderhandelt namens de gemeenten met ministers en staatssecretarissen. De VNG-belangenbehartiging richt zich ook op Tweede en Eerste Kamer en belangrijke maatschappelijke organisaties. De soms tegenstrijdige belangen van grote en kleine gemeenten en de rol van de VNG daarbij is regelmatig punt van aandacht binnen de VNG.

Het financiële belang

De bijdrage van onze gemeente kwam in 2014 uit op een bedrag van € 28.344, met daarnaast een bijdrage aan de VNG, afdeling Gelderland van € 1.050. Daarnaast werd aan de afdeling Gelderland in 2014 een aanvullende bijdrage over 2013 verstrekt van € 260. De definitieve hoogte van de financiële bijdrage (contributie) wordt in de Buitengewone Algemene Leden Vergadering door de leden bepaald.

Geconsolideerde balans van de VNG per ultimo

	2013	2012
Groepsvermogen	€ 59.745	€ 58.809
Voorzieningen	€ 2.625	€ 1.902

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens. Door uitbreiding van taken vanaf 2015 zal er op meer vlakken ondersteuning van gemeenten door het VNG aan de orde kunnen zijn.

Ontwikkelingen

Per 1 januari 2013 is Coöperatie VNG Diensten U.A. enig lid van Coöperatie Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) U.A. Om die reden is King per dezelfde datum in de consolidatie betrokken.

Geen verdere ontwikkelingen dan wat onder beleidsvoornemens vermeld staat.

Qua financieel risico is er geen direct risico. Het in de ogen van Brummen niet voldoende behartigen van de belangen van kleine gemeenten zou wel op termijn schade kunnen opleveren. VNG blijft namens de gemeenten pleiten voor het ongedaan maken van de korting gemeentefonds in relatie tot de schaalgrootte van gemeenten. Dit thema lijkt het kabinet (voorlopig) te laten vallen, maar de bijbehorende korting is blijven staan.

3. Circulus Berkel Milieu

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Berkel Milieu NV, vestigingsplaats Zutphen, verzorgt de inzameling van al het huishoudelijk afval voor de gemeenten Brummen, Bronckhorst, Doesburg, Lochem en Zutphen. Eind 2014 heeft er, met terugwerkende kracht tot 1-1-2014, een fusie plaatsgevonden met Circulus en gaan beide bedrijven samen verder onder de naam "Circulus Berkel Milieu".

Het bedrijf verzorgt niet alleen de lediging van groene en grijze containers, maar ook de inzameling van onder meer papier, glas, chemisch afval, snoeiafval, kunststoffen en grof huishoudelijk afval.

Verder worden de ongediertebestrijding en het beheer van de afvalbrengpunten in o.a. Brummen door het bedrijf verzorgd.

Het financiële belang

De gemeente is aandeelhouder van Circulus Berkel Milieu. De deelname van de gemeente in de vennootschap is gebaseerd op het aantal particuliere huisaansluitingen in onze gemeente. Dat zijn de aansluitingen waar Berkel Milieu huishoudelijk afval inzamelt. Per 100 huisaansluitingen heeft de gemeente recht op 1 aandeel. De gemeente heeft per eind 2014 82 aandelen in bezit met een tegenwaarde van rond € 37.210.

Op basis van een jaarlijkse dienstverleningsovereenkomst wordt de hoogte van de bijdrage van onze gemeente bepaald. In 2014 ging het daarbij om een bedrag van afgerond € 1.215.000.

	2012	2013
Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	275.445	275.445
Algemene reserve	2.936.312	3.119.649
Onverdeelde winst	<u>350.441</u>	<u>387.061</u>
	3.562.198	3.782.155
Voorzieningen		
Overige voorzieningen	<u>209.037</u>	<u>300.495</u>
	209.037	300.495
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Handelscrediteuren	1.411.502	959.400
Schulden aan participanten	800.093	1.186.046
Belastingen en premies sociale verzekeringen	50.004	71.979
Overige schulden en overlopende passiva	<u>543.611</u>	<u>525.451</u>
	2.805.210	2.742.876
Langlopende schulden		
Hypothecaire lening		<u>4.835.000</u>
		4.835.000

4. Waterbedrijf Vitens

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De vennootschap, vestigingsplaats Utrecht, heeft ten doel de uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en het verrichten van alles wat met de publieke waterwinning verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn in de ruime zin van het woord.

Het financiële belang

Tot en met 2005 was de gemeente aandeelhouder via het in bezit hebben van zowel gewone- als preferente aandelen. Op 26 januari 2006 besloot de gemeenteraad de preferente aandelen aan het waterbedrijf te verkopen voor een bedrag van € 1.432.200. Om de aankoop te financieren heeft Vitens op hetzelfde moment een zogenaamde “achtergestelde” lening van de gemeente ontvangen. Deze lening, die in een tijdsbestek van 15 jaar wordt afgelost, leverde in 2014 een geraamde rentebaten op van € 25.422. Het Eigen Vermogen van Vitens is met € 52,2 miljoen toegenomen per 31.12.2013 naar € 438,3 miljoen. Het totaal vermogen bedraagt € 1.711,8 miljoen, de schuldenlast bedraagt € 1.043,4 miljoen.

Na de verkoop van de preferente aandelen heeft de gemeente alleen nog 21.364 “gewone” aandelen in bezit. Hierover werd in 2014 een dividend ontvangen van € 49.393.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens.

Ontwikkelingen

Elke daadwerkelijke aflossing met € 95.480 per jaar verkleint het risico dat aan een achtergestelde lening zit. Bij een faillissement zal de uitbetaling van het dan nog uitstaande bedrag aan lening de minste kans van slagen op verhaal hebben. Eind 2022 zal de lening geheel zijn afgelost.

5. NUON/Vattenfall

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De verbondenheid met de NUON beperkt zich tot een achtergestelde lening, waarover Brummen een jaarlijkse rente ontvangt € 84.666.

Het financiële belang

De jaarlijkse renteopbrengst is het resultaat van een vaste 10% over de uitstaande belegging van afgerond € 846.660.

Equity attributable to Nuon shareholders:

	2013	2012
Share capital	684	684
Share premium	2,797	2,797
Reserve for cash flow hedge	-33	-44
Currency translation reserve	1	1
Other reserves	-110	609
Result for the year	-419	-716
Total equity attributable to Nuon shareholders	2,920	3,331

Uit deze gegevens blijkt dat NUON in 2013 een verlies geleden heeft van € 419 miljoen. In vergelijking met 2012 (€ 716 miljoen verlies) is dit verlies kleiner geworden.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifiek beleid geformuleerd.

Ontwikkelingen

Vattenfalls is voor 100% eigendom van de Zweedse staat. Vattenfalls is van plan om het niet Scandinavische deel voor een gedeelte te verkopen. Dat zou ook NUON kunnen betreffen. Risico op het (deels) niet uitbetalen van rente wordt als klein beschouwd. Het rentepercentage van 10% kan als ongekeerd hoog kan worden beschouwd. Het feit dat er van aflossing op de uitstaande lening geen sprake is, betekent bij een faillissement wel dat terugbetaling een geringe kans van slagen heeft. Ook zal er dan geen sprake meer zijn van rentebetalingen.

6. VAM/ESSENT/RWE**Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd**

De gemeenten in de Regio Stedendriehoek hebben in het verleden bijgedragen aan het kapitaalfonds, waaruit de VAMIJ C.V. gefinancierd is. DE VAMIJ is later opgegaan in ESSENT. De afspraak is gemaakt dat de gemeenten de bijdragen in 2016 terugkrijgen, waarbij rekening is gehouden met compensatie voor geleden renteverlies. Het aan Brummen uit te betalen bedrag komt daarmee op € 172.938. Per 01-10-2009 is Essent onderdeel van RWE.

Het financiële belang

Het financiële belang van Brummen is eenmalig en wordt conform afspraak in 2016 beëindigd door de terugbetaling van de eerder genoemde € 172.938. Dit bedrag zal, via het rekening resultaat 2016, leiden tot een eenmalige bate die dan toegevoegd zal worden aan de Algemene Vrije Reserve van Brummen. De aard van de verbondenheid brengt met zich mee dat informatie over de hoogte van het Eigen Vermogen van RWE/Essent niet hier hoeft te worden vermeld.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens.

Ontwikkelingen

Geen. Risico op het (deels) niet uitbetalen van het Brummen toekomstige bedrag wordt als zeer klein beschouwd.

7a. Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)**Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd**

Op grond van de bepalingen in de Wet op de Veiligheidsregio's is de regio belast met de uitvoering van brandweertaken. Via een gemeenschappelijke regeling wordt hieraan invulling gegeven voor de volgende taken:

- a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over brandweezorg;
- d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
- f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
- g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
- h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.

Het financiële belang

De gemeentelijke bijdrage aan de regio, inclusief de GHOR, is mede afhankelijk van het aantal inwoners. In 2014 is een bedrag uitbetaald van € 167.000.

	1-1-2013	31-12-2013	2014
Eigen vermogen	4.146	5.012	
Vreemd vermogen	8.633	38.204	
Verwacht resultaat 2014			1.500

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Uitvoering van het in gang gezette heroverwegingstraject MOED binnen de Veiligheidsregio.

Ontwikkelingen

Buiten de normale bedrijfsvoering risico's zijn er geen specifieke risico's te benoemen.

7b Brandweercluster IJsselstreek

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Sinds midden 2010 is de brandweezorg voor de gemeenten Brummen, Lochem en Zutphen bij de cluster IJsselstreek neergelegd. Juridisch maakt het cluster een onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling VNOG (7a).

Het financiële belang.

In 2014 is een bijdrage aan het cluster betaald van afgerond € 611.000, inclusief. Dit is inclusief het bedrag dat voor het materieel, dat eind 2013 aan het cluster is overgedragen.

Voor Eigen Vermogen: zie onderdeel 7a.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De gemeente is alleen nog verantwoordelijk voor de huisvesting. Mocht in de toekomst ook overdracht van de huisvesting worden overwogen, dan zal dit met de groots mogelijke zorgvuldigheid gebeuren.

Ontwikkelingen

Het in gang gezette heroverwegingstraject MOED dat binnen de totale VNOG is uitgezet, zal ook gevolgen hebben voor het functioneren van het cluster IJsselstreek, zowel inhoudelijk als financieel. Onderdeel van dit traject is de zoektocht naar een vernieuwde verdeling van de kosten van de gehele VNOG over de 22 deelnemende gemeenten. In 2015 zullen hiervoor de nodige voorstellen worden geformuleerd.

8. Regio Stedendriehoek

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Het bureau van de Stedendriehoek coördineert, faciliteert en communiceert de samenwerking tussen de gemeenten binnen de Stedendriehoek. Daarnaast biedt ze ambtelijke ondersteuning aan de Regioraad en Dagelijks Bestuur van de regio. Het bureau heeft tevens communicatielijnen op alle niveaus tussen bestuurders, uitvoerders en bevolking. Vanuit deze taken is Bureau Stedendriehoek verantwoordelijk voor diverse publicaties zoals het Jaarverslag Stedendriehoek en de Agenda Stedendriehoek.

Het bureau van de Stedendriehoek heeft een beperkt aantal vaste formatieplaatsen voor communicatie, lobby, Europese subsidies en bestuur ondersteuning. Andere inhoudelijke activiteiten ten behoeve van de Stedendriehoek worden verricht door gedetacheerde medewerkers uit de deelnemende gemeenten.

Het financiële belang

De gemeentelijke bijdrage aan de regio is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Voor 2014 is een bijdrage uitgekeerd van € 51.566, voor pr-kosten, bureaunkosten en de regioagenda. Daarnaast viel de afrekening over 2013 positief uit (€ 2.248), terwijl verder € 5.337 aan Btw werd terugontvangen.

Eigen vermogen.	2013	2012
Algemene reserve	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve	€ 251.000	€ 181.000
Nog te bestemmen resultaat dienstjaar	€ 44.000	€ 11.000
Totaal Eigen vermogen	€ 294.000	€ 169.000

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De Stedendriehoek gaat voor maximale effecten van het benutten van efficiency door samenwerking binnen de regio.

Ontwikkelingen

Met de voorstellen van de nieuwe agenda verandert ook de rol van de Stedendriehoek van "Partij naar Partner", met daarbij meer focus op minder thema's. Verder meer samenwerking met ondernemers en onderwijsinstellingen via het strategisch board.

9. Gemeenschappelijke Regeling Delta

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De gemeenschappelijke regeling Delta, vestigingsplaats Zutphen, geeft uitvoering aan de Wet Sociale Werkvoorziening in opdracht van de gemeenten Bronckhorst, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen. Er wordt werk geboden aan zo'n 1.000 medewerkers met een arbeidsbeperking van verstandelijke, lichamelijke of psychische aard. Er wordt gezorgd voor werk, arbeidsontwikkeling van het individu en de bevordering van de geschiktheid van mensen voor de reguliere arbeidsmarkt.

Het financiële belang

Het financieel beleid van Delta is gericht op een sluitende exploitatie zonder een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Bedrijfseconomische risico's moeten afgedekt zijn door adequate reserves en voorzieningen.

De bijdrage van de deelnemende gemeenten bestond in 2014 nog uit een bijdrage in de bestuurskosten. Het aandeel van Brummen hierin bedroeg € 10.800. Daarnaast sluizen de gemeenten sinds 2008 de ontvangen rijksbijdrage voor de werkvoorziening volledig door naar Delta. In 2014 ging het daarbij om een bedrag van € 2.511.446 voor de gemeente Brummen..

Eigen vermogen.	2013	2012
Totaal Eigen vermogen	€ 4.181.000	€ 4.812.000
- Algemene reserve	€ 3.273.000	€ 3.591.000
- Bestemmingsreserve	€ 1.602.000	€ 1.539.000
- Resultaat na bestemming	€ - 694.000	€ - 318.000

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Onderzocht wordt welke taak er voor Delta ligt binnen de nieuwe Participatiewet. Binnen het bestuur van Delta stemmen de 5 deelnemende gemeenten hun visie en voornemens. De bestaande afspraken hebben een looptijd tot en met 2015. Voor de periode daarna kunnen nieuwe afspraken gemaakt worden.

Ontwikkelingen

Per 1-1-2015 is de nieuwe Participatiewet doorgevoerd. Via deze nieuwe wet zijn bestaande regelingen voor mensen met arbeidsvermogen, die zijn aangewezen op ondersteuning, opgenomen in één regeling. Ten opzichte van de bestaande Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) betekent dit, dat de instroom in de WSW per 1-1-2015 is gestopt. De huidige Sw-medewerkers behouden al hun rechten.

Doordat de rechten van de huidige Sw-medewerkers onverkort in stand blijven en het Rijk de bezuiniging op de sociale werkvoorziening doorzet zal de GR Delta ook in de toekomst negatieve exploitatieresultaten behalen. Door het uitvoeren van het "herstructureringsplan GR Delta" wordt het maximale gedaan om de tekorten te beperken. Het beeld is nu dat tot 2017 negatieve exploitatieresultaten ten laste kunnen worden gebracht van het eigen vermogen en er geen gemeentelijke bijdrage nodig is. Daarna

zullen de gemeenten negatieve exploitaties moeten gaan afdekken. Het aandeel hierin van Brummen zou op basis van huidige situaties kunnen oplopen naar circa € 200.000 per jaar.

10. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord en Oost Gelderland.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

GGD Noord en Oost Gelderland is per 1.1.2013 de nieuwe naam voor de GGD Gelre-IJssel, vestigingsplaats Zutphen. GGD Noord en Oost Gelderland stelt zich tot doel het bevorderen en beschermen van de gezondheid van de bevolking van de regio, met speciale aandacht voor jeugd en risicogroepen. De GGD voert de Wet Publieke Gezondheid (WPG) uit. Zij wil zich profileren als een herkenbare en laagdrempelige organisatie en als een leverancier van betrouwbare en vakkundige zorg aan haar klanten.

Het financiële belang

De bijdrage van Brummen bedroeg in 2014 € 287.066. Dit betreft de bijdrage voor de kosten die conform afspraak via een bijdrage per inwoner over de deelnemende gemeenten verdeeld worden. Daarnaast heeft de GGD nog producten die op basis van afname met de vragende gemeenten worden afgerekend. Voor Brummen betreft dit laatste vooral de kosten voor toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelwerk.

	Jaarrekening 31-12-2013
Algemene Reserve	1.474
Bestemmingsreserve personele lasten	302
Bestemmingsreserve ontwikkelkosten GGD	1.340
Saldo 2013	391
Saldo 2014	0
Saldo 2015	0

Totaal Eigen vermogen	3.507
-----------------------	-------

Vreemd vermogen	2.979
-----------------	-------

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Buiten blijvende kostenbewustheid geen specifieke. De gemeente ziet de GGD wel als een belangrijke partner in het totale takenpakket van het Sociale Domein, waarbij preventie een steeds grotere rol krijgt om curatieve kosten te kunnen beperken.

Ontwikkelingen

Het integraal denken binnen het totale Sociale domein biedt kansen voor de GGD. Tegelijkertijd blijft het denkbaar dat het jeugdgezondheidszorgdeel op enig moment ergens anders ter uitvoering wordt neergelegd dan bij de GGD. Van de GGD wordt een maximaal flexibele houding gevraagd in de komende tijd. Het risico bestaat dat ontwikkelingen druk zetten op de huidige financiële positie van de GGD.

11. Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ).

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Binnen de oprichting van de regionale uitvoeringsdienst (RUD) maakt Brummen deel uit van de omgevingsdienst Veluwe/IJssel (OVIJ), vestigingsplaats Apeldoorn. De OVIJ is ingesteld voor de behartiging van de belangen van de deelnemers op het punt van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht ten aanzien van milieu. Onder de belangen van de deelnemers wordt ook verstaan, het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Het financiële belang

In 2014 is een bedrag van € 244.794 betaald als bijdrage aan de OVIJ. voor 2014.

Eigen Vermogen

Per 31-12-2014 was het eigen vermogen in totaal € 370.527 (2013:0€ 998.109). Het bedrag is opgebouwd uit € 150.000 algemene reserve, € 120.000 bestemmingsreserves en € 100.527 uit te betalen aan de gemeenten. Dit laatste betekent voor Brummen dat er in 2015 een bedrag ad € 5.8590 vanuit de OVIJ wordt terugontvangen.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De OVIJ is gericht op de uitvoering van taken op het gebied van milieu. Overige taken welke onder de omgevingsvergunning vallen, worden op dit moment niet bij de omgevingsdienst belegd. Maar dit blijft voor de toekomst wel een optie.

Ontwikkelingen

In voorbereiding is de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van kracht. Hierin worden eisen gesteld ten aanzien van de kwaliteit en kwantiteit van de uit te voeren werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook OVIJ moet hieraan voldoen. Qua risico's beperken die zich bij de OVIJ tot de normale bedrijfsvoering risico's.

12. Regionaal Archief Zutphen.**Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.**

Het Regionaal Archief Zutphen, vestigingsplaats Zutphen, levert voor Brummen meters archiefruimte.

Het financiële belang

Sinds de verzelfstandiging tot Regionaal Archief Zutphen heeft de relatie de vorm van een inkooprelatie, waarbij er vanuit inkoopcriteria zich geen alternatief voordoet. In 2014 is een bedrag van € 50.016 besteed aan deze inkooprelatie.

De aard van de verbondenheid brengt met zich mee dat informatie over de hoogte van het Eigen Vermogen van Regionaal Archief Zutphen per eind 2013 niet hier hoeft te worden vermeld.

Beleidsvoornemens/ontwikkelingen:

Geen.

13. Regiotaxi.**Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.**

De provincie, vestigingsplaats Arnhem, coördineert in samenwerking met de deelnemende gemeenten, waaronder Brummen, het openbaar vervoer van deur tot deur. Het is bedoeld voor mensen die, om welke reden dan ook, geen gebruik kunnen maken van het reguliere openbaar vervoer. Het vervoer is per 1-1-2013 opnieuw aanbesteed t/m 2015. Ook het noodzakelijke callcenter (telefonisch meldpunt) is voor die periode aanbesteed.

Het financiële belang

In het financiële model zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het WMO-vervoer. In 2014 is € 164.914 voor dit doel voor dit doel betaald met daarnaast een bedrag van € 19.669 als afrekening over 2013. De aard van de verbondenheid brengt met zich mee dat er hier geen sprake is van een Eigen Vermogen.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De gemeente oriënteert zich samen met de regiogemeenten om de onderliggende taak zelf uit te gaan voeren.

Ontwikkelingen

Inmiddels is duidelijk dat de uitvoerder failliet is. De taak is alsnog bij andere uitvoerders neergelegd. Qua risico's is het grootse risico dat bij elke nieuwe aanbesteding de kosten hoger komen te liggen dan nu geraamd.

14. Stichting Archipel.**Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd**

Stichting Archipel, vestigingsplaats Zutphen, behartigt vanaf 1 januari 2006 de belangen van het openbaar onderwijs in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen.

Het financiële belang

De stichting voert de taak van bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor doeluitkeringen van het rijk. Binnen deze doeluitkeringen moeten alle kosten worden opgevangen. Er is geen aanspraak op een (jaarlijkse) bijdrage van Brummen. De gemeente blijft financieel wel eindverantwoordelijk.

Het **Eigen Vermogen** bedraagt per 31-12-2013 € 4.726.668 (2012: € 4.310.465) Daarbinnen bedroeg de Algemene Reserve € 3.153.793 (2012: € 3.297.126) en de bestemmingsreserve € 1.572.895 (2012: € 1.013.339).

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Archipel is betrokken bij de bouw van 1 van de 2 nieuwe scholenclusters in Eerbeek. In Brummen trekt De Krullebaar in bij De Dobbelsteen.

Ontwikkelingen

De afname van het aantal leerlingen zet zich door. Dit heeft bij Archipel al geleid tot het verminderen van het aantal medewerkers en tot minder locaties. Archipel is waakzaam ten aanzien van het sluitend houden van de begroting en doet dit in goed overleg met de gemeenten. Hiermee wordt het risico op alsnog bijdragen in negatieve exploitaties maximaal beperkt. Het verder beperken van het aantal scholen binnen het gehele gebied van Archipel is denkbaar.

15. PPS constructie Lombok II Eerbeek.**Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.**

De gemeente, vestigingsplaats Brummen, heeft de uitvoering van het complex Lombok in de bouwgrond-exploitatie uitgewerkt via een PPS-constructie, dus samen met een marktpartij. Hierbij gaat het om Rotij Grondontwikkeling Oost BV. Het aandeel van de gemeente in het exploitatieresultaat is 36%.

Het financiële belang

De verwachting is dat de constructie een financiële omvang heeft van € 11,7 miljoen. De administratie van de PPS wordt door de gemeente gevoerd. De PPS is onderdeel van de gemeentelijke balans.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De verdere ontwikkeling van Lombok II moet passen binnen de totale afweging binnen de gemeente waar welke woningen gebouwd kunnen worden. Een optie blijft om te kijken of het gemeentelijk aandeel overgedragen kan worden aan Rotij.

Ontwikkelingen

Zie beleidsvoornemens. Het risico voor de gemeente op negatieve afwikkeling van de PPS is onderdeel van de "voorziening risico's bouwgrond" zoals die op de balans van de gemeente is opgenomen.

16. Recreatiegemeenschap Veluwe (RGV) Holding B.V.**Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.**

Deze holding, vestigingsplaats Arnhem, behartigt de privaatrechtelijke belangen van de deelnemende gemeenten, waaronder Brummen, voor de recreatieve en toeristische ontwikkelingen binnen het betreffende gebied. De publieke taken zijn vanaf 2010 terug naar de gemeenten.

Op 2 december 2013 zijn middels een aandelenruil tussen RGV Holding B.V. en de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Achterhoek Liemers alle aandelen verkregen van RAL Recreatiegebieden

Het financiële belang

Als aandeelhouder van de holding heeft Brummen een beperkt belang van 4.305 aandelen met een nominale waarde van € 1. De aandelen mogen na 5 jaar verhandeld worden. De aandelen staan voor nul euro op de balans van de gemeente.

Het **Eigen Vermogen** van de holding bedraagt per 31-12-2013 € 49.903.000 (2012: € 43.404.000)

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens richting de Holding. Bevorderen toerisme is speerpunt van beleid.

Ontwikkelingen

Geen. Risico's zijn hier niet aanwezig. De overname van RAL kende een waarde van € 124 per aandeel RGV Holding. Dit bedrag als uitgangspunt nemend zou de waarde van de aandelen van Brummen theoretisch op € 533.820 te berekenen zijn.

17. Samenwerkingsovereenkomst(SOK) in kader centrumplan Eerbeek.**Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.**

De gemeenteraad Brummen, vestigingsplaats Brummen, heeft bepaald dat de gemeente een maatschappelijk belang heeft bij het aanpakken van het centrum Eerbeek. Dit vertaalt zich financieel in een éénmalige bijdrage van € 4,7 miljoen aan de 3 deelnemende partijen, zijnde Rotij, Bouwfonds en Sprenge-land. Op 6 juli 2011 is de samenwerkingsovereenkomst (SOK) getekend. De administratie van het bouwcomplex centrumplan Eerbeek wordt door de gemeente verzorgd. Dit betekent ook dat de gronden formeel in eigendom zijn van de gemeente.

Het financiële belang

De € 4,7 miljoen bijdrage is in de administratie verwerkt. De provincie wil 50% hiervan afdekken. Daarvoor moet de uitvoering wel voldoen aan de eisen van de provincie. Het is in het financiële belang van de gemeente dat de uitvoerende partijen met deze eisen rekening houden. Verder brengt de gemeente bezit in. De SOK is onderdeel van de gemeentelijke balans. Van een zelfstandig Eigen Vermogen is daarmee geen sprake. Gezien de huidige ontwikkelingen zijn er bij dit project aanzienlijke risico's. Het gemeentelijk risico is onderdeel van de gemeentelijke weerstandreserve.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Onderdeel van het centrumplan zal het realiseren van woonruimten zijn. Naast de eenmalige bijdrage betaalt de gemeente ook de aanpassingen aan de infrastructuur.

Ontwikkelingen

Zie voorgaande teksten. Ook de risico's staan daar beschreven.

1. Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Het grondbeleid van de gemeente is vastgelegd in de nota Grondbeleid. De laatste versie hiervan is op 15 december 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. In 2015 zal de Nota Grondbeleid worden geactualiseerd en ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. De Gemeente Brummen wil zoveel als mogelijk sturing geven aan de ruimtelijke ontwikkeling om daarmee de beleidsdoelen van de Ruimtelijke Ontwikkelingsvisie "Ligt op groen" optimaal tot uitvoering te brengen, waarbij tevens kosten maximaal verhaald kunnen worden.

Maar samenwerking met marktpartijen wordt hierbij niet geschroomd als er sprake is van een meerwaarde van samenwerking, ingenomen grondpositie of risicospreiding.

In de uitwerking van dit grondbeleid wordt een faciliterende houding aangenomen, wat echter niet betekent dat de gemeente in alle processen leidend dient te zijn. Door de invoering van de Wet ruimtelijke ordening zijn de mogelijkheden om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren vergroot. Per locatie wordt afgewogen wat de faciliterende rol precies in gaat houden. De mogelijkheden die de Wet ruimtelijke ordening biedt, worden hierbij benut.

2. Aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert**Woningbouw**

In 2007 is met de marktpartijen in het gebied Elzenbos een samenwerkingsovereenkomst gesloten op basis van het bouwclaimmodel. In 2008 heeft de gemeente de laatste gronden in het gebied Elzenbos aangekocht. Daarmee is het volledige gebied Elzenbos nu in eigendom bij de gemeente. In 2012 is voor het gebied Elzenbos een geactualiseerde grondexploitatie vastgesteld.

Voor het gebied Lombok (tot de Weverweg) is in 2007 met een ontwikkelaar een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarbij de gemeente en de ontwikkelaar gezamenlijk het gebied ontwikkelen. In 2012 is door de gemeenteraad een geactualiseerde grondexploitatie vastgesteld voor het gebied Lombok (met uitzondering van het gedeelte ten zuiden van de Weverweg).

In 2011 is raadsbreed besloten tot een eenmalige bijdrage in de ontwikkeling van het centrumplan Eerbeek onder de naam "Eertbeeck". In 2012 is de grondexploitatie Eerbeek Centrum vastgesteld.

Naast deze plannen zijn er nog initiatieven op woningbouwgebied die genoemd zijn in de Ruimtelijke ontwikkelingsvisie 2006. Met deze zogenaamde pijplijnplannen is een start gemaakt. Bij deze plannen is ook gemeentelijk grondbezit betrokken.

Bedrijventerrein

Op 15 december 2011 is een geactualiseerde grondexploitatie vastgesteld waarbij er voor is gekozen om het gehele terrein in één keer tot ontwikkeling te brengen. In 2012 is de grondexploitatie voor de uitbreiding van het bedrijventerrein Hazenberg herzien en vastgesteld.

3. Inzet gemeentegrond**Gronden niet geadministreerd binnen complexen**

In 2014 is bij diverse projecten grond ingebracht van de gemeente of zijn gronden verkocht. Deze gronden waren niet betrokken in een grondexploitatiecomplex. De opbrengst hiervan is verantwoord op de post "Gronden en Landerijen". Daarnaast is een aantal grondexploitaties afgesloten en ook deze gronden zijn verantwoord op de post "Gronden en Landerijen".

Gronden wel geadministreerd binnen complexen*Woningbouw*

Het complex Brummen-Zuid is in 2014 afgesloten. Voor het project Koppelenburg-Zuid (ontwikkeling van woningen) is in 2014 een geactualiseerde grondexploitatie vastgesteld. In 2015 wordt het bestemmingsplan Koppelenburg Zuid vastgesteld door de raad..

Het complex Elzenbos heeft betrekking op het project Elzenbos. In 2012 is het woonrijp maken van de eerste fase afgerond. Als gevolg van het besluit van het college van burgemeester en wethouders in 2011 om het project te bevriezen, zijn er uitsluitend werkzaamheden verricht die betrekking hebben op fase 1. Daarnaast is er ten aanzien van de retentievoorziening in Elzenbos een bezuiniging doorgevoerd. Deze is verwerkt in de grondexploitatie per 01-01-2013 en hiermee in de jaarrekening 2012. In 2014 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan binnen dit complex.

Het complex Lombok heeft betrekking op het project Lombok (tot aan de Weverweg). In 2014 is de bouw van woningen verder ter hand genomen en zijn er gronden verkocht. Als gevolg van het besluit van het college van burgemeester en wethouders in 2011 om het project te bevriezen, zijn er uitsluitend werkzaamheden verricht die betrekking hebben op fase 1.

Op basis van het raadsbesluit KWP 3 d.d. 30 mei 2013 worden er tot 2020 geen ontwikkelingen meer gerealiseerd in zowel Lombok als Elzenbos.

Het complex Centrumplan Eerbeek (Eertbeeck) heeft betrekking op de in 2011 gesloten SOK met de ontwikkelaar. In 2012 is de bijbehorende grondexploitatie vastgesteld en is de voorbereiding op de realisatie gestart.

Bedrijventerrein

Het complex Hazenberg heeft betrekking op de uitbreiding van het bedrijventerrein Hazenberg. In 2012 is gewerkt aan de voorbereidende werkzaamheden voor het bestemmingsplan en de verkoop van gronden. In 2014 is er geen grond verkocht.

Overige complexen

In 2014 heeft de raad besloten een zestal grondcomplexen af te sluiten, daar deze niet in exploitatie zijn genomen er hiervoor ook geen plannen bestaan. De gronden uit deze complexen zijn opgenomen in de post "Gronden en Landerijen". Hierdoor zijn er geen complexen meer geadministreerd onder Complexen niet in Exploitatie.

4. Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

De complexen Hazenberg, Lombok II en Lombok PPS worden volgens de door de raad vastgestelde uitgangspunten kostendekkend afgesloten. Het complex Eerbeek Centrum wordt conform afspraken met de ontwikkelaar kostendekkend afgesloten. Het complex Elzenbos wordt naar verwachting niet kostendekkend afgesloten. Hiervoor is een voorziening getroffen.

De boekwaarde van een aantal Complexen niet in Exploitatie is zodanig dat bij het in exploitatie nemen daarvan geen kostendekkendheid wordt verkregen. De boekwaarde heeft de marktwaarde overstegen en hiervoor heeft een afwaardering plaatsgevonden in 2012. Per 31-12-2014 zijn de boekwaardes in overeenstemming met de marktwaarde.

Voor de gevormde voorziening per 31-12-2014 wordt verwezen naar punt 6.

5. Onderbouwing van de geraamde winstneming

Er is in 2014 geen winst genomen.

6. Beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

Per 31-12-2014 is een voorziening gevormd van in totaal € 15.739.226. Deze voorziening is getroffen in verband met de te verwachten negatieve resultaten op grondexploitaties als gevolg van de verslechterde omstandigheden op de woningmarkt en veranderende woningbouwprognoses alsmede de woonvisie.

7. Woningbouwprogrammering

Op verschillende plaatsen binnen de gemeente Brummen werd tot voor kort bouwgrond geproduceerd. Door veranderende woningbouwprognoses zijn alle woningbouwlocaties binnen de gemeente in overweging genomen en getoetst aan volkshuisvestelijke aspecten en de principes van een goede ruimtelijke ordening. Dit heeft er toe geleid dat een aantal projecten doorgang kunnen vinden en voor een aantal projecten een gewijzigde fasering van toepassing is geworden. De Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2015 heeft onder andere als uitgangspunt het door de gemeenteraad op 30 mei 2013 vastgestelde woningbouwprogramma KWP 3 (RB 13.0005).

De uitkomsten van de onderhandelingen met marktpartijen als gevolg van dit besluit, zijn op dit moment nog niet bekend en daarom niet meegenomen in de jaarrekening 2014. Op het moment dat de resultaten hiervan bekend zijn, worden deze verwerkt in herziene grondexploitaties en ter besluitvorming aangeboden aan de raad.

Voor het opstellen van de MPG is uniformiteit in uitgangspunten van belang. Op 27 november 2014 heeft de gemeenteraad de uitgangspunten voor de MPG 2015 vastgesteld. De vastgestelde uitgangspunten zijn gebruikt in de paragraaf grondbeleid.

Jaarrekening 2014

Balans per 31 december 2014

Balans en toelichting

BALANS (bedragen x € 1.000)

Activa	(Bedragen * € 1.000)	
<u>Omschrijving</u>	<u>31 december 2014</u>	<u>31 december 2013</u>
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>	42.946	41.380
Investeringen economisch nut grondslag heffingen	12.253	11.782
Investeringen met een economisch nut overig:	27.086	26.495
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.607	3.103
<i>Financiële vaste activa</i>	3.765	3.924
Kapitaalverstrekingen aan :		
- deelnemingen	738	738
Leningen aan :		
- woningbouwcorporaties	1.094	1.146
- overige verbonden partijen	416	428
Overige langlopende leningen u/g	1.517	1.612
TOTAAL VASTE ACTIVA	46.711	45.304
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Voorraden</i>	12.351	12.216
Grond- en hulpstoffen :		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	9.872	11.126
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitat	2.474	1.084
Vooruitbetalingen	5	6
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	4.073	5.873
Vorderingen op openbare lichamen	2.580	3.587
Overige vorderingen en uitzettingen	1.493	2.286
<i>Liquide middelen</i>	10	12
Kassaldi	5	5
Bank- en girosaldi	5	7
<i>Overlopende activa</i>	833	585
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	17.266	18.686
TOTAAL GENERAAL	63.977	63.990

Passiva	(Bedragen * € 1.000)	
Omschrijving	31 december 2014	31 december 2013
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>	5.055	3.867
Algemene reserves	-1.118	-1.725
Bestemmingsreserves :		
- overige bestemmingsreserves	4.877	4.714
Nog te bestemmen resultaat	1.296	878
<i>Voorzieningen</i>	5.217	4.759
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico	2.024	1.994
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.192	2.765
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.</i>	37.099	44.955
Onderhandse leningen van :		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsir	0	0
- binnenlandse banken / ov. financiële instellingen	37.099	44.955
- binnenlandse bedrijven	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA	47.370	53.581
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto-vloTTende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar</i>	13.534	7.497
Bank- en girosaldi	1.682	1.650
Overige schulden	1.852	847
Kasgeldlening	10.000	5.000
<i>Overlopende passiva</i>	3.073	2.913
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	16.607	10.410
TOTAAL GENERAAL	63.977	63.990
Gewaarborgde Geldleningen	57.195	53.516
Garantstellingen	0	0

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening 2014 is opgesteld aan de hand van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV). Ten opzichte van 2013 hebben zich geen grote wijzigingen in de presentatie voorgedaan. Wel zijn er enige verschuivingen tussen typen activa zichtbaar. Deze wijzigingen zijn zichtbaar gemaakt bij het begin van de toelichting op de activa. Verder is er een tweedeling binnen de Materiele Vaste Activa doorgevoerd tussen activa die grondslag zijn voor heffingen en overige activa.

In de financiële verordening Art. 212 Gemeentewet zijn enkele artikelen opgenomen met betrekking tot waardering en resultaatbepaling. De bepalingen uit deze verordening zijn opgenomen in onderstaande grondslagen.

Afschrijvingstermijnen

Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de nota investering- en afschrijvingsbeleid van 2014, welke in de raadsvergadering van 19 december 2013 is vastgesteld. Samengevat komen de termijnen op het volgende neer:

- Gronden en terreinen: tussen 0 en 15 jaar
- Gebouwen: tussen 20 en 40 jaar
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken: tussen de 5 en 60 jaar
- Vervoermiddelen: tussen de 6 en 15 jaar
- Machines, apparaten en installaties: tussen 3 en 25 jaar
- Overig: tussen 3 en 30 jaar.

Materiële vaste activa: investeringen met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen.

Rente op investeringen

In de jaarrekening 2014 is bij de nieuwe investeringen rekening gehouden met een rentepercentage 2 %.

Materiële vaste activa: investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen.

Financiële vaste activa

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Voorraden

De voorraad grond wordt gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, vermeerderd met toe te rekenen kosten en verminderd met verantwoorde inkomsten. Indien de marktwaarde lager ligt wordt een voorziening gevormd, dan wel wordt de boekwaarde afgewaardeerd naar marktwaarde niveau. Er wordt geen tussentijdse winstneming toegepast. Bij beëindiging van complexen wordt de winst genomen.

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

De waardering vindt plaats tegen de nominale waarde, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vorzieningen

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde. De voorziening pensioenaanspraken wethouders is gewaardeerd op basis van actuariële waarde.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen geleverd zijn. De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De verliezen en in redelijkheid te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of vóór het verslagjaar, zijn verwerkt in de nu voorliggende jaarrekening.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Onderstaand worden eerst de activa met economisch nut toegelicht. Daarna volgt de toelichting van de maatschappelijke activa.

Ten opzichte van de balans per eind 2013 zijn er enkele type/soort activa correcties toegepast. De wijzigingen staan hieronder aangegeven:

	Boekwaarde 31-12-2013	Correcties activa - types/ soorten	Gecorrigeerde boekwaarde 31-12-2013
Materiële vaste activa:			
Gronden en terreinen	986.972	-61.429	925.544
Gebouwen	21.684.525	63.534	21.748.059
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11.656.863	83.771	11.740.634
Vervoermiddelen	239.340	0	239.340
Machines, apparaten en installaties	2.451.531	1	2.451.532
Overige materiële vaste activa	1.190.707	-18.539	1.172.168
	38.209.938		38.277.275
Investeringsactiva met maatschappelijk nut:			
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.180.903	-3.875	2.177.028
Overige materiële vaste activa	988.947	-63.462	925.485
	3.169.850		3.102.513
Totaal	41.379.788	0	41.379.788

Investeringsactiva met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. * € 12.253.311

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Gecorrigeerde boekwaarde 31-12-2013	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Overdracht uit exploitatie	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2014
Gebouwen	29.262	0	0	2.133	0	0	27.129
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11.740.632	761.917	0	283.043	0	0	12.219.506
Machines, apparaten en installaties	6.680	0	0	3.572	0	0	3.108
Overige materiële vaste activa	5.225	0	0	1.657	0	0	3.568
Totaal :	11.781.799	761.917	0	290.405	0	0	12.253.311

Investeringsactiva met economisch nut, overig € 27.085.937

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Gecorrigeerde boekwaarde 31-12-2013	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Overdracht uit exploitatie	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	925.544	249.260	0	0	0	0	1.174.804
Gebouwen	21.718.796	394.843	0	572.476	0	0	22.303.081
Vervoermiddelen	239.340	0	0	63.618	0	0	175.721
Machines, apparaten en installaties	2.444.851	442.232	0	566.500	0	0	2.320.584
Overige materiële vaste activa	1.166.943	44.059	0	99.254	0	0	1.111.748
Totaal :	26.495.473	1.130.394	0	1.301.847	0	0	27.085.937

In onderstaande toelichtingen per soort activa is er geen onderscheid gemaakt tussen wel of niet grondslag voor heffingen.

<u>Gronden en terreinen</u>	Stand 1/1/2014	Besteed in 2014	Stand 31/12/2014
Hungeling	0	58.645	58.645
Oordweg	0	15.322	15.322
Wilhelminapark	0	36.893	36.893
Knoevenoordstraat	0	74.000	74.000
Weverweg Zuid	0	38.400	38.400
Pastorietuin Brummen	0	26.000	26.000
Totaal:	0	249.260	26.000

Toelichting:

De investeringen in gronden en terreinen betreft een overheveling vanuit de balanspost "voorraden", niet in exploitatie genomen gronden", omdat deze gronden niet meer worden ontwikkeld.

Gebouwen	Toegekend krediet	Besteed in 2014	Besteed cumulatief	Vermoedelijk nog te besteden
Bouw Scholencluster C.Jetses/Triangel	2.350.000	114.950	114.950	2.235.050
Bouw Scholencluster Wilhelmina/Oecumenisch	2.400.000	217.800	217.800	2.182.200
Bouw Scholencluster de Enk/van Leeuwen	2.700.000	302.500	302.500	2.397.500
IHP aanpassingen Wilhelminaschool	55.000	12.083	15.140	0
Nieuwbouw gymzaal Eerbeek	950.000	0	207	949.793
JOC Eerbeek	200.000	31.364	31.364	168.636
Verbouw gemeentehuis	5.406.900	-134.219	5.152.680	254.220
Verbouw gemeentehuis, restwaarde	590.000	590.000	590.000	0
Verbouw tbv gemeentewinkel en sociale wijkteams	24.900	22.282	22.282	2.618
Nieuwe gemeentewerf, bouwkosten	-192.524	-192.524	-192.524	0
Nieuwe gemeentewerf, restwaarde	192.524	192.524	192.524	0
Totaal:	14.676.800	1.156.760	6.446.923	8.190.017

Toelichting*Scholencluster C.Jetses/Triangel*

In 2014 is het ontwerp voor de scholen gerealiseerd, het restant krediet blijft beschikbaar voor de uitvoering. Vermoedelijke oplevering in 2015.

Scholencluster Wilhelmina/oecumenisch

In 2014 is het ontwerp voor de scholen gerealiseerd, het restant krediet blijft beschikbaar voor de uitvoering. Vermoedelijke oplevering in 2016.

Scholencluster de Enk/van Leeuwenschool

In 2014 is het ontwerp voor de scholen gerealiseerd, het restant krediet blijft beschikbaar voor de uitvoering. Vermoedelijke oplevering in 2017.

IHP aanpassing Wilhelminaschool

Aanpassingen worden tot het hoogst noodzakelijk beperkt, gezien het alsnog overgaan in een nog te bouwen nieuwe scholencluster. Voor 2015 worden er dan ook geen kosten meer verwacht. Mocht zich een acute nood situatie gaan voordoen, dan zal op dat moment naar de meest adequate oplossing worden gekeken. Restant raming kan hiermee per eind 2014 komen te vervallen.

Nieuwbouw Gymzaal Eerbeek

Uitvoering van dit project heeft nog niet plaatsgevonden. Uitvoering is gekoppeld aan de realisatie van de nieuwe scholencluster De Enk/van Leeuwenschool. Het krediet blijft voor uitvoering beschikbaar.

JOC

Er zijn in 2014 kosten gemaakt voor het onderhoud aan het JOC gebouw. Het restant krediet blijft beschikbaar voor algemene jeugd voorzieningen

Verbouw gemeentehuis en verbouw gemeentehuis, restwaarde

Binnen deze twee kredieten is er een overboeking geweest voor de restwaarde van de bruto investering. Over de restwaarde van 10% wordt niet afgeschreven. Deze overboeking is abusievelijk niet in 2013 gebeurt vandaar dat deze alsnog in 2014 is gedaan. Restantkrediet eind 2014 blijft nog voor 2015 beschikbaar voor definitieve afronding van het gehele project.

Verbouw Gemeente winkel en sociale wijkteams

De gemeente winkel is inmiddels gerealiseerd. Er volgen nog kosten in 2015, waarmee het krediet met € 4.000 wordt overschreden.

Nieuwe gemeentewerf, bouwkosten en nieuwe gemeentewerf, restwaarde

Ook binnen deze twee kredieten is er een overboeking geweest voor de restwaarde van de bruto investering. Over de restwaarde van 10% wordt niet afgeschreven. Deze overboeking is abusievelijk niet in 2013 vandaar dat deze alsnog in 2014 is gedaan.

Rioleringswerken (economisch nut)	Toegekend krediet	Besteed in 2014	Besteed cumulatief	Vermoedelijk nog te besteden
GRP verbetermaatregelen 2012	234.209	0	228.602	0
GRP verbetermaatregelen 2013	20.000	24.950	24.950	0
GRP milieumaatregelen 2013	150.000	76.543	132.261	17.739
GRP afkoppelmaatregelen 2013	310.000	2.075	66.738	243.262
GRP verbetermaatregelen	370.910	252.599	252.599	6.000
GRP milieumaatregelen	50.000	1.105	1.105	48.895
GRP afkoppelmaatregelen	310.000	264.417	264.417	45.582
GRP vervanging gemalen, bouwkundig	42.949	1.238	1.238	41.711
GRP vervanging gemalen, Veldweide	47.911	10.655	10.655	37.256
GRP vervanging mini-gemalen	138.546	129.439	129.439	0
Totaal	1.674.525	763.022	1.112.005	440.445

Toelichting

GRP verbetermaatregelen 2012

Het werk is afgerond in 2014 binnen de raming..

GRP verbetermaatregelen 2013

Dit project is in 2014 gerealiseerd. Er is bijna € 5.000 meer uitgegeven aan de rioolvergroting Leliestraat door overschrijding hoeveelheden en meerwerk.

GRP milieumaatregelen 2013

Dit project is grotendeels uitgevoerd. Het restantbudget wordt ingezet voor hemelwaterriolen in de Brummense Enk

GRP afkoppelen 2013

Dit project is nog in uitvoering. Het restantbudget moet beschikbaar blijven voor uitvoering in 2015.

GRP verbetermaatregelen 2014

Dit project is nog in uitvoering, waarbij het duidelijk is dat de uiteindelijke kosten ruim binnen het budget blijven. In 2015 worden nog € 6.000 aan kosten verwacht.

GRP milieu maatregelen 2014

Dit project is nog in uitvoering. Het restantbudget moet beschikbaar blijven voor uitvoering in 2015.

GRP afkoppeling maatregelen 2014

Dit project is nog in uitvoering. Het restantbudget moet beschikbaar blijven voor uitvoering in 2015.

GRP vervanging gemalen, bouwkundig 2014

Dit project is nog in uitvoering. Het restantbudget moet beschikbaar blijven voor uitvoering in 2015.

GRP vervanging gemalen, Veldweide 2014

Dit project is nog in uitvoering. Er is inmiddels een verplichting aangegaan voor € 38.000.

GRP vervanging mini-gemalen 2014

Project is afgerond binnen het beschikbare budget.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (economisch nut)	Toegekend krediet	Besteed in 2014	Besteed cumulatief	Vermoedelijk nog te besteden
Infrastructuur centrumplan Eerbeek	875.205	0	0	875.205
Infrastructuur scholencluster C.Jetses/Triangel	150.000	0	0	150.000
Infrastructuur scholencluster Wilhelmina/Oecumenisch	150.000	0	0	150.000
Infrastructuur scholencluster de Enk/van Leeuwen	150.000	0	0	150.000
Totaal:	1.325.205	0	0	1.325.205

Toelichting

Infrastructuur centrumplan Eerbeek 2014

Dit project word in 2015 gestart.

Infrastructuur scholencluster C.Jetses/Triangel 2014

Dit project word in 2015 gestart, gekoppeld aan de bouw van de scholencluster zelf.

Infrastructuur scholencluster Wilhelmina/oecumenisch 2014

Dit project word in 2015 gestart, gekoppeld aan de bouw van de scholencluster zelf.

Infrastructuur scholencluster De Enk/van Leeuwen 2014

Dit project word in 2017 gestart, gekoppeld aan de bouw van de scholencluster zelf.

Vervoermiddelen	Toegekend krediet	Besteed in 2014	Besteed cumulatief	Vermoedelijk nog te besteden
Grote bebordingswagen	17.000	0	0	0
Totaal:	17.000	0	0	0

Toelichting

Grote bebordingswagen

De aanschaf van de bebordingswagen viel onder de € 12.500 grens van kosten activeren en is geboekt in de exploitatie. Het krediet is hiermee vrijgevallen.

Machines, apparaten en installaties	Toegekend krediet	Besteed in 2014	Besteed cumulatief	Vermoedelijk nog te besteden
Vervanging software vergunningen 2010	50.000	47.301	47.301	0
Software Brummen digitaal 2012	242.720	30.322	161.306	0
Vervangen serverapparatuur 2012	34.500	11.435	34.250	0
Vervanging Impromptu	25.000	0	0	25.000
Beheer openbare ruimte BOR - deel afdeling Beheer	100.000	11.538	99.707	0
Verplaatsen/inrichten serverruimte gemeentehuis 2012	150.000	1.595	149.945	0
Basisregistratie topografie 2012	100.000	9.220	100.887	0
Vervanging bekabeling/draadloos netwerk 2013	90.000	30.754	89.842	0
Vervanging routers en netwerkswitches 2013	75.000	10.019	74.943	0
Wettelijke verplichting software BGT 2013	100.000	51.912	51.912	48.089
Ontwikkeling mid-office/zaaksysteem 2013	150.000	38.035	119.765	30.235
Vervanging/upgrade Corsa	30.000	21.791	21.791	8.209
mGBA	25.000	0	0	25.000
Vervanging ICT infrastructuur	125.000	59.656	59.656	65.344
Vervanging autocad stations	15.000	14.997	14.997	0
Vervanging mobiele telefoons	50.000	27.297	27.297	22.703
Doorontwikkelen PIMS	25.000	4.679	4.679	20.321
Aanschaf rapportagetool Key2fin	25.000	0	0	25.000
Meldingensysteem BOR en KCC	20.000	0	0	20.000
Papierloos vergaderen college en gemeenteraad	39.246	41.785	41.785	0
3D ICT decentralisaties 2015	0	29.895	29.895	120.105
Totaal:	1.471.466	442.232	1.129.959	410.004

Toelichting

Vervanging software vergunningen 2010

Project is in 2014 afgerond binnen het beschikbare budget.

Software Brummen Digitaal 2012

Het project is per 2014 beëindigd. Het nog niet benutte deel van het krediet kan vrijvallen, omdat alle bekende verdere investeringen al specifiek in de begroting zijn opgenomen.

Vervanging serverapparatuur 2012

Project is in 2014 afgerond, net binnen het beschikbare budget.

Vervanging Impromptu

Dit project is uitgesteld tot in ieder geval 2015

Beheer openbare ruimte te BOR

Project is in 2014 afgerond, net binnen de raming.

Verplaatsing/inrichten serverruimte gemeentehuis 2012

Project is in 2014 afgerond, ook net binnen de raming.

Basisregistratie topografie 2012

Project is in 2014 afgerond met een kleine overschreden van nog geen € 1.000.

Vervanging bekabeling/draadloos netwerk 2013

Project is in 2014 afgerond, net binnen de raming.

Vervanging routers en netwerk switches 2013

Project is in 2014 afgerond, ook net binnen de raming.

Wettelijke verplichting software BGT 2013

Project loop nog door in 2015 .

Ontwikkeling mid-office/zaaksysteem 2013

Project loop nog door in 2015.

Vervanging/upgrade Corsa

Dit project is nog in uitvoering. Het restantbudget moet beschikbaar blijven voor uitvoering in 2015.

MGBA

Dit project is uitgesteld. Het restantbudget moet beschikbaar blijven voor uitvoering in 2015.

Vervanging ICT infrastructuur

Project is gestart in 2014 en wordt in 2015 afgerond.

Vervanging autocad stations

Het project is in 2014 afgerond, net binnen de raming.

Vervanging mobiele telefoons

Project is gestart in 2014 en wordt in 2015 afgerond.

Doorontwikkeling PIMS

PIMS word vervangen door YouForce in samenwerking met Gemeente Voorst. In 2015 operationeel.

Aanschaf rapportage tool K2F

Project is uitgesteld wordt in 2015 mee gestart.

Meldingen systeem BOR en KCC

Project loopt in 2015.

Papierloos vergaderen college en gemeenteraad
Project loopt door in 2015.

3D ICT decentralisaties 2015

Vooruitlopend op het verleende krediet in 2015 van € 150.000 moesten er al in 2014 uitgaven gedaan worden om daarmee de Tijdelijke Werk Organisatie (TWO) "Samen voor elkaar" per begin 2015 operationeel te kunnen laten zijn.

<u>Overige materiele vaste activa (economisch nut)</u>	Toegekend krediet	Besteed in 2014	Besteed cumulatief	Vermoedelijk nog te besteden
Vervanging beregeningsinstallatie Eerbeek	23.800	28.572	28.572	0
Netwerk Ruiter en Koetsier	20.000	-	4.226	0
Vervanging meubilair	161.495	10.325	151.312	10.183
Vervanging paternosterkasten	60.000	-	41.669	18.331
Vervanging facilitaire ruimtes 2013	40.000	3.071	28.461	11.539
Inrichting nieuwe trouwzaal/raadzaal 2013	45.000	326	43.057	1.943
Aanleggen audiovisuele middelen 2013	40.000	1.765	37.791	2.209
Totaal:	390.295	44.059	335.088	44.206

Toelichting

Vervanging beregeningsinstallatie Eerbeek

Dit project is in 2014 afgewikkeld met een kostenoverschrijding van bijna € 5.000.

Netwerk Ruiter en Koetsier

Dit project is voortijdig beëindigd. Daarmee valt het krediet vrij.

Vervanging meubilair 2012

Dit budget is in 2013 betrokken bij de nieuwe huisvesting van het gemeentehuis. De afronding van het project is voorzien in 2015

Vervanging paternosterkasten archief 2013

Dit budget is in 2013 betrokken bij de nieuwe huisvesting van het gemeentehuis. Afronding in 2015.

Vervanging facilitaire ruimtes 2013

Dit budget is in 2013 betrokken bij de nieuwe huisvesting van het gemeentehuis. Afronding in 2015

Inrichting nieuwe trouwzaal/raadzaal 2013

Dit budget is in 2013 betrokken bij de nieuwe huisvesting van het gemeentehuis. Afronding in 2015.

Aanleggen audiovisuele middelen 2013

Dit budget is in 2013 betrokken bij de nieuwe huisvesting van het gemeentehuis. Afronding in 2015.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut							€ 3.607.150
	Gecorrigeerde boekwaarde 31-12-2013	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2014
Grond-, weg- en waterbouwkundige werke	2.177.028	140.727		81.384			2.236.371
Overige materiële vaste activa	925.485	461.044		15.750			1.370.779
Totaal :	3.102.513	601.771	-	97.134	-	-	3.607.150

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Toegekend krediet	Besteed in 2014	Besteed cumulatief	Vermoedelijk nog te besteden
Openbare straatverlichting, masten 2012	94.622	0	8.122	0
Openbare straatverlichting, armaturen 2012	88.479	1.995	1.995	0
Vervangingsinvestering 2013 openbare verlichting	90.000	133.400	137.386	125.598
Maatregelen Brummen centrum	71.098	5.332	8.838	62.260
Kosten maatregelen GWP 2013	81.298	0	0	0
Totaal:	425.497	140.727	156.341	187.858

Toe-

lichting*Vervanging masten straatverlichting 2012*

Aanbesteding geweest in 2013 voor de vervanging naar duurzame LED armaturen en masten, uitvoering 2014. In 2015 wordt het opgeleverd en financieel afgerond. Aanpak wordt gecombineerd met "Vervangingsinvestering 2013 openbare verlichting". Restant krediet gaat naar dat krediet over.

Vervanging armaturen straatverlichting 2012

Wordt ook samen met "Vervangingsinvestering 2013 openbare verlichting" verder opgepakt. Restant 2014 naar dat krediet.

Vervanging investering 2013 openbare verlichting

Dit krediet wordt vanaf 2015 verder opgepakt samen met de 2 hiervoor genoemde kredieten. Met het restantkrediet is rekening gehouden met de overschrijving in 2015 op dit specifieke krediet.

Maatregelen Brummen centrum Besluit 2014.

Met het besluit vaststelling jaarstukken 2013 is het restantkrediet per eind 2013 van de oorspronkelijke investering "Herinrichting Burgemeester Dekkerstraat 2011" om bestemd naar een krediet voor infrastructurele aanpassingen Brummen Centrum. Dit heeft nog niet tot daadwerkelijke kosten in 2014 geleid.

Kosten maatregelen GWP 2013

Krediet moet beschikbaar blijven voor 2015, waarbij in 2015 het oorspronkelijke onderliggende plan geijkt moet worden.

Overige materiële vaste activa maatschappelijk nut	Toegekend krediet	Besteed in 2014	Besteed cumulatief	Vermoedelijk nog te besteden
Projectkosten IHP	840.000	110.818	826.448	13.552
Inbreiding Huiskampschool	575.675	350.226	383.286	0
Totaal:	1.415.675	461.044	1.209.734	13.552

Toelichting*Projectkosten IHP 2013*

In 2013 is het zesde en laatste deelkrediet van € 140.000 beschikbaar gekomen. Het restant zal nodig zijn om de bouw van de 3 scholenclusters goed te kunnen begeleiden..

Inbreiding Huiskampschool

De inbreiding is in 2014 gerealiseerd in combinatie om een herstel van een geconstateerde constructiefout. Het geheel is ruim binnen de raming gebleven.

Financiële vaste activa € 3.764.522

Specificatie verloop (Bedragen * € 1,-):

	Boekwaarde 31-12-2013	Investerings	Desinvesterings	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2014
Kapitaalverstrekkingen aan :							
- deelnemingen	738.142						738.142
Leningen aan :							
- woningbouwcorporaties	1.145.959			51.955			1.094.004
- overige verbonden partijen	427.676			12.140			415.536
Overige langlopende leningen u/g	1.612.319			95.480			1.516.839
Totaal :	3.924.096	0	0	159.574	0	0	3.764.522

<u>Deelnemingen</u>	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Aandelen Bank Ned Gemeenten	1.755	1.755
Inschrijving 3% Grootboek Nat. Schuld	2.269	2.269
Kapitaal Vitens	454	454
Aandelen Berkel Milieu	37.210	37.210
Commanditair kapitaal Essent/VAM	172.938	172.938
Storting in Stimuleringsfonds	523.516	523.516
Totaal :	738.142	738.142

Toelichting:

Leningen aan Woningcorporaties.

Het betreft hier leningen welke in het verleden door de gemeente zijn aangetrokken en tegen gelijke voorwaarden zijn doorgeleend aan de woningstichtingen Eerbeek en Brummen ter financiering van sociale woningbouw. Momenteel worden geen leningen meer verstrekt aan de woningstichtingen.

Lening aan overige verbonden partijen.

Het betreft hier een lening aan de Stichting Welzijn Brummen.

Overige langlopende leningen u/g.

Dit betreft de uitstaande lening aan Vitens, waarop jaarlijks wordt afgelost.

Aandelen Berkel Milieu

Het betreft de nominale waarde van de aandelen in Berkel Milieu/Circulus N.V. Via een indicatieve waardebepaling is op basis van de intrinsieke waarde methode de werkelijke waarde voor de gemeente Brummen bepaald op circa € 600.000 per 31-12-2014. De eerder aangekondigde fusie tussen Berkel Milieu NV en Circulus BV heeft per 1 januari 2014 zijn beslag gekregen.

Commanditair kapitaal Essent/VAM

De gemeenten in de Regio Stedendriehoek hebben in het verleden bijgedragen aan het kapitaalfonds, waaruit de VAMIJ C.V. gefinancierd is. De VAMIJ is opgegaan in ESSENT. De afspraak is gemaakt dat de gemeenten de bijdragen in 2016 terug krijgen, waarbij rekening is gehouden met een jaarlijkse rente vergoeding. Het aandeel van Brummen bedraagt € 172.938.

Storting in Stimuleringsfonds

De gemeente Brummen neemt vanaf 2007 deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een z.g. Revolving Fund. De gestorte gelden blijven eigendom van de gemeente. De gelden worden door het SVn beheerd op een gemeenterekening, waarover rente wordt vergoed. In 2014 is geen bedrag bijgeschreven. Als aanvulling verdubbelt het SVn het door de gemeente gestorte bedrag. Dit bedrag wordt beheerd op een zogenoemde bouwfondsrekening. De gemeente kan zowel uit de gemeenterekening als de bouwfondsrekening stimuleringsleningen verstrekken aan derden. In 2014 zijn door SVn zes nieuwe leningen verstrekt en is er één lening afgelost. Het uit te lenen bedrag is op 31-12-2014 € 169.717. Rente en aflossing op deze leningen vloeien terug naar de rekening waar de lening uit is verstrekt.

Vlottende activa

Voorraden		€ 12.351.167	
	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013	
Grond- en hulpstoffen :			
- niet in exploitatie genomen gronden	9.872.404	11.125.985	
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	18.212.809	17.131.176	
Voorziening risico's bouwgrondexploitatie	-15.739.226	-16.047.151	
Vooruitbetalingen op inkoop voorraden	5.180	5.635	
Totaal :	12.351.167	12.215.645	

Specificatie verloop (bedragen * € 1,0)

Niet in exploitatie genomen gronden	Boekwaarde 31-12-2013	Investering 2014	Desinvestering 2014	Afwaardering/ Herwaardering	Naar gronden in expl. 2014	Boekwaarde 31-12-2014
Brummen Zuid	1.025.569	45.980	174.799	-870.751	-26.000	0
Wilhelminapark	50.636	2.025		-15.769	-36.893	0
Knoevenoordstraat	75.104	3.004		-4.108	-74.000	0
Weverweg Zuid	39.194	1.783		-2.577	-38.400	0
Eertbeek	9.935.482	423.713	486.791			9.872.404
Totaal :	11.125.985	476.506	661.590	-893.205	-175.293	9.872.404

Toelichting

Brummen Zuid

Dit complex is per 31-12-2014 gesplitst in twee complexen, de complexen Pastorietuin en Koppelenburg Zuid. Het complex Pastorietuin is per 31-12-2014 afgesloten en overgebracht naar de balanspost gronden en terreinen onder de vaste activa. De gronden worden niet meer ontwikkeld en hierdoor gewaardeerd op historische aanschafwaarde. Het gedeelte Koppelenburg Zuid is in exploitatie genomen en hiervoor is een grondexploitatie vastgesteld en bij de balans opgenomen bij de in exploitatie genomen gronden. (Raadsbesluit 27-11-2014)

Wilhelminapark, Knoevenoordstraat en Weverweg Zuid

Deze complexen zijn per 31-12-2014 afgesloten en overgebracht naar de balanspost gronden en terreinen onder de vaste activa. De gronden worden niet meer ontwikkeld en hierdoor gewaardeerd op historische aanschafwaarde. (Raadsbesluit 27-11-2014)

Eertbeek

De boekwaarde is hoger dan de huidige marktwaarde. Na het realiseren van de bestemmingsplanwijziging zal de boekwaarde ook hoger liggen dan de huidige marktwaarde. Het project heeft enige vertraging opgelopen. Met de ontwikkelaar is contractueel afgesproken dat een mogelijk tekort op deze grondexploitatie voor rekening van de ontwikkelaar is. Uit vorenstaande vloeien risico's voort als gevolg van een eventuele insolventie van de ontwikkelaar. De boekwaarde per 31-12-2014 is inclusief de toegezegde bijdrage vanuit de Provincie ad € 2.389.240.

In exploitatie genomen gronden	31-12-2013	Investering	Inkomsten	Voorziening	Winstneming	31-12-2014
Elzenbos II	14.922.039	712.678				15.634.717
Koppelenburg Zuid	0	174.799				174.799
Lombok gemeente	-519.869	11.074	117.322			-626.118
Lombok PPS	2.489.928	332.095	41.455			2.780.569
Industrieterrein Hazenberg	239.078	9.764				248.842
Totaal :	17.131.176	1.240.410	158.777	0	0	18.212.809

Toelichting

Elzenbos II

In 2014 is er geen opbrengst geweest uit grondverkoop. De voornaamste kostenposten is de financieringslast en een termijnbetaling voor het woonrijpmaken. De laatste doorrekening van dit complex bevestigt de noodzaak voor het hebben van een voorziening risico's bouwgrond.

Koppelenburg Zuid

Dit complex is in 2014 in exploitatie genomen en hiervoor is een grondexploitatie vastgesteld.

Lombok gemeente

In 2014 is er een bedrag van € 117.322 aan opbrengsten uit verkoop van grond gerealiseerd. De in 2014 gemaakte kosten zijn beperkt gebleven tot € 11.074, inclusief financieringskosten.

Lombok PPS

In 2014 zijn er financieringskosten, de financiële afwikkeling van de kosten voor het bouwrijp maken van de grond en plankosten gemaakt. Daarnaast zijn er opbrengsten gerealiseerd uit de verkoop van grond voor 1 patiowoning gerealiseerd. De laatste doorrekening bevestigt de noodzaak voor het hebben van een voorziening risico's bouwgrond.

Industrieterrein Hazenberg

Er zijn in 2014 bijna uitsluitend financieringslasten gemaakt.

Voorziening risico's bouwgrondexploitatie

Als gevolg van de economische crisis en inschattingen over toekomstige woningbouwbehoeften is een voorziening getroffen. Duidelijk op basis van de huidige gegevens is, dat er minder gebouwd gaat worden dan is voorzien. Hierbij wordt er nu nog van uitgegaan dat er 510 woningen gebouwd worden in de periode 2010 tot en met 2019. Oorspronkelijk was er uitgegaan van een aantal van ruim 1.800 woningen.

De herwaardering en overboeking van een aantal niet in exploitatie genomen gronden naar gronden en terreinen heeft tot gevolg gehad dat er een onttrekking uit de voorziening risico's bouwgrondexploitatie gedaan moest worden van € 819.238, conform het raadsbesluit van 27-11-2014. Daarnaast is in de laatste bekende MPG de benodigde stand van de voorziening opnieuw berekend. De voorziening is tot deze stand verlaagd met een bedrag van € 130.573.

Eventuele schadeclaims die ontstaan doordat particuliere ontwikkelaars minder woningen kunnen bouwen zijn niet in de voorziening meegenomen. De hoogte van de claims is afhankelijk van de planstatus, de onderhandelingsresultaten, uitkomsten van juridische procedures en mogelijke compensatie door hogere overheden. Deze claims vormen een risico. Daarnaast bestaat het risico dat - als de woningmarkt aantrekt - door particuliere ontwikkelaars meer woningen worden gebouwd dan volgens de visie van de gemeente wenselijk is. De gemeente zal dan moeten heroverwegen welke gevolgen dit heeft voor gemeentelijke woningbouwplannen. Minimaal jaarlijks zullen alle bekende woningbouwplannen en de gemeentelijke exploitaties daarom op elkaar moeten worden afgestemd.

Vooruitbetalingen op inkoop voorraden	31-12-2013	Toename	Afname	31-12-2014
Voorraad "eigen verklaringen".	5.635		455	5.180
Totaal :	5.635	-	455	5.180

Toelichting

De voorraad eigen verklaringen per 31 december 2014 bedraagt 262.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	€ 4.072.526
--	--------------------

Vorderingen op openbare lichamen	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2014	31-12-2013
BTW compensatie fonds	2.249.122	2.720.108
BCF/BTW	148.453	866.968
Overige vorderingen op openbare lichamen	182.133	-157
Totaal :	2.579.708	3.586.919

Toelichting

De vordering op het BCF is opgenomen bij de Debiteuren 2011.

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Sociale Zaken, debiteuren	811.590	842.656
Voorziening oninbaar dub. debiteuren sociale zaken	-272.010	-233.575
Debiteuren belastingen	115.401	101.608
voorziening dubieuze debiteuren	-75.329	-42.576
Overige debiteuren	913.166	1.618.010
Totaal :	1.492.818	2.286.123

Toelichting

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor het risico van oninbaarheid van de vorderingen van de Sociale Dienst is een voorziening getroffen die jaarlijks wordt geactualiseerd, op basis waarvan de voorziening per 31-12-2014 moest worden verhoogd. Voor de overige debiteuren is eveneens een voorziening opgenomen die in 2014 is verhoogd.

<u>Nadere toelichting debiteuren</u>		
<i>Overige Debiteuren / vorderingen op openbare lichamen</i>		
Het gezamenlijk saldo van deze vorderingen bedraagt per balansdatum :		1.095.299
Hiervan is t/m 10-2-2015 afgewikkeld		838.676
	Stand per 10-2-2015	256.624
De opbouw van dit saldo is als volgt :		
- debiteuren 2007	6.715	
- debiteuren 2008	16.804	
- debiteuren 2010	165	
- debiteuren 2011	6.505	
- debiteuren 2012	8.010	
- debiteuren 2013	14.683	
- debiteuren 2014	203.742	
	<u>256.624</u>	

Liquide middelen € **9.893**

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Kassaldi	4.950	5.020
ABN- AMRO	4.943	7.406
Totaal :	9.893	12.426

Onderstaand staat het overzicht per kwartaal van de toets met betrekking tot de voorschriften rondom schatkistbankieren.

Toets schatkistbankieren (bedragen in €)	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4
Grondslag begroting	39.339.000	39.339.000	39.339.000	39.339.000
Drempelbedrag	295.043	295.043	295.043	295.043
Gemiddelde omvang bankrekeningen	-753.124	319.751	1.950.604	214.175
Ruimte (+) Overschrijding (-)	295.043	-24.708	-1.655.561	80.868

Overlopende activa € **832.899**

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Nog te ontvangen bedragen	787.614	526.504
Vooruitbetaalde bedragen	34.907	48.501
Verrekende posten Sociale Dienst	3.159	2.307
Overige overlopende activa	7.220	7.923
Totaal :	832.899	585.235

De belangrijkste posten onder de overlopende activa zijn:

<i>Nog te ontvangen bedragen</i>	
Toeristenbelasting	300.000
Uitkering wet Buig	217.053
Eneco onterechte betaling straatverlichting	59.672
Afvalstoffenheffing	29.000
Subsidie verkeersplannen	26.813
Rente lening vitens	25.422
Vergoeding zwerfafval "Nederland schoon"	24.500
Gemeente Apeldoorn project Talent	22.500
Schadeuitkering vrachtauto BVRT38	19.837
Gemeente Apeldoorn RUD	15.523
Subsidie woningisolatie provincie gelderland	15.000
Verhuur gymzaal Bhoel november december 2014	10.514
Nog te ontvangen diversen	21.780
Totaal :	787.614

<i>Vooruitbetaalde bedragen</i>	
UWV dubbele nota	-7.107
Belastingdienst BTW nota	-8.585
Te activeren nota's Pro-ictive upgrade	50.142
ASR Transportverzek 2015 kunstgras	457
Totaal :	34.907

Vaste passiva

Eigen vermogen			€ 5.054.742	
	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013		
Algemene reserves	-1.118.498	-1.725.425		
Bestemmingsreserves	4.877.257	4.714.027		
Nog te bestemmen resultaat	1.295.983	877.903		
Totaal:	5.054.742	3.866.505		

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Saldo per 31-12-2013	Toevoeging 2014	Onttrekking 2014	Bestemming resultaat 2013	verminderingen ter dekking van afschrijvingen	Saldo per 31-12-2014
Algemene reserves						
Weerstandreserve	3.078.000	19.000				3.097.000
Vrije reserve	-4.803.425	38.230	20.426	570.123		-4.215.498
Totaal algemene reserves :	-1.725.425	57.230	20.426	570.123	0	-1.118.498
Bestemmingsreserves						
Gemeentedeel VVE/GOA	152.447					152.447
Kinderopvang frictiekosten	13.603		13.603			0
Duurzaamheidsprojecten	179.984		28.856			151.128
Ligt op Groen	262.452	105.071	152.840			214.683
Bovenwijkse voorzieningen	13.572					13.572
IHP	1.774.029		77.735			1.696.294
Uitvoering WMO-taken vanaf 2007	750.000	175.377	175.377			750.000
Egalisatiereserve CJG	76.705	431.141	347.613			160.233
Toerisme	222.234	315.398	402.595			135.038
Rioolrechten	506.527		506.527			0
Afvalstoffenheffing	747.632	671.038				1.418.670
Voorzieningen voor de Jeugd.	14.842					14.842
Invoering 3D	0	120.647	281.617	166.035		5.065
Participatiebeleid	0			141.745		141.745
Onderhoud schoolgebouwen	0	86.262	62.722			23.540
Totaal bestemmingsreserves :	4.714.027	1.904.935	2.049.485	307.780	0	4.877.257
Nog te bestemmen resultaat	877.903			-877.903	0	1.295.983
Totaal eigen vermogen	3.866.505	1.962.165	2.069.911	0	0	5.054.742

Weerstandreserve

De omvang van de weerstandreserve is, op basis van de inventarisatie van risico's zoals vastgesteld door de raad op 28 oktober 2014, verhoogd naar € 3.097.000. Hiertoe is € 19.000 onttrokken aan de algemene vrije reserve.

Algemene vrije reserve (AVR)

De algemene vrije reserve bedraagt per 31 december 2014 € 4.215.498 negatief. Dit is exclusief het rekeningresultaat van 2014.

De toevoeging aan de AVR van € 38.230 betreft een terugbetaling vanuit de reserve Ligt op Groen. Hiermee is het volledige voorschot van € 500.000 terugbetaald.

Het bedrag in de kolom "onttrekking" betreft de € 19.000 overheveling naar de weerstandreserve en € 1.425 voor het verschil tussen de gemeentelijke uurtarieven en de commerciële uurtarieven. De toevoeging aan de AVR van het resultaat over 2013 is conform het raadsbesluit bij de jaarstukken 2013.

De conclusie is dat de algemene reserves samen zonder het rekeningsresultaat 2014 nog negatief zijn, maar inclusief het rekeningsresultaat weer net positief. Dit beeld zal betrokken worden bij de in 2015 op te stellen kadernota 2016-2019.

Gemeentedeel VVE/GOA

Deze reserve is in 2014 niet aangesproken. In de in 2015 vast te stellen nieuwe Nota Reserves en Voorzieningen zal op de noodzaak van deze reserve verder worden ingegaan.

Kinderopvang frictiekosten.

De werkelijke kosten in 2014 zijn hoger geweest als geraamd. Dit bedrag is grotendeels gedekt uit deze hiervoor beschikbare reserve. Zoals in 2013 afgesproken kan deze reserve nu beëindigd worden.

Duurzaamheidsprojecten

Vanaf 2013 vindt er geen jaarlijkse toevoeging meer plaats. De storting tot en met 2012 is per 2013 komen te vervallen in het kader van de bezuinigingen. De kosten passen binnen de uitgangspunten zoals die in het raadsbesluit "Duurzaam woon- en leefomgeving" van januari 2010 zijn vastgelegd. De onttrekking is in 2014 beperkt gebleven tot bijna € 29.000

Ligt op Groen

In de onttrekking zit naast de bestedingen ook het gedeeltelijk aflossen van het laatste deel van de voorfinanciering vanuit de AVR ten tijde van de vorming van de bestemmingsreserve LOG. De bestedingen betreffen grotendeels het gemeentelijk aandeel in het Project Landgoederen. (Zie voor niet gemeentelijk aandeel het bekleemde middel "Landgoederen".)

Bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorzieningen

In 2014 heeft zich binnen deze reserve geen ontwikkeling voorgedaan.

IHP

Onttrekking ten gunste van de exploitatie in 2014 betreffen de sloop en asbestinventarisatie van een gymlokaal in Eerbeek en de extra afschrijvingen voor de Cornelis Jetsesschool. Door vertraging in het IHP-traject is het inzetten van deze reserve ook vertraagd. Beëindiging van deze reserve is nu voorzien bij de jaarstukken 2017.

Uitvoering WMO-taken vanaf 2007

Van het Rijk wordt sinds 2007, via een integratie uitkering bij het gemeentefonds, geld ontvangen voor het uitvoeren van taken in het kader van de WMO. Het gaat hier vooral om de huishoudelijke hulp. De afgelopen jaren bleven de werkelijke lasten ruim binnen de ontvangen baten. Dit is aan deze reserve toegevoegd. Sinds de kadernota 2012 geldt voor deze reserve een verlaagd plafond ad € 750.000. Dit maximum geldt ook voor de situatie per 31.12.2014. In 2014 is er voor € 175.377 onttrokken aan de reserve. De toevoeging kon hoger zijn, maar door het plafond is de toevoeging beperkt gebleven tot € 175.377.

Egalisatiereserve CJG

De toevoeging betreft het bedrag wat via het gemeentefonds voor de uitvoering van de CJG in 2014 is ontvangen. In 2014 zijn de werkelijke kosten binnen het budget gebleven, waardoor de reserve per saldo is toegenomen € 160.233.

Toerisme

De toevoeging betreft enerzijds € 152.183 inkomsten met betrekking tot het project Brummen-Bronkhorst (veeromgeving) en anderzijds € 163.215 toevoeging vanuit de opbrengst toeristenbelasting. Deze reserve is, via het vaststellen van de programmabegroting 2012 door de gemeenteraad, ingesteld. Vanaf 2012 wordt een deel van de opbrengst toeristenbelasting aan deze nieuwe reserve toegevoegd. De onttrekkingen betreffen grotendeels (definitieve)afrekeningen van het project veeromgeving. Van het bedrag aan onttrekking heeft ruim € 54.000 betrekking op dekking van meer structurele kosten van toerisme.

Rioolrechten

In 2014 is nieuwe regelgeving ingevoerd die noodzaakt om de reserve rioolrechten onder "voorzieningen" op te nemen. Dit omdat er op dit moment niet tot een voldoende uitsplitsing in reserve- en voorzieningen-deel gekomen kan worden, die voldoet aan de nieuwe regelgeving.

Afvalstoffenheffing

In 2014 is er een voordeel zichtbaar van € 671.038 dat aan de reserve is toegevoegd. Met het positieve saldo van deze reserve per 31-12-2014 zal bij de tariefvaststelling voor 2016 rekening worden gehouden.

Voorzieningen voor de Jeugd

Deze reserve is in 2014 niet aangesproken. Dit restant zal samen met het resterende bedrag aan investering jeugdvoorziening betrokken worden in 2015 bij de verdere plannen voor jeugdvoorzieningen.

Invoering 3D

Via het gemeentefonds heeft de gemeente vanaf 2012 gelden ontvangen van waaruit de kosten voor de invoering en implementatie van de beoogde decentralisaties per 2015 kunnen worden betaald. De daadwerkelijke kosten zijn in Brummen hiervoor vanaf 2013 gaan lopen. Om het verloop van de baten en lasten goed te kunnen blijven volgen is een bestemmingsreserve hiervoor ingesteld. Bij de bestemming van het jaarrekeningsaldo van 2013 is besloten een toevoeging aan deze reserve te doen van € 166.035. De in 2014 ontvangen gelden via het gemeentefonds die hierop betrekking hebben (€ 62.233 en € 58.414) zijn in deze bestemming gestort. De onttrekking van € 281.617 betreft de gemaakte kosten inclusief gemaakte uren voor dit product. Het saldo per 31-12-2014 is een bedrag van € 5.065.

Participatiebeleid

Deze reserve is net zo als de reserve Invoering 3D ingesteld via het raadsbesluit jaarstukken 2013 (RB-14.0021). Het betreft een reserve ter afdekking van toekomstige verplichtingen met betrekking tot mensen die onder de (oude) WIW of ID-regeling vallen met een vast contract, waarbij niet voorzien wordt dat deze mensen uit deze regeling zullen komen. Vanaf 2015 valt participatiebeleid onder de 3D's. Binnen deze verandering wordt in 2015 beoordeeld hoe met de betrokkenen van de oude regelingen verder omgegaan gaat worden. Bij het uitwerken daarvan zal financieel deze reserve hierbij betrokken worden.

Onderhoud schoolgebouwen.

Bij het vaststellen van het raadsbesluit jaarstukken 2013 is bepaald dat de oorspronkelijke voorziening onderhoud schoolgebouwen omgezet wordt per 2014 in een reserve onderhoud schoolgebouwen. De toevoeging aan de reserves bestaat dan ook enerzijds uit het saldo per 1.1.2014 van de voorziening ad € 41.793 en verder uit de geraamde toevoeging ad € 44.469. De onttrekking bedraagt € 62.722. Deze werkelijke kosten zijn hoger dan geraamd, omdat in overleg met de schoolbesturen er in 2014 extra kosten zijn gemaakt in het onderhoud, zodat de zorg voor het onderhoud per 1.1.2015 op een zorgvuldige wijze kon worden overgedragen aan die schoolbesturen. Deze overdracht is het gevolg van landelijk beleid om het onderhoud van gebouwen dichterbij de gebruiker te leggen. Het restant per 31.12.2014 wordt in 2015 nog gebruikt voor mogelijk nakomende zaken op het vlak van onderhoud schoolgebouwen. Per eind 2015 kan de reserve vervolgens worden opgeheven, waarbij een mogelijk restant ten gunste komt van de algemene vrije reserve.

Voorzieningen	€ 5.216.507
----------------------	--------------------

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Saldo per 31-12-2013	Toevoeging 2014	Vrijval 2014	Verminderen door aanwending	Saldo per 31-12-2014
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenaanspraken wethouders	1.911.953	81.806		70.640	1.923.119
Ecowal Kollergang	9.121			133	8.988
Ringlaan	33.926			33.926	-
Individuele Loopbaanbudget	39.123	53.072			92.195
					-
Subtotaal :	1.994.123	134.878	-	104.699	2.024.302
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Onderhoud gemeentelijke onr.goed	662.528	166.906		215.735	613.699
Onderhoud schoolgebouwen	41.793		41.793		-
Onderhoud wegen	667.397	344.296		425.553	586.140
Rioolrechten (art 44 lid 2)	-	586.917			586.917
Rioolrechten renovaties	1.381.950	637.096		637.096	1.381.950
Onderhoud lantaarnpalen	11.750	11.750			23.500
Subtotaal :	2.765.418	1.746.965	41.793	1.278.384	3.192.206
Totaal voorzieningen	4.759.541	1.881.843	41.793	1.383.083	5.216.507

Toelichting

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's

Pensioenaanspraken wethouders.

Deze voorziening is getroffen om aan de pensioenverplichtingen te kunnen voldoen voor de pensioengerechtigden die op 31-12-2009 nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Uit de jaarlijkse doorrekening is gebleken dat de voorziening in 2014 met € 81.806 verhoogd moet worden. De onttrekking bedroeg in 2014 € 70.640. Voor de wethouders die in 2010 zijn aangetreden zijn de pensioenverplichtingen in 2010 ondergebracht bij een pensioenverzekeraar. Voor de pensioengerechtigden die op 31-12-2009 65 jaar of ouder waren wordt jaarlijks de last in de exploitatie verantwoord.

Ecowal Kollergang

In 2014 is de besteding beperkt gebleven tot € 133. De verplichting blijft bestaan waarmee handhaven van de voorziening nodig blijft.

Ringlaan

Ten tijde van het afsluiten van het bouwgrondcomplex Ringlaan is deze voorziening getroffen voor nog te maken kosten. In 2014 zijn hiervoor de laatste kosten voor de verbetering van de verkeersveiligheid gemaakt. Het restant kan vrijvallen waarmee deze voorziening opgeheven kan worden.

Individuele Loopbaanbudget

In de CAO-gemeenten is een jaarlijks loopbaanbudget per persoon afgesproken via art 17 lid 3 voor de jaren 2013 t/m 2015. Niet besteed budget blijft staan voor inzet in een volgend jaar. Deze voorziening geeft het totaalbedrag aan wat per eind van het jaar nog niet is besteed aan het beoogde doel.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Onderhoud gemeentelijk onroerend goed

Medio 2012 zijn het Gebouwenbeheerplan en -beleidsplan opgesteld. Op 20 december 2012 heeft de Raad het Beleidsplan vastgesteld.

De voorziening voor groot onderhoud gemeentelijk onroerend goed wordt jaarlijks gevoed ten laste van de exploitatie, in 2014 met € 166.906. Uit de voorziening is in 2014 € 215.735 onttrokken. Per saldo is de voorziening eind 2014 gedaald naar een omvang van € 613.699.

Onderhoud schoolgebouwen

Met het raadsbesluit tot vaststelling van de jaarstukken 2013 is de voorziening omgezet naar een bestemmingsreserve. Voor verdere toelichting zie dan ook het balansonderdeel reserves.

Onderhoud wegen

Betreft voorziening ter dekking van (achterstallige) onderhoudskosten en investeringen wegen. Alle werkelijk gemaakte kosten worden aan de voorziening onttrokken. In 2014 bedroegen deze € 425.553. Daarnaast werd ten laste van de exploitatie een toevoeging aan de voorziening gedaan van € 344.296.

Rioolrenovaties

In 2014 is nieuwe regelgeving ingevoerd die noodzaakt om de naast de voorziening rioolrenovaties ook de reserve rioolrechten onder voorzieningen onder te brengen en deze samen met rioolrenovaties als 1 voorziening te beschouwen. Dit omdat er op dit moment niet tot een voldoende uitsplitsing in reserve- en voorzieningendeel gekomen kan worden, die voldoet aan de nieuwe regelgeving.

Onderhoud lantaarnpalen

Besloten is om voor de kosten van het schilderen van lantaarnpalen, wat eens in de zeven jaar plaatsvindt, vanaf 2013 jaarlijks te gaan sparen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	€ 37.099.047
---	---------------------

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Saldo per 31-12-2013	Vermeerdering 2014	Aflossing 2014	Saldo per 31-12-2014
Onderhandse leningen				
Bank Nederlandse gemeenten	36.596.210		6.784.080	29.812.130
Nederlandse Waterschapsbank	8.358.332		1.071.665	7.286.667
Totaal onderhandse leningen :	44.954.542	-	7.855.745	37.098.797
Waarborgsommen	363		113	250
Totaal	44.954.905	-	7.855.858	37.099.047

Toelichting vaste schulden

De schulden zijn aangegaan ter financiering van de activiteiten en bezittingen van :	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
	Gemeente Brummen	36.546.216
Stichting Welzijn Brummen	416.444	428.584
Woningstichting Eerbeek	136.134	272.268
Totaal :	37.098.794	44.954.539

Toelichting**Onderhandse leningen**

De rentelast 2014 op de onderhandse leningen is € 1.249.508.

Waarborgsommen

Het gaat hier onveranderd om 5 ontvangen waarborgsommen voor een sleutel t.b.v. een standplaats voor marktkoopliden.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar € **13.534.027**

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Kasgeldlening	10.000.000	5.000.000
Bank Nederlands Gemeenten	1.681.571	1.649.567
Overige schulden	1.852.455	847.206
Totaal :	13.534.027	7.496.773

Toelichting

Om op korte termijn te kunnen beschikken over voldoende liquide middelen is met de BNG een overeenkomst gesloten inzake de omvang en voorwaarden voor kredietfaciliteiten.

<u>Overige schulden</u>	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Crediteuren gemeente Brummen algemeen	1.563.067	507.446
Crediteuren Sociale Zaken	289.389	339.760
Totaal :	1.852.455	847.206

Overlopende passiva € **3.073.087**

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Nog te betalen aan de belasting dienst	18.245	24.960
Voorlopige ontvangsten	32.087	472.503
Nog te betalen bedragen	1.355.350	1.263.536
Nog te betalen premies gemeentepersoneel	102.533	96.304
Nog te betalen loonheffing	314.559	293.965
Nog te betalen loonheffing Sociale dienst	127.906	71.870
Van derden ontvangen middelen die specifiek moeten worden besteed. (Bbv art.44,2 wijz.)	1.121.589	689.008
Overige overlopende passiva	818	635
Totaal :	3.073.087	2.912.781

<u>Voorlopige ontvangsten</u>	
voortuitgefatureerde kermisvergunning	30.570
diverse ontvangsten	1.517
	<u>32.087</u>
<u>Nog te betalen bedragen</u>	
O.a. rente lening Vitens	316.292
Accountantskosten E&Y	17.000
Onderhoud openbare verlichting	52.500
Riwis, december	51.423
Verian, december	85.264
Aanvullende koopsom pensioen wethouder	100.190
Willemsen, de Koning, leerlingenvervoer	220.000
Volwasseneneducatie Rijk 2013	53.951
Loyalis WGA ERD	25.291
Delta	55.819
Omgevingsdienst Veluwe	82.867
Bruins kwast	15.670
Vitens afrekening 2014	76.101
Opschaling salaris	20.000
Openbaar groen Offenbachstraat	15.000
Verminderingen rioolrecht	25.000
Gemeente Rheden bijdrage wachtgeld	13.216
Gemeente Apeldoorn, maatschappelijke begeleiding	20.000
Betuwe Expres, december	18.000
Diversen 33 NTB posten < € 10.000	91.767
	<u>1.355.350</u>

Beklemede middelen

	Saldo per 31-12-2013	Toevoeging 2014	Vrijval 2014	Verminderen door aanwending	Saldo per 31-12-2014
Prov. Deel Wijs met Groen en Grijs	62.504				62.504
Schuldhelpverlening	10.185				10.185
Sanering railverkeerslawaaï	41.149		30.010	11.139	0
Duurzame bloei	2.800		2.800		-
Woning isolering	75.261	15.000		84.092	6.169
Fietspad Oude Bandijk CoVo	28.900	41.000		41.538	28.362
Compensatie kap APV	160.000				160.000
IJsselsprong 2013-2015	97.875			89.745	8.130
Regioproject Sociale Kracht	84.300	900.000		478.000	506.300
Clientondersteuning	26.768			18.016	8.752
NUP e-overheid	99.266	36.614			135.880
Combinatiefunctionarissen	-	18.000			18.000
Leefbaarheid in de wijken	-	80.000		18.784	61.216
Landgoederen	-	318.583		236.611	81.972
Landschapscontract	-	30.000			30.000
GOA / VVE	-	155.906		155.217	689
Kwaliteitsimpuls Brummen - Bronckhorst	-	190.000		186.570	3.430
Subtotaal :	689.008	1.785.103	32.810	1.319.712	1.121.589

Toelichting:**Provincie deel Wijs met Groen en Grijs (WGG)**

Het betreft de 3^e subsidiestroom van de provincie in het kader van het ouderenbeleid. In 2014 zijn er geen kosten gemaakt.

Tijdelijke Regeling Schuldhelpverlening

In het kader van de stimuleringsregeling schuldhelpverlening zijn gelden beschikbaar gesteld. Brummen heeft daartoe een schuldhelpverleningsloket ingericht. In 2014 was er geen sprake van een financieel nadeel op de uitvoering van de schuldhelpverlening. Het restantbedrag blijft beschikbaar voor extra uitvoering in 2015.

Sanering railverkeerslawaaï

Het project is in 2012 beëindigd. De financiële afwikkeling met de provincie heeft in 2014 plaats gevonden. Het restantbedrag van € 30.010 kon hierdoor vrijvallen.

Duurzame bloei

Van de provincie is een voorschot ontvangen ten behoeve van de duurzame bloei, natuur- en milieueducatie. Wij werken aan een duurzame maatschappelijke vernieuwing. Het restantbedrag van € 2.800 is in 2014 vrijgevallen.

Woning isolering

Van de provincie is een voorschot ontvangen ten behoeve van klimaatmaatregelen bij eigen woningen. Deze subsidie wordt verleend voor het verstrekken van subsidie aan woningeigenaren voor het uitvoeren van isolatiewerkzaamheden aan woningen, die gebouwd zijn voor 1980 en een WOZ-waarde hebben van minder dan € 350.000. In totaal is er een bedrag van € 163.000 aan voorschot ontvangen in de jaren 2011 tot en met 2014. De werkelijke kosten in 2014 waren € 84.092.

Fietspad Oude Bandijk CoVo

In 2014 is een bedrag van € 41.000 aan subsidie ontvangen in het kader van "Ruimte voor de rivier" om op de Oude Bandijk een fietspad aan te leggen. In 2014 is er in totaliteit € 41.538 aan kosten in dit kader gemaakt.

Compensatie kap APV

Ook in het kader van "Ruimte voor de rivier" heeft Brummen in 2013 € 160.000 ontvangen om hiervoor compenserende bomen voor te planten. De uitvoering hiervan is ook in 2014 nog niet opgestart.

Ijsselsprong 2013 – 2015

Voor deze periode is een nieuw budget toegezegd. In 2013 is € 214.380 aan voorschot ontvangen. In 2014 is er een bedrag van € 89.745 uitgegeven, in totaliteit is er tot en met 2014 € 206.250 uitgegeven.

Regioproject Sociale Kracht

Brummen is trekker namens de regio van het regionale project "Sociale Kracht". In 2014 is hiervoor € 900.000 aan voorschot ontvangen. In totaliteit is er tot en met 2014 een bedrag van € 1.220.000 aan voorschotten ontvangen. Vervolgens is er aan verschillende deelprojecten, die door verschillende gemeenten waaronder Brummen worden uitgevoerd, in 2014 voorschotten uitbetaald voor een bedrag van € 442.000. Het betreft hier o.a. de deelprojecten talent in de regio en de pilot arbeidsmatige dagbesteding. Het restant is toegevoegd aan de nieuwe balanspost bekleemde middelen.

Cliëntondersteuning (was deelproject Sociale Kracht)

Brummen trekt twee deelprojecten binnen het grote project Sociale Kracht. Een project is de cliëntondersteuning waarvoor hier de middelen staan. Er is in 2014 een bedrag van € 18.016 aan kosten en ureninzet voor dit project gemaakt.

NUP (Nationale uitvoeringprogramma) e-overheid

Het bedrag wat in 2014 voor dit doel door het rijk is voorgefinancierd bedraagt € 36.614. Alle ontvangen bedragen in de jaren 2011 t/m 2014 wordt door de gemeente toegevoegd aan deze balanspost bekleemde middelen. In 2015 zal het geld aan het rijk terug betaald worden. Tegenover die last in 2015 staat dan het vrijvallen van deze balanspost.

Combinatie functionarissen

Met cofinanciering vanuit het rijk is er een meerjarenplan in uitvoering onder de noemer combinatiefunctie, waar sport een belangrijk aspect bij is. Er is een theoretisch risico dat het rijk achteraf vindt dat de uitvoering in Brummen niet aan de subsidie eisen van het rijk voldoet en dat er een gedeeltelijke terugbetaling van het rijksgeld "Combinatie functie" gedaan zal moeten worden. Dit maximaal bepaalde risico van € 18.000 is onder dit bekleemde middel opgenomen.

Leefbaarheid in de wijken

Voor dit project is er een bedrag ontvangen van € 80.000. De uitgaven voor dit project in 2014 zijn € 18.784 geweest.

Landgoederen

Het betreft een meerjarig project tot en met eind 2016, welke mede gefinancierd worden door de Provincie en landgoedeigenaren. De financiële bijdragen van de gemeente Brummen worden gedekt uit de reserve Ligt Op Groen. Dit project is onder te verdelen in verschillende deelprojecten zoals o.a. Vrijwilligersgroep, Tuinmuur, Hekwerk, Kunst dode beuk, Historische kas, Toegangspoort en Beschoeiing eiland. Van de provincie is in totaliteit in 2014 een bedrag van € 318.583 ontvangen. Voor Landgoed zonder grenzen is dit een bedrag van € 142.833 en voor de Visie landgoederen een bedrag van € 175.750. De uitgaven in 2014 voor deze projecten zijn € 236.611 geweest. Voor het aandeel van de gemeente in de kosten is de reserve LOG aangesproken als dekkingsmiddel. Dit is voor een bedrag van € 96.576 geweest.

Landschapscontract

Hier is in 2014 alleen een bedrag van de provincie van € 30.000 voor ontvangen. Er zijn in 2014 nog geen uitgaven hiervoor geweest.

GOA/VVE

De uitkeringen GOA (gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid) en VVE (voor- en vroegschoolse educatie) zijn specifieke uitkeringen. Niet bestede gelden moeten na verloop van een bepaalde periode aan het Rijk terugbetaald worden. Hierdoor zijn de inkomsten voor een bedrag van € 155.906 en de uitgaven voor een bedrag van € 155.217 hier onder gebracht.

Kwaliteitsimpuls Brummen - Bronckhorst

Vanuit de Regio Stedendriehoek zijn gelden ontvangen voor de ontwikkeling van de veeromgeving Brummen – Bronckhorst. Zelf financiert de gemeente Brummen een gedeelte van haar kosten uit de reserve Toerisme. Dit project loopt door tot en met eind 2015. Hierdoor zijn in 2014 de ontvangsten voor een bedrag van € 190.000 en de uitgaven voor een bedrag van € 186.570 op deze post verantwoord.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen.

De gemeente Brummen heeft in het verleden voor uiteenlopende zaken waarborgen en garanties afgegeven. Het gaat daarbij om onder andere hypotheekgaranties, garanties voor verstrekte leningen aan stichtingen en andere instellingen. De hypotheekgaranties zijn ondergebracht bij de Nationale Hypotheek Garantie. Op dit moment staat de gemeente nog garant voor de volgende leningen (in euro's):

Waarborgen en garanties						€ 57.194.511
Verstrekte Waarborgen naar aard van de geldlening:						
Categorie lening / geldnemer	Aard / omschrijving	Oorspronkelijk bedrag lening	Percentage borgstelling	Saldo per 31-12-2013	Saldo per 31-12-2014	Garantie
St. Kinderopvang	Geldleningen	726.048	100%	502.856	481.532	100%
Woningstichting Sprengeland	Geldleningen	26.593.319	50%	21.878.979	21.878.979	50%
Woningstichting Brummen	Geldleningen	36.550.000	50%	31.000.000	34.700.000	50%
HVO leningen	Geldleningen	619.436	100%	134.000	134.000	100%
Totaal borgstellingen :		64.488.803		53.515.835	57.194.511	

In 2002 is door de raad het principebesluit genomen om als gemeente garant te staan voor hypothecaire leningen van personeelsleden. Onder welke condities de gemeente borg staat voor de aflossing- en renteverplichtingen is vastgelegd in de overeenkomst met de HVO (Hypotheekvormen voor Overheidspersoneel). De risico's zijn door middel van de voorwaarden ingeperkt. De restantschuld van de leningen per 31-12-2014 bedragen onveranderd € 134.000. Omdat de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) is aangepast mogen gemeenten vanaf 1-1-2009 geen nieuwe borgstellingen meer aan gaan. De restantschuld zal dus alleen nog maar kunnen afnemen.

De gemeente heeft een bedrag van € 1,1 mln uit staan aan leningen verstrekt aan de woningstichtingen in Brummen en Eerbeek. Daarnaast staan wij garant voor een groot aantal leningen die de woningstichtingen zelf hebben afgesloten. Hierover loopt de gemeente Brummen een zeker risico. Begin 2002 is de achtervang-overeenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) getekend. De gemeente vervult een zogenaamde "achtervangfunctie". Nieuwe leningen worden niet meer via de gemeente Brummen afgesloten. Daarnaast staat de gemeente Brummen nog garant voor een lening afgesloten door het Waterbedrijf Vitens voor een bedrag groot € 179.460.

Uit hoofde van garantie- en waarborgstellingen zijn tot en met 2014 geen uitbetalingen verricht.

Onder de balanspost "financiële vaste activa" is de rekening-courant positie met het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (Svn) opgenomen. Dit fonds verzorgt de uitgifte en beheer van starterleningen. De leningen worden verstrekt voor rekening en risico van de gemeente Brummen (zie ook paragraaf B Weerstandsvermogen). Ultimo 2014 zijn leningen verstrekt tot een bedrag van € 330.283 waarin de gemeente voor 50% bijdraagt.

Het project Eertbeek, dit betreft de (her)ontwikkeling van het centrum van Eerbeek, is verantwoord onder de post voorraden niet in exploitatie genomen gronden. Deze exploitatie wordt gevoerd door de gemeente Brummen. Met de ontwikkelaar zijn contractueel afspraken gemaakt om de grond aan de ontwik-

kelaar te leveren met als laatste levering uiterlijk 15 juli 2021. Tevens is contractueel afgesproken dat een tekort op deze grondexploitatie voor rekening van de ontwikkelaar is.

Onder de balanspost voorzieningen is een voorziening voor wethouderspensionen opgenomen voor de personen die op 31-12-2009 nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hadden bereikt. Voor de overige personen zijn de pensioenverplichtingen ondergebracht bij Loyalis.

Voor de pensioengerechtigden per 31-12-2009 wordt jaarlijks de last in de exploitatie verantwoord en is dus niet opgenomen onder de voorzieningen. De actuariële waarde van de verplichting voor de pensioengerechtigden is ruim € 1.000.000.

Navolgend is een overzicht opgenomen van meerjarige contracten waaruit verplichtingen op balansdatum voortvloeien (> € 100.000).

Nr.	Inhoud.	einddatum contract/overeenkomst	financiële omvang totale looptijd contract	Looptijd
1	leveringsovereenkomst electriciteit	31-12-2015	€ 372.000	3 jaar + optie van 2 jaar
2	leveringsovereenkomst gas	31-12-2015	€ 180.000	3 jaar + optie van 2 jaar
3	Raamovereenkomst Welzorg Nederland BV	31-12-2017	€ 1.120.000	4 jaar
4	Raamovereenkomst maatwerkvoorzieningen WMO	31-12-2016	€ 7.300.000	2 jaar + optie van 6 keer 1 jaar
5	Raamovereenkomst individuele voorzieningen jeugd	31-12-2016	€ 9.200.000	2 jaar + optie van 6 keer 1 jaar
6	Raamovereenkomst dienstverlening Wmo huishoudelijke verzorging HV1 en HV2 in het kader van Europese Aanbesteding met 5 zorgaanbieders	31-12-2020	€ 16.000.000	8 jaar
7	Overeenkomst ter beschikkingstelling tijdelijke arbeidskrachten	01-07-2015	nntb	nntb
8	overeenkomst leerlingenvervoer	1-8-2016	€ 1.120.000	2 jaar + optie van 2 keer 1 jaar
9	Inhuur van derden	31-12-2016	€ 290.000	3 jaar

NB: raamovereenkomsten kenmerken zich door het feit dat alleen voor feitelijke verrichtingen wordt betaald en dat bovengenoemde bedragen hoger of lager kunnen uitvallen. Hierbij zijn de begrotingsbedragen 2015 als uitgangspunt genomen.

Gebeurtenissen na balansdatum.

Er zijn geen relevante gebeurtenissen te melden.

Overzicht van baten en lasten

Totaaloverzicht baten en lasten

Recapitulatie baten en lasten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2014 vóór wijziging			Begroting 2014 ná wijziging			Realisatie 2014			Verschillen realisatie - begroting ná wijziging		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma's												
1 Bestuur en veiligheid	5.001	497	4.504	5.064	509	4.555	6.954	1.895	5.059	1.890	1.386	504
2 Ruimtelijke ontwikkeling	3.992	2.062	1.930	4.078	2.227	1.851	6.110	4.925	1.185	2.032	2.698	-666
3 Ruimtelijk beheer	10.325	6.803	3.522	10.318	6.828	3.490	8.593	5.655	2.938	-1.725	-1.173	-552
4 Werk en Inkomen	7.277	5.829	1.448	8.449	6.735	1.714	8.501	6.694	1.807	52	-41	93
5 Maatschappelijke ondersteuning	4.733	402	4.331	4.832	474	4.358	5.114	664	4.450	282	190	92
6 Samenleving	6.885	900	5.985	7.006	909	6.097	5.621	980	4.641	-1.385	71	-1.456
Totaal programma's	38.213	16.493	21.720	39.747	17.682	22.065	40.893	20.813	20.080	1.146	3.131	-1.985
7 Financiering	1.105	22.221	-21.116	1.101	22.399	-21.298	3.627	24.853	-21.226	2.526	2.454	72
Onvoorzien	20		20	20		20			0	-20	0	-20
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	39.338	38.714	624	40.868	40.081	787	44.520	45.666	-1.146	3.652	5.585	-1.933
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves												
1 Bestuur en veiligheid	-	-	0	-	-	0	-	-	0	0	0	0
2 Ruimtelijke ontwikkeling	-	291	-291	-	288	-288	257	517	-260	257	229	28
3 Ruimtelijk beheer	66	56	10	213	78	135	671	535	136	458	457	1
4 Werk en Inkomen	-	-	0	-	-	0	-	-	0	0	0	0
5 Maatschappelijke ondersteuning	306	237	69	551	328	223	296	444	-148	-255	116	-371
6 Samenleving	-	1.055	-1.055	-	1.123	-1.123	476	514	-38	476	-609	1.085
7 Financiering	168	4	164	168	4	164	163	1	162	-5	-3	-2
Subtotaal mutaties reserves	540	1.643	-1.103	932	1.821	-889	1.863	2.011	-148	931	190	741
Gerealiseerd resultaat	39.878	40.357	-479	41.800	41.902	-102	46.383	47.677	-1.294	4.583	5.775	-1.192

Het jaar 2014 sluit af met een positief resultaat van € 1.295.984 Dit is het resultaat *na* verrekening met de bestemmingsreserves. Hoe dit resultaat terug te vertalen is naar resultaat *voor* bestemming en rekening houdend met bijzondere baten en lasten wordt in navolgende presentatie op de volgende bladzijde zichtbaar gemaakt.

A. Saldo van de jaarrekening 2014 , exclusief buitengewone baten en lasten en voor bestemming		-€ 862 V
B. Buitengewone lasten		
Afboeken restantboekwaarden onderwijs	€ 78	
Regioproject Sociale Kracht	€ 1.342	
Verbeterplan reisdocumenten	€ 6	
Pre-audit BAG	€ 13	
Verkoopkosten eigendommen	€ 17	
Project kwaliteitsimpuls Brummen-Bronkhorst	€ 401	
Kosten landschapscontract	€ 5	
Opstellen geurbeleid	€ 11	
Vervangen bomen Offenbachstraat Eerbeek	€ 15	
Ruimen grafmonumenten, plaatsen columbarium	€ 23	
	<hr/>	
Totaal buitengewone lasten		€ 1.911 N
B. Buitengewone baten		
Opbrengst verkoop eigendommen	-€ 406	
Regioproject Sociale Kracht	-€ 1.396	
Project kwaliteitsimpuls Brummen-Bronkhorst	-€ 242	
Vrijval risicovoorziening bouwgrondexploitatie	-€ 130	
Vrijval voorziening Ringlaan	-€ 19	
	<hr/>	
Totaal buitengewone baten		-€ 2.193 V
Exploitatiesaldo, inclusief buitengewone baten en lasten en voor bestemming		-€ 1.144 V
C. Voorgestelde onttrekkingen aan reserves tgv. de exploitatie		
Onderhoud schoolgebouwen	-€ 63	
Commerciële tarieven bouwgrondexploitatie	-€ 1	
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	-€ 78	
Inzet bestemmingsreserve Ligt op Groen	-€ 114	
Inzet bestemmingsreserve Rioolrechten	-€ 507	
Inzet bestemmingsreserve Kinderopvang	-€ 14	
Inzet bestemmingsreserve WMO	-€ 175	
Inzet bestemmingsreserve Centra voor Jeugd en Gezin	-€ 348	
Inzet reserve Duurzaamheidsprojecten	-€ 29	
Inzet bestemmingsreserve invoering 3-D's	-€ 282	
Inzet reserve Toerisme	-€ 402	
	<hr/>	
Totaal onttrekkingen aan reserves		-€ 2.013 V
C. Voorgestelde toevoegingen aan reserves tlv. de exploitatie		
Onderhoud schoolgebouwen	€ 44	
Bestemmingsreserve Ligt op Groen	€ 105	
Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing	€ 671	
Bestemmingsreserve invoering 3-D's	€ 121	
Bestemmingsreserve WMO 2007	€ 175	
Bestemmingsreserve Centra voor Jeugd en Gezin	€ 431	
Bestemmingsreserve Toerisme	€ 315	
	<hr/>	
Totaal toevoegingen aan reserves		€ 1.862 N
Saldo exploitatie-begroting na bestemming		-€ 1.296 V

Overzicht overschrijding werkelijke lasten ten opzichte van geraamde lasten per programma, conform artikel 28 BBV.

Onderstaand overzicht heeft als functie een overzicht te geven *per programma* van de achtergronden van overschrijdingen *van de lasten* ten opzichte van de raming. Dit met als gedachte dat elke euro die meer is uitgegeven dan waar autorisatie voor was in principe leidt tot begrotingsonrechtmatigheid. Deze onrechtmatigheid wordt opgeheven als aangetoond kan worden dat de overschrijdingen of tussentijds gemeld zijn of gecompenseerd worden door hogere baten, of dat de overschrijdingen passen binnen het beleid van de gemeenteraad.

Als basis geldt het totaaloverzicht van baten en lasten als onderdeel van de jaarrekening en dan het deel voor bestemming. Uit dit overzicht blijkt dat de programma's 1, 2, 4, 5 en 7 de situatie kennen waarbij de *werkelijke lasten* de *geraamde lasten* overschrijden.

Programma 1

Hier is een overschrijding zichtbaar van € 1.891.000. Omdat de ureninzet binnen dit programma € 205.000 hoger is dan geraamd, is de overschrijding op de kosten van derden te berekenen op € 1.686.000. Hier staat een hogere inkomst ad € 1.386.000 (vooral als gevolg van regioproject Sociale Kracht) tegenover. De verklaring voor de resterende € 300.000 bestaat grotendeels uit 2 posten: Meerkosten van het voormalige bestuur van € 263.000 komt voort uit het op peil houden van de voorziening pensioenaanspraken en de kosten APPA-verzekering. Bij de 2^e bestuursrapportage werd een tekort verwacht van € 125.000. Nadien is er nog een koopsom gestort voor een voormalig bestuurder. Verder is er een schikking getroffen, voor een bedrag van € 110.000, vanuit een beroepsprocedure rond een niet verleende bouwvergunning. In de 2^e bestuursrapportage was het risico op overschrijding van het budget al aangegeven. De uitkomst van de schikking was toen nog niet bekend.

Programma 2

Hier is een overschrijding zichtbaar van € 2.033.000. Omdat er sprake is van minder ambtelijke ureninzet ad € 318.000, is de overschrijding op de kosten van derden te bepalen op € 2.351.000. Tegenover deze overschrijding staat een overschrijding van de baten ad € 2.651.000. Per saldo geen nadeel voor de reguliere exploitatie.

Bij Bouwgrond is een overschrijding als gevolg van afwaardering gronden niet in exploitatie en overheveling naar Gronden en Landerijen voor een bedrag van € 825.000. De rente aan de voorziening risico bouwgrond is voor € 642.000 geboekt. Daarnaast een vrijval van de risicovoorziening Bouwgrond van € 131.000.

De kosten van het afwaarderen is vervolgens gedekt uit voorziening risico bouwgrond en de geboekte rente is volledig doorbelast aan de diverse grondexploitaties. Per saldo is de bate op dit product € 145.000

Bij Plattelandsbeleid een overschrijding op de kosten van derden van € 990.000. Er zijn meerkosten gemaakt voor het project Kwaliteitsimpuls Brummen-Bronckhorst voor een bedrag van € 449.000. Tegenover deze meerkosten staan inkomsten van Regiostedendriehoek en de gemeente Bronckhorst en een bijdrage vanuit de bestemmingsreserve Toerisme en Recreatie.

Voor het project Landgoederen zonder grenzen zijn subsidies verstrekt ter grootte van € 333.000. Verder zijn ontvangen subsidies van de provincie in de betreffende voorzieningen gestort voor een totaalbedrag van € 390.000. Tegenover deze meerkosten staat de Provinciale bijdrage en bijdrage vanuit de bestemmingsreserve Ligt op Groen.

Programma 4

Hier is een overschrijding zichtbaar van € 51.000. Omdat de ambtelijke ureninzet op dit programma € 55.000 minder was dan geraamd, is er bij de kosten van derden sprake van een overschrijding van € 106.000. De oorzaak van de overschrijding is tweeledig.

Ten eerste is er een onderschrijding op de kosten van Participatiebeleid van € 47.000.

Vervolgens een overschrijding van € 154.000 op kosten van WWB uitkeringen, IOAW en IOAZ. Door de economische crisis hebben meer inwoners vanwege werkloosheid of einde WW-rechten een beroep gedaan op een uitkering van de gemeente Brummen. Voor zowel het Participatiebeleid en Sociale Voor-

zeningen zijn er in totaal € 41.000 minder inkomsten. Bij de 2^e bestuursrapportage is dit als een risico-post gemeld.

Programma 5

Hier is een overschrijding zichtbaar van € 281.000. Omdat de ambtelijke ureninzet op dit programma € 421.000 meer was dan geraamd, is er bij de kosten van derden sprake van een onderschrijding van € 140.000.

Programma 7

Hier is een overschrijding zichtbaar van € 2.506.000. Omdat de kosten van ambtelijke ureninzet € 54.000 binnen de raming bleven, is er aan de kostenkant feitelijk sprake van een overschrijding ad € 2.560.000. Hier staat een hogere bate van € 2.454.000 tegenover. Het uiteindelijke nadeel op dit programma is € 106.000 op kosten van derden.

Bij bestuurlijk product Financiering en beleggingen zien we aan de lastenkant een nadelige financiële afwijking van € 2.173.000. Aan de batenkant zien we een voordeel van € 1.728.000. Deze ontwikkelingen zijn het gevolg van het op rekening basis bruto verwerken van de kosten en baten van de kostenplaatsen terwijl dit op begrotingsbasis netto gebeurt. Per saldo een nadeel van € 445.000. Veroorzaakt door:

Minder doorbelaste rente aan producten	€740.000 N
Minder ontvangen rente/dividend nutsbedrijven	€ 9.000 N
Overige kleine nadelen	€ 5.000 N
Minder betaalde rente	€ 183.000 V
Lagere toevoeging aan risicovoorziening Bouwgrond	€126.000 V
Totaal	€ 445.000 N

Bij de Algemene Uitkering Gemeentefonds is een voordeel ontstaan van € 380.000. Over de inhoudelijke achtergronden van het ontstaan van dit voordeel is de gemeenteraad geïnformeerd via adviesnota's, die werden gemaakt rondom het verschijnen van de september en decembercirculaires.

De overschrijding van € 14.000 bij product Beleidsinstrumentarium betreft hogere kosten accountant dan geraamd. In de 2^e bestuursrapportage 2014 was al melding gemaakt van een te verwachten overschrijding van € 10.000.

Bij product Stelposten is per saldo een nadeel ontstaan van € 25.000 vanwege ww. – wachtgeldverplichtingen naar voormalige personeelsleden toe voor een bedrag van € 47.000. In de 2^e bestuursrapportage 2014 was al melding gemaakt van dit risico voor een bedrag van € 42.000. Deels kon de overschrijding worden goedge maakt door overschotten bij een aantal andere onderdelen.

Daarnaast was in de begroting rekening gehouden met een taakstellende bezuiniging op de organisatiekosten in brede zin. In 2014 werden geen specifieke besluiten genomen die hebben geleid tot (gedeeltelijke) invulling van deze taakstelling. Op rekeningsbasis is er daarom sprake van een negatief effect van € 218.000.

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. De informatie in het kader van de WNT is als volgt voor het jaar 2014.

gegevens	persoon	persoon
naam	Drs. E.V. Schmitz	Mr. A.P. Leenstra
functie	gemeentesecretaris	Griffier
beloning	€ 95.427	€ 72.324
belastbare en vaste en variabele onkostenvergoedingen (o.a. reiskosten)	€ 3.212	€ 259
voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (pensioen)	€ 21.905	€ 12.543
in dienst vanaf	1-6-2008	2-7-1986
omvang dienstverband	1,0 fte	0,8 fte

Voor gemeenten geeft de wet specifiek aan dat de gemeentesecretaris en griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Beide functionarissen worden uitbetaald conform de salarisschaal voor hun vastgestelde functie.

Voor het overige zijn er geen topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen, toezichthouders of overige functionarissen aanwezig die hier gemeld moeten worden.

Recapitulatie baten en lasten per product (bedragen x € 1.000)

product	begroting 2014 na wijz.			rekening 2014			afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
01 Bestuurlijke aangelegenheden	1.849	110	1.739	3.516	1.493	2.023	1.667	1.383	284
02 Voorlichting en promotie	589	0	589	619	0	619	30	0	30
03 Klachten en bezwaren	301	0	301	509	0	509	208	0	208
04 Burgerzaken	761	370	391	940	359	581	179	-11	190
05 Openbare orde	387	29	358	296	43	253	-91	14	-105
06 Integraal veiligheidsbeleid	135	0	135	90	0	90	-45	0	-45
07 Brandweer en rampenbestrijding	1.042	0	1.042	985	0	985	-57	0	-57
Resultaat programma 1 vóór bestemming	5.064	509	4.555	6.955	1.895	5.060	1.891	1.386	505

(Nb bedragen +/- is voordeel)

Toelichting resultaat

Dit programma sluit met een nadeel van € 505.000 vóór bestemming. De analyse hiervan is:

Analyse verschil:

1. Meer ambtelijke uren dan geraamd	€ 205.000 N
2. Bestuurlijke aangelegenheden	€ 221.000 N
3. Voorlichting en promotie	€ 1.000 N
4. Klachten en bezwaren	€ 117.000 N
5. Burgerzaken	€ 2.000 N
6. Openbare orde	€ 23.000 V
7. Integraal veiligheidsbeleid	€ 19.000 V
8 Brandweer en rampenbestrijding	€ 0 V
Totaal	€ 505.000 N

Toelichting per bestuurlijk product

Ureninzet.

Betreft het financiële verschil vanwege afwijkingen tussen begrote en werkelijke ureninzet van de ambtelijke organisatie bij dit programma.

“Bestuurlijke aangelegenheden”.

De kosten bij Gemeenteraad zijn per saldo met € 10.000 N overschreden. Zo zijn onder andere de raadsvergoedingen per 1-7-2014 cfm. rechtspositie aangepast.

Bij B&W bleven de loonkosten € 24.000 V binnen de raming. De kosten voormalig bestuur, inclusief het op peil houden van de voorziening pensioenaanspraken en kosten verzekering APPA, zijn € 263.000 N hoger dan geraamd. Hoge kosten als gevolg van bestuurswisseling 2014, niet verwachte overschrijding in verband met 1 verlengde uitkering, 3 uitkeringen en 3 re-integratie trajecten. Bij de 2^e bestuursrapportage werd een tekort verwacht van € 125.000. Nadien is er nog een koopsom gestort voor een voormalig bestuurder.

Bij dit bestuurlijk product is het project Sociale Kracht opgenomen. De Regio Stedendriehoek heeft met de Provincie Gelderland een Prioritair programma Stad en Regio 2012-015 afgesloten. Wij leveren vanuit gemeente Brummen de projectleider voor het totale regionale project en ontvangen hier een vergoeding voor. Per saldo een voordeel op dit product van € 38.000 V.

Overige posten binnen dit bestuurlijke product leveren een nadeel op van € 10.000 N.

“Voorlichting en promotie”.

Geen bijzonderheden.

“Klachten en bezwaren”.

Het nadeel van **€ 117.000 N** is voor € 110.000 toe te schrijven aan kosten van een getroffen schikking vanuit een beroepsprocedure rond een niet verleende bouwvergunning. In de 2de bestuursrapportage was het risico op overschrijding van het budget al aangegeven. Verder noemenswaardige zaken; hoger beroep weigering omgevingsvergunning Loenenseweg, kort geding aanbesteding leerlingenvervoer, faillissement stichting Zonnehuizen en adviezen over bouwclaimovereenkomst.

“Burgerzaken”.

De omzet van het organisatieonderdeel Burgerzaken bleef **€ 40.000 N** achter op de raming. Bij de 2^e bestuursrapportage werd al melding gedaan van lagere inkomsten. Het aandeel rijksleges is per 9 maart 2014 enorm verhoogd. Verder is het incidentele budget voor verbeterplan reisdocumenten nog niet volledig besteed. Incidenteel overschot van **€ 34.000 V**. Overige posten binnen dit product leveren een voordeel op van **€ 4.000 V**.

In paragraaf A zijn de onderliggende cijfers af te lezen

“Openbare orde”.

Binnen dit bestuurlijke product pakken de kosten van lijkschouwingen **€ 10.000 V** lager uit.

Overige posten binnen dit bestuurlijke product leveren een voordeel op van **€ 13.000 V**.

“Integraal veiligheidsbeleid”.

Bij dit product is een voordelig resultaat ontstaan van **€ 19.000 V**. Een budget van € 13.000 voor de regionale veiligheidsscan zal in 2015 worden besteed. Bij de 1^e bestuursrapportage 2015 zal dit bedrag aangevraagd worden.

“Brandweer en rampenoefening”.

Op totaalniveau blijven de werkelijke lasten binnen de raming.

Recapitulatie baten en lasten per product (bedragen x € 1.000)

product	begroting 2014 na wijz.			rekening 2014			afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
08 Ruimtelijke ordening	1.082	401	681	825	475	350	-257	74	-331
09 Volkshuisvestingsbeleid	212	131	81	146	54	92	-66	-77	11
10 Bouw- en woningtoezicht	678	369	309	559	372	187	-119	3	-122
11 Bouwgrondexploitatie	1.198	1.198	0	2.625	2.756	-131	1427	1558	-131
12 Plattelandsbeleid	791	113	678	1.859	1.250	609	1068	1137	-69
13 Economie	117	15	102	97	18	79	-20	3	-23
Resultaat programma 2 vóór bestemming	4.078	2.227	1.851	6.111	4.925	1.186	2.033	2.698	-665

(Nb bedragen -/- is voordeel)

Toelichting resultaat

Dit programma sluit met een voordeel van € 665.000 vóór bestemming. De analyse hiervan is:

Analyse verschil:

1. Minder inzet ambtelijke uren op programma 2 dan geraamd	€	318.000 V
2. Ruimtelijke Ordening	€	26.000 V
3. Volkshuisvestingsbeleid	€	12.000 V
4. Bouw- en woningtoezicht	€	37.000 V
5. Bouwgrondexploitatie	€	145.000 V
6. Plattelandsbeleid	€	137.000 V
7. Economie	€	9.000 N
Totaal	€	665.000 V

Toelichting per bestuurlijk product

Ureninzet.

Betreft het financiële verschil vanwege afwijkingen tussen begrote en werkelijke ureninzet van de ambtelijke organisatie bij dit programma.

“Ruimtelijke Ordening”.

Het voordeel ad € 26.000 kent de volgende oorzaken:

Lagere kosten bij het product Actualiseren bestemmingsplannen **€ 20.000 V**. De werkzaamheden rond het actualiseren van o.a. bestemmingsplan Oranje Nassauplein/Loenenseweg wordt in 2015 integraal met de ontwikkelingen van het geur en geluid opgepakt. Een en ander gemeld in de 2^e bestuursrapportage 2014. Bij de 1^e bestuursrapportage 2015 wordt het budget opnieuw aangevraagd.

Bij het product Particuliere plannen, een bijdrage aan plankosten van **€ 46.000 V**. Bij 2^e bestuursrapportage als melding gedaan van een voordeel.

Voor het Centrumplan Eerbeek zijn extra kosten gemaakt **€ 52.000 N**. Betreft saneringskosten Eerbeekse beek en bekabelingswerkzaamheden Oranje Nassauplein.

Daarnaast laat het product Gronden en Landerijen een voordeel ten opzichte van de raming zien van per saldo **€ 14.000 V**.

“Volkshuisvestingbeleid”.

Het voordeel dat zich hier toont is per saldo **€ 12.000 V**. Onder andere veroorzaakt door het doorschuiven van opstellen woonbeleid naar 2015. Bij de 1^e bestuursrapportage 2015 wordt hiervoor € 10.000 aangevraagd.

“Bouw- en woningtoezicht”

Bij dit product lagere kosten als gevolg van minder inzet derden voor welstand en constructieberekeningen. Per saldo zien we hier een voordeel van **€ 37.000 V**.

“Bouwgrondexploitatie”

De herijking van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties per 31-12-2014 en het afsluiten van niet in exploitatie genomen complexen levert uiteindelijk voor de gemeentelijke jaarrekening een voordeel op van per saldo **€ 145.000 V**.

“Plattelandsbeleid”

- Recreatieterreinen

Onderhoud speelplaatsen laat een voordelig saldo zien van **€ 11.000 V**. Betreft niet uitgevoerde herstelwerkzaamheden skatebaan in park het Goor. Voorgesteld wordt het bedrag door te schuiven naar 2015. Afhankelijk van de uitkomst van het interactieve proces rondom de aanpassingen van het speelterrein van de aangrenzende school De Dobbelsteen wordt de skatebaan hersteld of wordt het budget beschikbaar gesteld voor een alternatief speeltoestel. Bij de 1^e bestuursrapportage 2015 wordt budget aangevraagd.

- Toerisme & Recreatie

De reguliere jaarlijkse projecten laten een voordelig financieel resultaat zien van **€ 15.000 V**. Het resultaat wordt verrekend met de reserve Toerisme en Recreatie.

Het project Kwaliteitsimpuls Brummen/Bronckhorst is voor het deelproject Veeromgeving afgerond. Samen met buurgemeente Bronckhorst zijn beide oevers geheel gerenoveerd. Per saldo bedragen de kosten in 2014 **€ 102.000 N** vóór bestemming. De kosten worden voor 50% gedekt uit de bestemmingsreserve Toerisme & Recreatie en voor 50% subsidiegelden van de Regiostedendriehoek.

- Plattelandsontwikkeling

Aan diverse projecten zijn subsidies in het kader van Ligt op Groen toegekend. De werkelijke kosten pakken **€ 32.000 V** lager uit dan begroot. Aan inkomsten is in 2014 **€ 105.000 V** ontvangen. Deze kosten en opbrengsten worden verrekend met de bestemmingsreserve Ligt op Groen.

Het project Landgoed zonder grenzen is in 2014 opgestart. Aan diverse landgoedeigenaren zijn voorschotten verstrekt om conform de gemaakt afspraken de landgoederen op te knappen. De Provincie is medefinancier in dit project.

Het project duurt voort in 2015. De Provincie bekostigd 49%, gemeente 20% en landgoedeigenaren 31% van de totale projectkosten. Saldo kosten vóór bestemming **€ 3.000 V**. Het aandeel van de gemeente wordt verrekend met de bestemmingsreserve Ligt op Groen.

Ter voorbereiding op het project Landschapscontract zijn de kosten voor het opstellen onderlegger Landschapsregeling **€ 14.000 V** lager dan geraamd.

Het project Landschapscontract zelf heeft nog geen kosten gemaakt in 2014. Er zijn al wel subsidievoorschotten ontvangen. Deze blijven binnen het project beschikbaar, per saldo budgettair neutraal.

Project dijkverlegging Cortenoever. Bijdrage van het Rijk (Programma Directie Ruimte Voor De Rivier) voor ambtelijke inzet bij de procedures voor maatregelen Cortenoever en Voorsterklei voor de jaren 2013 t/m 2015 van in totaal € 214.000. Hiervan is voor het jaar 2014 toe te rekenen een bedrag van ruim € 77.000. De kosten van werkelijk inhuur bedroegen afgerond € 43.000. Een voordeel van per saldo **€ 34.000 V**.

Project aanleg Fietspad oude bandijk. Bijdrage van het Rijk voor ambtelijke inzet planstudiekosten. Voor het jaar 2014 is **€ 25.000 V** toe te rekenen.

“Economie”

De raming van de Markt in Eerbeek is met **€ 3.000 N** overschreden. De raming voor economisch beleid is met **€ 6.000 N** overschreden. Er zijn extra bijeenkomsten georganiseerd voor plaatselijke ondernemers.

Recapitulatie baten en lasten per product (bedragen x € 1.000)

product	begroting 2014 na wijz.			rekening 2014			afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
14 Riolerings	3.640	3.960	-320	2.975	2.761	214	-665	-1.198	533
15 Wegen	1.909	478	1.431	1.290	58	1.232	-619	-420	-199
16 Verkeer en openbaar vervoer	507	34	473	302	36	266	-205	2	-207
17 Monumenten en oudheidkunde	173	0	173	138	0	138	-35	0	-35
18 Afvalverwijdering	1.665	2.219	-554	1.591	2.543	-952	-74	324	-398
19 Milieu	830	16	815	691	144	547	-139	129	-268
20 Openbaar groen	1.323	21	1.302	1.392	17	1.375	69	-4	73
21 Lijkbezorging	271	100	171	215	95	120	-56	-5	-51
Resultaat programma 3 vóór bestemming	10.318	6.827	3.491	8.594	5.655	2.939	-1.724	-1.172	-552

(Nb bedragen -/- is voordeel)

Toelichting resultaat

Dit programma sluit met een voordeel van € 552.000 vóór bestemming. De analyse hiervan is:

Analyse verschil:

1. Minder inzet ambtelijke uren op programma 3 dan geraamd	€ 91.000 V
2. Riolering	€ 439.000 N
3. Wegen	€ 194.000 V
4. Verkeer en openbaar vervoer	€ 177.000 V
5. Monumenten en oudheidkunde	€ 33.000 V
6. Afvalverwijdering	€ 406.000 V
7. Milieu	€ 125.000 V
8. Openbaar groen	€ 65.000 N
9. Lijkbezorging	€ 31.000 V
Totaal	€ 551.000 V

Toelichting per bestuurlijk product

Ureninzet.

Betreft het financiële verschil vanwege afwijkingen tussen begrote en werkelijke ureninzet van de ambtelijke organisatie bij dit programma.

“Riolering”

De opbrengst rioolheffing en overige baten levert een nadeel op van € 190.000 N. Voornamelijk door oninbare bedragen veroorzaakt. Aan kosten is een totaal voordeel te melden van € 338.000 V. Groten-deels ontstaan door een lagere toevoeging aan de voorziening rioolrenovaties en lagere kapitaallasten. Het voordeel vóór bestemming wordt veroorzaakt door het Btw-effect van de afwijking in de werkelijke kosten, ambtelijke uren en opbrengsten ten opzichte van de raming. Dat in bovenstaand overzicht er desalniettemin sprake is van een negatieve ontwikkeling ad € 439.000 komt omdat, in overleg met de accountant, vanaf 2014 de kosten en opbrengsten op dit product niet meer worden verrekend met de bestemmingsreserve Rioolheffing, maar met de voorziening Rioolrechten. De toevoeging verloopt daar-door vanaf 2014 alsnog vóór bestemming in plaats van na bestemming.

“Wegen”

Binnen dit bestuurlijke product is bij bermonderhoud, onkruidbestrijding en uitvoering bouwstoffenbesluit sprake van minder lasten dan geraamd ad € 104.000 V. De maatregelen aan de Ringlaan zijn afgerond, hierdoor kan de voorziening volledig vrijvallen ad € 18.000 V.

Bij straatverlichting is door minder stroomkosten en lagere kapitaallasten sprake van een voordeel ad € 40.000 V.

Vooraf door het uitblijven van een winterse periode in 2014 is er bij gladheidbestrijding sprake van een voordeel ad € 20.000 V.

Op alle overige posten binnen het bestuurlijke product wegen, zowel binnen als buiten de kernen, is er sprake van een voordeel ad **€ 12.000 V**.

“Verkeer en openbaar vervoer”

Bij Verkeerplannen is er een voordeel van **€ 40.000 V** door lagere kapitaallasten. De geplande vervanging van de Verkeersregelininstallatie Brummensebrug is uitgesteld naar 2015. Dit levert voor 2014 een incidenteel voordeel op van **€ 125.000**. Bij de 1^e bestuursrapportage 2015 zal dit budget wederom aangevraagd worden.

Op alle overige posten is er sprake van een voordeel ad **€ 12.000 V**.

“Monumenten en oudheidkunde”

Bij monumenten is er sprake van een voordeel ad **€ 33.000 V**. Zowel de subsidies, het onderhoud aan monumenten, kosten archeologie als de overige kosten bleven binnen de raming.

“Afvalverwijdering”

De kosten van afvalverwerking vallen **€ 82.000 V** lager uit. De opbrengsten uit afvalstoffenheffing en van de St. Afvalfonds vallen **€ 324.000 V** hoger uit.

Het voordeel vóór bestemming wordt veroorzaakt door het Btw-effect van de afwijking in de werkelijke kosten, ambtelijke uren en opbrengsten ten opzichte van de raming. Alle kosten en opbrengsten op dit product worden verrekend met de bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing.

“Milieu”

Het grote voordeel ad **€ 125.000** op dit bestuurlijke product komt door minder kosten bij diverse projecten. Twee grote posten die we hier een rol spelen zijn:

Budget voor maatregelen (hogere waarde) woningen. Wegens vertraging in de ontwikkeling van het Centrumplan Eerbeek is het beschikbare budget **€ 66.000 V** niet besteed. Dit is bij de 2^e bestuursrapportage al gemeld. Bij de 1^e bestuursrapportage 2015 zal dit opnieuw aangevraagd worden.

Daarnaast zijn de werkzaamheden Verkeers- en vervoerlawaaai (railwegverkeer) afgerond en valt het restant van de beschikbare voorziening vrij ter grootte van **€ 30.000 V**.

Op alle overige posten is er sprake van een voordeel ad **€ 27.000 V**.

“Openbaar Groen”

Dit bestuurlijk product laat een nadeel zien van **€ 65.000 N**. Dit wordt voor **€ 58.000 N** veroorzaakt 1 op 1 aanbestedingen waarbij geen aanbestedingsvoordelen zijn behaald en meerwerk op het maaibestek.

Door aanschaf van minder plantmaterialen en minder uitgevoerde renovaties een voordeel van **€ 25.000V**. Het project vervanging bomen Offenbachstraat is nog niet volledig afgerond. Het overschot van **€ 5.000V** zal bij de 1^e bestuursrapportage opnieuw aangevraagd worden.

Bij Bossen en landschappen is een voordeel te zien van **€ 13.000 V**. Hiervan is voor het Landschapsproject nog ruim **€ 5.000** nodig ter afronding in 2015. Deze wordt bij de 1^e bestuursrapportage 2015 aangevraagd.

Bij Bermen en Sloten is een nadeel van **€ 50.000 N**. Betreft een eenmalig nadeel door verschuiving van de betalingstermijn van het bestek. Betaling lopen vanaf 2015 conform de werkzaamheden.

Verhuur groenstroken is niet gedaan in 2014. Opbrengstraming gaat over naar 2015, bedrag **€ 8.000**

“Lijkbezorging”

Dit product laat een voordeel zien van **€ 31.000 V**. Minder benodigde inzet derden bij het afhandelen van aanvragen en verzoeken. Daarnaast is er één urnenzuil minder geplaatst en zijn er geen grafzerken verwijderd van oude graven omdat het besluit voor het eenzijdig opzeggen van grafrechten voor een deel van de begraafplaats in Eerbeek in 2014 niet genomen is. Kosten voor beide werkzaamheden volgen op een later tijdstip. Budget urnenzuil wordt wederom in de Meerjarenbegroting opgenomen. Kosten voor ruiming van grafzerken komen in 2015 (1^e Burap). Bij de 2^e bestuursrapportage werd aan ontvangen le- ges nog een nadeel verwacht. Het 4^e kwartaal zijn er nog een behoorlijk aantal begravingen geweest.

Recapitulatie baten en lasten per product (bedragen x € 1.000)

product	begroting 2014 na wijz.			rekening 2014			afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
22 Participatiebeleid	3.067	2.916	151	2.977	2.896	81	-90	-20	-70
23 Sociale voorzieningen	5.383	3.819	1.564	5.524	3.798	1.726	141	-21	162
Resultaat programma 4 vóór bestemming	8.450	6.735	1.715	8.501	6.694	1.807	51	-41	92

(Nb bedragen -/- is voordeel)

Toelichting resultaat

Dit programma sluit met een nadeel van € 92.000 vóór bestemming. De analyse hiervan is:

Analyse verschil:

1. Minder inzet ambtelijke uren op programma 4 dan geraamd	€ 55.000 V
2. Participatiebeleid	€ 27.000 V
3. Sociale voorzieningen	€ 175.000 N
Totaal	€ 92.000 N

Toelichting per bestuurlijk product

Ureninzet.

Betreft het financiële verschil vanwege afwijkingen tussen begrote en werkelijke ureninzet van de ambtelijke organisatie bij dit programma.

“Participatiebeleid”.

De kosten van derden is met € 27.000 V binnen de raming gebleven, mede door een positieve afwijking over 2012 m.b.t. volwasseneneducatie.

“Sociale voorzieningen”.

Dit bestuurlijke product kent een overschrijding van € 175.000 N. Voor de overschrijding van zowel IOAW, IOAZ en WWB geldt als verklaring dat door de economische crisis en de effecten van deze economische crisis er meer inwoners vanwege werkloosheid of einde WW-rechten een beroep hebben gedaan op een uitkering van de gemeente Brummen. Bij de 2^e bestuursrapportage is dit als een risico-post gemeld.

Tot slot is het budget minimabeleid inclusief bijzondere bijstand binnen de raming gebleven. Dit omdat in 2014 voor het eerst de kosten van kwijschelding op afvalstoffenheffing en rioolheffing gedekt worden uit de desbetreffende bestemmingsreserves.

Jaar	IOAW	IOAZ	BBZ	WWB
2004	16 (3) € 269.226	1 € 32.273	0 € 6.246	176 (9) € 1.993.792
2005	12 (1) € 179.431	1 € 17.250	1 € 21.484	152 (10) € 1.874.542
2006	6 (3) € 112.383	1 € 17.487	1 € 14.076-	151 (9) € 1.813.309
2007	4 € 77.666	1 € 13.177	1 € 12.734	148 (6) € 1.855.550
2008	6 € 58.692	0 € 4.231	2 € 50.184	152 (10) € 1.929.361
2009	10 € 104.817	0 -€ 909	2 € 61.554	175 (10) € 2.235.282*
2010	9 € 125.024	1 € 6.647	1 € 4.245	199 € 2.352.095*
2011	12 € 129.343	2 € 20.913	2 € 8.729	208 € 2.684.548*
2012	14 € 149.587	3 € 30.480	1 € 32.975	218 € 2.708.938
2013	14 € 195.263	4 € 34.943	1 € 44.760	257 € 3.250.438
2014	16 € 207.178	3 € 48.488	2 € 10.791	281 € 3.837.679

Het genoemde aantal klanten betreft de klanten tot 65 jaar. Tussen haakjes staan 65+ klanten, die vanaf 2008 overgegaan zijn naar de Sociale Verzekering Bank (SVB).

*= Dit bedrag is inclusief de kosten in het kader van de wet WIJ.

Recapitulatie baten en lasten per product (bedragen x € 1.000)

product	begroting 2014 na wijz.			rekening 2014			afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
25 Sociale samenhang en leefbaarheid	115	9	106	207	127	80	92	118	-26
26 Preventieve ondersteuning Jeugd	196	0	196	180	0	180	-16	0	-16
27 Informaties, advies en cliëntondersteun.	5	0	5	5	0	5	0	0	0
28 Ondersteun mantelzorg en vrijwilligers	177	0	177	193	0	193	16	0	16
29 Deelname aan maatschap. verkeer	393	0	393	374	0	374	-19	0	-19
30 Voorzieningen mensen met een beperking	3.901	465	3.436	4.119	537	3.581	217	72	145
31 Maatschappelijke opvang	45	0	45	35	0	35	-10	0	-10
Resultaat programma 5 vóór bestemming	4.832	474	4.358	5.113	665	4.448	281	191	90

(Nb bedragen +/- is voordeel)

Toelichting resultaat

Dit programma sluit met een nadeel van € 90.000 vóór bestemming. De analyse hiervan is:

Analyse verschil:

1. Meer inzet ambtelijke uren op programma 5 dan geraamd	€	421.000	N
2. Sociale samenhang en leefbaarheid	€	47.000	V
3. Preventieve ondersteuning Jeugd	€	8.000	V
4. Informatie, advies en cliëntondersteuning	€	0	V
5. Ondersteuning Mantelzorg en vrijwilligers	€	1.000	N
6. Deelname aan maatschappelijk verkeer	€	20.000	V
7. Voorzieningen voor mensen met een beperking	€	256.000	V
8. Maatschappelijk opvang	€	0	V
Totaal	€	90.000	N

Toelichting per bestuurlijk product

Ureninzet.

Betreft het financiële verschil vanwege afwijkingen tussen begrote en werkelijke ureninzet van de ambtelijke organisatie bij dit programma.

“Sociale samenhang en leefbaarheid”.

Het saldo wat zich hier toont ad **€ 47.000 V** betreft onder andere een bijdrage van € 23.000 van Gemeente Apeldoorn voor onze ambtelijke inzet op project Talent. Daarnaast een bijdrage van € 18.000 ontvangen voor onze ambtelijke inzet voor een aantal overige projecten. Verder is hier een overschot op subsidie Wijkraden ontstaan en een lagere doorbelasting van kosten SWB.

“Preventieve ondersteuning Jeugd ”.

Dit betreft een lager aandeel in de kosten toedeling kosten SWB aan dit bestuurlijk product.

“Informatie, advies en cliëntondersteuning ”

Geen bijzonderheden.

“Ondersteuning Mantelzorg en vrijwilligers ”

Hier zijn kosten in het kader van project Mantelzorg verantwoord. Verder een lager aandeel in de kosten toedeling kosten SWB en verzekeringskosten aan dit bestuurlijk product.

“Deelname aan maatschappelijk verkeer”.

Dit betreft een lager aandeel in de kosten toedeling kosten SWB aan dit bestuurlijk product.

“Voorzieningen voor mensen met een beperking”.

Financieel ziet de uitvoering van de diverse onderdelen van de WMO er als volgt uit:

1. Algemene uitvoeringskosten	€ 50.000 V
2. Kosten pakketmaatregelen	€ 71.000 V
3. De kosten voor huishoudelijke hulp	€ 197.000 V
4. Invoeringskosten 3D	€ 136.000 N
5. De eigen bijdragen van cliënten	€ 121.000 V
6. De individuele vervoersvoorziening	€ 56.000 N
7. De kosten/opbrengsten cvv	€ 4.000 N
8. De kosten voor rolstoelen	€ 67.000 V
9. De kosten van woningverbetering	€ 65.000 N
10. De kosten van indicatiestelling	€ 8.000 V
11. De kosten gehandicaptenparkeerkaart	€ 3.000 V

Het uiteindelijke voordeel, wordt verrekend met de reserve WMO. Door de voordelen zou de reserve boven het plafond uitkomen. Het meerdere boven het plafond zal via de gemeentelijke balans alsnog afgeroomd worden en toegevoegd aan de algemene vrije reserve, conform de geldende nota Reserves en Voorzieningen.

Bij de 2^e bestuursrapportage 2014 werd al melding gedaan van een voordeel.

“Maatschappelijk opvang”.

Geen bijzonderheden.

Recapitulatie baten en lasten per product (bedragen x € 1.000)

product	begroting 2014 na wijz.			rekening 2014			afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
32 Onderwijs bevoegd gezag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33 Lokaal onderwijsbeleid	2.717	180	2.537	1.606	311	1.294	-1.111	131	-1.243
34 Leerplicht en leerlingenvervoer	673	0	673	642	0	642	-31	0	-31
36 Kinderopvang	219	0	219	248	0	248	29	0	29
37 Bibliotheek en media	407	0	407	408	0	408	1	0	1
38 Muziekonderwijs en kunsteducatie	34	0	34	28	-1	29	-6	-1	-5
39 Amateurkunst en overige cultuur	79	0	79	52	0	52	-27	0	-27
40 Sport	1.693	562	1.131	1.616	537	1.079	-77	-25	-52
41 Welzijnsaccommodaties	172	158	14	182	133	49	10	-25	35
42 Integraal ouderenwerk	27	0	27	15	0	15	-12	0	-12
43 Jeugd- en jongerenwerk	43	0	43	70	0	70	27	0	27
44 Gezondheidszorg	941	9	932	757	0	757	-184	-9	-175
Resultaat programma 6 vóór bestemming	7.005	910	6.095	5.623	981	4.643	-1.382	71	-1.452

(Nb bedragen -/- is voordeel)

Toelichting resultaat

Dit programma sluit met een voordeel van € 1.452.000 vóór bestemming. De analyse hiervan is:

Analyse verschil:

1. Minder inzet ambtelijke uren op programma 6 dan geraamd	€ 97.000 V
2. Onderwijs bevoegd gezag	€ 0 V
3. Lokaal onderwijsbeleid	€ 1.249.000 V
4. Leerplicht en leerlingenvervoer	€ 12.000 V
5. Kinderopvang	€ 7.000 N
6. Bibliotheek en media	€ 2.000 V
7. Muziekonderwijs en kunsteducatie	€ 5.000 V
8. Amateurkunst en overige cultuur	€ 0 V
9. Sport	€ 51.000 V
10. Welzijnsaccommodaties	€ 34.000 N
11. Integraal ouderenwerk	€ 0 V
12. Jeugd- en jongerenwerk	€ 6.000 V
13. Gezondheidszorg	€ 72.000 V
Totaal	€ 1.452.000 V

Toelichting per bestuurlijk product

Ureninzet.

Betreft het financiële verschil vanwege afwijkingen tussen begrote en werkelijke ureninzet van de ambtelijke organisatie bij dit programma.

“Onderwijs bevoegd gezag”.

Het bevoegd gezag van het openbaar basisonderwijs is volledig ondergebracht bij Stichting Archipel. Sindsdien loopt dit financieel niet meer door de gemeentelijke begroting en jaarrekening.

“Lokaal onderwijsbeleid”.

Door de vertraging in de realisatie van het IHP-project is hier een incidenteel voordeel van € 1.194.000 V ontstaan. De geplande incidentele afschrijving op de boekwaarde van de huidige schoolgebouwen, met uitzondering van de Cornelis Jetsesschool, die opgaan in de nieuwbouw is nog niet verwerkt. De Cornelis Jetsesschool wordt als eerste school gesloopt en buiten gebruik gesteld. Deze incidentele last wordt gedeckt uit de bestemmingsreserve IHP.

Overige voordelen van **€ 55.000 V** komen uit de reguliere budgetten voor onderhoud en exploitatie van de huidige schoolgebouwen, minderkosten voor projecten, schoolbegeleiding eigen GOA-beleid en overige posten.

“Leerplicht en leerlingenvervoer”.

De kosten voor het leerlingenvervoer zijn voor **€ 5.000 V** en het budget uitbesteding leerplicht is voor **€ 7.000 V** binnen de begroting gebleven.

“Kinderopvang”.

Geen bijzonderheden.

“Bibliotheek en media”.

Geen bijzonderheden.

“Muziekonderwijs en kunsteducatie”.

Geen bijzonderheden.

“Amateurkunst en overige cultuur”.

Geen bijzonderheden.

“Sport”.

Bij dit product vallen de werkelijke uitgaven over de gehele linie mee, met als uitschieters het onderhoud van de sportvelden, exploitatie binnensportaccommodaties en lagere kosten project stimulering brede scholen, sport en cultuur. Totaal **€ 51.000 V**.

“Welzijnsaccommodaties”.

Dit bestuurlijk product komt **€ 34.000 N** ongunstiger uit dan geraamd door hogere energielasten en een lagere opbrengst verhuur. Vanaf 4^e kwartaal 2014 wordt de Dobbelsteen niet meer verhuurd aan de kinderopvang.

“Integraal ouderenwerk”.

Geen bijzonderheden.

“Jeugd- en jongerenwerk”.

Geen bijzonderheden.

“Gezondheidszorg”.

Dit bestuurlijke product kent de volgende aspecten:

Budget voor GGD Gelre IJssel is met **€ 13.000 N** overschreden.

De decentralisatie uitkering voor Centra Jeugd en Gezin (CJG) laat een overschot zien van **€ 84.000 V** voor bestemming. Dit voordeel wordt verrekend met de bestemmingsreserve CJG.

Het voordeel voor bestemming bij het Invoeringsbudget jeugdzorg **€ 11.000 V** wordt betrokken bij de verrekening met de bestemmingsreserve invoering 3D.

Het Project JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) sluit met een nadelig resultaat van **€ 15.000 N**.

Op overige posten een voordeel van **€ 5.000 V**.

Recapitulatie baten en lasten per product (bedragen x € 1.000)

product	begroting 2014 na wijz.			rekening 2014			afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
45 Financiering en beleggingen	-1.507	170	-1.677	666	1.898	-1.232	2.173	1.728	445
46 Belastingen	385	4.015	-3.630	336	4.059	-3.723	-49	44	-93
47 Algemene uitkering	44	18.043	-17.999	46	18.423	-18.377	2	380	-378
48 Organisatiebeleid	286	0	286	158	0	158	-128	0	-128
49 Beleidsinstrumentarium	547	0	547	574	0	574	27	0	27
50 Documentaire informatievoorziening	662	1	661	598	0	598	-64	-1	-63
51 Financiële informatievoorziening	532	20	512	678	71	607	146	51	95
52 Stelposten	-48	134	-182	190	132	58	238	-2	240
53 Kostenplaatsen	93	16	77	26	243	-217	-67	227	-294
54 Afdelingskosten	108	0	108	356	27	329	248	27	221
55 Begroting- en rekeningsuitkomst	20	0	20	0	0	0	-20	0	-20
Resultaat programma 7 vóór bestemming	1.122	22.399	-21.277	3.628	24.853	-21.225	2.506	2.454	52

(Nb bedragen -/- is voordeel)

Toelichting resultaat

Dit programma sluit met een nadeel van € 52.000 vóór bestemming. De analyse hiervan is:

Analyse verschil:

1. Lagere inzet ambtelijke uren op programma 7 dan geraamd	€	54.000 V
2. Financiering en beleggingen	€	445.000 N
3. Belastingen	€	49.000 V
4. Algemene uitkering uit het gemeentefonds	€	380.000 V
5. Organisatiebeleid	€	0 V
6. Beleidsinstrumentarium	€	14.000 N
7. Documentaire informatievoorziening	€	3.000 N
8. Financiële informatievoorziening	€	5.000 V
9. Stelposten	€	240.000 N
10. Kostenplaatsen en afdelingskosten	€	141.000 V
11. Begroting/rekeningsuitkomst	€	20.000 V
Totaal	€	52.000 N

Toelichting per bestuurlijk product

Ureninzet.

Betreft het financiële verschil vanwege afwijkingen tussen begrote en werkelijke ureninzet van de ambtelijke organisatie bij dit programma.

“Financiering en beleggingen”

Er werd ruim € 183.000 V minder aan rente betaald. In de 2^e bestuursrapportage 2014 was al melding gemaakt van een te verwachten voordeel van rond de € 150.000. Daarnaast werd € 126.000 V minder aan de risicovoorziening Bouwgrond toegevoegd om deze inflatiebestendig te houden. Tegenover deze voordelige effecten staat een nadelig effect van bijna € 740.000 N vanwege het feit dat minder rente aan producten op de diverse programma's is toegerekend, inclusief de bouwgrondexploitatie. Aan rente/dividenden van nutsbedrijven werd ruim € 9.000 N minder ontvangen. Het feit dat op dit programma een nadeel ontstaat vanwege toerekening van kapitaallasten wordt gecompenseerd door eenzelfde voordeel op de programma's 1 tot en met 6, omdat daar de producten met minder rente worden belast.

“Belastingen”.

Het voordelige verschil heeft de volgende achtergrond:

De opbrengst OZB ligt bijna € 54.000 V boven de raming. In de 2^e bestuursrapportage 2014 was al melding gemaakt van een te verwachten voordeel van € 45.000. Verder ligt de opbrengst toeristenbelasting

ruim € 9.500 N onder hetgeen was geraamd. Als gevolg hiervan is ruim € 163.000 aan de reserve Toerisme en Recreatie toegevoegd, € 4.800 V minder dan geraamd.

“Algemene uitkering uit het gemeentefonds”.

Ten opzichte van de raming ten tijde van de 1^e bestuursrapportage 2014 is er een voordeel ontstaan van ruim € 380.000 V. Ruim € 47.000 van dit voordeel wordt veroorzaakt door ontvangen bedragen ten behoeve van de al afgesloten boekjaren 2012 en 2013. Het resterende bedrag betreft het uitkeringsjaar 2014 zelf. Over de inhoudelijke achtergronden van het ontstaan van dit voordeel is de gemeenteraad geïnformeerd via adviesnota's, die werden gemaakt rondom het verschijnen van de september en decembercirculaires. Een aantal onderwerpen die in deze adviesnota's werden genoemd waren:

- Hogere uitkering voor WMO taken 2007	€ 71.000 V
- Koopkracht tegemoetkoming voor huishoudens met een minimum inkomen	€ 58.000 V
- Bijstelling sociale verdeelmaatstaven, oa. aantal mensen WWB	€ 215.000 V
- Overige mutaties, per saldo	€ 36.000 V
Totaal	€ 380.000 V

“Organisatiebeleid”.

Het gaat hier om procesbeschrijvingen en LEAN-management. Deze activiteiten brengen alleen ureninzet van de organisatie met zich mee brengt. Voor inhoudelijke toelichting op het brede begrip “Organisatie” wordt verwezen naar paragraaf E – Bedrijfsvoering.

“Beleidsinstrumentarium”.

De overschrijding van € 14.000 N betreft hogere kosten accountant dan geraamd. In de 2^e bestuursrapportage 2014 was al melding gemaakt van een te verwachten overschrijding van € 10.000.

“Documentaire informatievoorziening”.

De overschrijding van € 3.000 N betreft hogere kosten drukwerk en opslag archief.

“Financiële informatievoorziening”.

Het voordelige resultaat van € 5.000 V is het gevolg van de volgende elementen:

-Per saldo voordeel bij bankkosten, invordering en vervolgingskosten	€ 47.000 V
-Oninbaar verklaarde vorderingen	€ 42.000 N
Totaal	€ 5.000 V

In de 2^e bestuursrapportage 2014 werd bij de vervolgingskosten al melding gemaakt van de te verwachten voordeel van € 11.000.

“Stelposten”

Bij dit onderdeel is per saldo een nadeel ontstaan van € 25.000 N vanwege ww. – wachtgeldverplichtingen naar voormalige personeelsleden toe voor een bedrag van € 47.000. In de 2^e bestuursrapportage 2014 was al melding gemaakt van dit risico voor een bedrag van € 42.000. Deels kon de overschrijding worden goedge maakt door overschotten bij een aantal andere onderdelen.

Daarnaast was in de begroting rekening gehouden met een taakstellende bezuiniging op de organisatiekosten in brede zin. Het gaat om een bedrag van afgerond € 218.000. In 2014 werden geen specifieke besluiten genomen die hebben geleid tot (gedeeltelijke) invulling van deze taakstelling. Op rekeningsbasis is er daarom sprake van een negatief effect van € 218.000 N.

“Kostenplaatsen” en “Afdelingskosten”

Bij de kostenplaatsen, bijvoorbeeld huisvesting en automatisering, gaat het om alle, om administratieve redenen, centraal verzamelde kosten, met uitzondering van de rentelasten. De verdeling van de rentelasten loopt via het product “Financieringen en beleggingen”. Via verdeelsleutels worden de kosten over de andere programma's verdeeld en resteert op programma 7 een verdeelverschil.

Op de afdelingskostenplaatsen worden alle (loon)kosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Via verantwoording van werkelijk gemaakte uren worden deze kosten tegen een voorgecalculeerd tarief vervolgens verdeeld over de andere programma's. Op programma 7 resteert er dan op rekeningsbasis een verdeelverschil van in 2014.

Voor beide onderdelen tezamen is er op rekeningsbasis een saldo ontstaan van **€ 141.000 V**. In de 2^e bestuursrapportage werd al melding gemaakt van een aantal effecten dat deze kostenontwikkeling heeft veroorzaakt. Gemeld werden ontwikkelingen rond de postverzending en de huisvesting, kosten vanwege de voorbereiding van de uitbesteding van de salarisadministratie en cao- en functiewaarderingseffecten.

“Begrotings-/rekeningsresultaat”.

De stelpost van **€ 20.000 V** is in 2014 voor € 10.733 bestemd om in te zetten voor de aanleg van een glasvezelkabel t.b.v. bedrijventerrein Hazenberg in Brummen.

Bijlagen

Het saldo van de Jaarrekening wordt mede beïnvloed door een aantal (exploitatie)budgetten dat dit jaar niet is besteed. Via de 1^e Bestuursrapportage 2015 zal worden beoordeeld of en voor welke bedragen deze onderwerpen in 2015 nog tot besteding zullen leiden.

Nr.	Activiteit	Lasten	Baten
1	Regionale Veiligheidsscan	13.000	
2	Bestemmingplan ON-plein Loenenseweg	20.000	
3	Formuleren woonbeleid	10.000	
4	Herstel skatebaan 't Goor in Brummen	11.000	
5	Vervanging VRI Brummsensebrug	125.000	
6	Milieumaatregelen woningen centumplan Eerbeek	66.000	
7	Vervanging bomen Offenbachstraat Eerbeek	5.000	
8	Afronding landschapsproject	5.000	
9	Opbrengst verhuur groenstroken		8.000
10	Ruimen grafzerken	12.700	
11	Verbeterplan reisdocumenten	10.000	
12	Budget invoering 3D	20.335	
	Totaal	298.035	8.000

Vanaf het begrotingsjaar 2012 wordt in deze bijlage het subsidieplafond per beleidsterrein als bedoeld in artikel 3, lid 1, van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Brummen (vastgesteld op 17 december 2009, RB09.038) beschreven. Conform het bepaalde in artikel 5, lid 1 van diezelfde subsidieverordening worden de subsidieplafonds vastgesteld bij de vaststelling van de programmabegroting van de gemeente Brummen. In het onderstaande overzicht staat hoe het jaar 2014 zich daadwerkelijk verhoudt ten opzichte van de raming per beleidsveld en met een recapitulatie van de totaalbedragen naar de 7 programma's van de begroting.

Overschrijding Halt (punt 1) betreft een nabetaling oude jaren, overschrijding Brummen – Bronkhorst (punt 7) is een verschuiving binnen de looptijd van 3 jaar en overschrijding peuterspeelzalen (punt 13) betreft nabetaling over 2013.

Beleidssterrein	Begroting	Werkelijk	Prog.
1. Veiligheidsbeleid			
Stg. Halt Nederland	€ 5.437	€ 6.202	1
Plafond Veiligheidsbeleid	€ 5.437	€ 6.202	
2. Ruimtelijk economisch beleid			
Niet van toepassing	€ 0	€ 0	
Plafond Ruimtelijk economisch beleid	€ 0	€ 0	
3. Technologie			
Niet van toepassing	€ 0	€ 0	
Plafond Technologie	€ 0	€ 0	
4. Midden- en kleinbedrijf			
Niet van toepassing	€ 0	€ 0	
Plafond Midden- en kleinbedrijf	€ 0	€ 0	
5. Duurzaamheid			
Projecten duurzaamheid (tlv reserve Duurzaamheid)	€ 30.500	€ 15.691	3
Plafond Duurzaamheid	€ 30.500	€ 15.691	
6. Natuur- en landschapsbeleid			
Projecten plattelandontwikkeling (tlv reserve Ligt op Groen)	€ 150.000	€ 114.610	2
Plafond Natuur- en landschapsbeleid	€ 150.000	€ 114.610	
7. (Openlucht)recreatie en toerisme			
Toerisme Veluwe (tlv reserve Toerisme)	€ 40.000	€ 38.486	2
Projecten toerisme (tlv reserve Toerisme)	€ 20.000	€ 9.965	2
Project Brummen - Bronkhorst	€ 110.000	€ 146.534	2
Gastvrije Gemeente (tlv reserve Toerisme)	€ 7.750	€ 6.000	2
Plafond (Openlucht)recreatie en toerisme	€ 177.750	€ 200.985	
8. Cultuurhistorie			
Open monumentendag	€ 2.400	€ 2.400	3
Plafond Cultuurhistorie	€ 2.400	€ 2.400	
9. Werkgelegenheids- en arbeidsmarktbeleid			
	€ 0	€ 0	
Plafond Werkgelegenheids- en arbeidsmarktbeleid	€ 0	€ 0	

Beleidssterrein	Plafond	Werkelijk	Prog.
10. Arbeidsverhoudingenbeleid			
Niet van toepassing	€ 0	€ 0	
Plafond Arbeidsverhoudingenbeleid	€ 0	€ 0	
11. Maatschappelijk beleid			
Maatschappelijke adviesraad	€ 9.880	€ 0	5
Plafond Wmo-beleid	€ 9.880	€ 0	
12. Sociale cohesie			
Buurtbus	€ 760	€ 760	3
Stg. Vrijwillige Hulpdienst Handsaam	€ 2.504	€ 2.504	5
Wijk- en dorpsraden	€ 25.580	€ 21.201	5
Projecten sociale veiligheid	€ 1.490	€ 0	5
Stichting Welzijn Brummen	€ 911.524	€ 911.524	5
Stg. J.O.C. Eerbeek	€ 2.727	€ 2.727	6
Plafond Sociale cohesie	€ 944.585	€ 938.716	
13. Lokaal onderwijsbeleid			
Schoolbegeleiding via schoolbesturen	€ 31.667	€ 31.781	6
Stg. Peuterspeelzalen Gemeente Brummen, incl. kwaliteitsimpuls	€ 144.031	€ 157.649	6
Plafond Lokaal onderwijsbeleid	€ 175.698	€ 189.430	
14. Emancipatiebeleid			
Niet van toepassing	€ 0	€ 0	
Plafond Emancipatiebeleid	€ 0	€ 0	
15. Sport- en cultuurbeleid			
Stg. Rhienderoord Zwem & Sportplezier	€ 541.284	€ 541.284	6
Schoolsportdagen	€ 1.000	€ 1.000	6
Stg. Bibliotheek gemeenten Brummen en Voorst	€ 378.774	€ 378.774	6
Stg. RTV Veluwezoom	€ 10.057	€ 10.057	6
Stg. Programmaraad Oost- Gelderland	€ 1.321	-€ 2.064	6
Culturele Stichting gemeente Brummen	€ 27.141	€ 27.141	6
Muziekverenigingen	€ 15.519	€ 15.519	6
Plafond Sport- en cultuurbeleid	€ 975.096	€ 971.711	
16. Gezondheidsbevordering			
Preventie middelengebruik	€ 14.480	€ 13.554	6
Stg. Slachtofferhulp Nederland Regio Oost	€ 5.456	€ 5.456	6
Plafond Gezondheidsbevordering	€ 19.936	€ 19.010	
Totaal plafonds	€ 2.491.282	€ 2.458.755	
Totaal toegedeeld naar programma's in de begroting			
Programma 1	€ 5.437	€ 6.202	
Programma 2	€ 327.750	€ 315.595	
Programma 3	€ 33.660	€ 18.851	
Programma 4	€ 0	€ 0	
Programma 5	€ 950.978	€ 935.229	
Programma 6	€ 1.173.457	€ 1.182.878	
Programma 7	€ 0	€ 0	

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015								
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Cumulatieve bestedingen ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting afwijking
			Aard controle n.v.l. Indicatornummer: C7C / 01	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 03	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: C7C / 04	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: C7C / 05	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: C7C / 06
	1	2009-011975 Centrumplan Eerbeek	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.350.000	
	2	Kopie beschikingsnummer		Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Toelichting afwijking
			Aard controle n.v.l. Indicatornummer: C7C / 07	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: C7C / 08	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 09	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 10	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: C7C / 11	
	1	2009-011975 Centrumplan Eerbeek	Nee					
	2							
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04		
			€ 160.692	€ 9.874	€ 5.530	€ 0		
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee				
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G1 / 02				
			0,00	Nee				
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; Inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleidde werkplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03			
	1	60213 Brummen	92,38	7,77				
	2							
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 3.953.902	€ 154.719	€ 208.712	€ 1.534	€ 57.493	€ 9.005
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G2 / 10	
			€ 33.790	€ 22.999	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 98.987	€ 0	€ 16.095	€ 14.516	€ 6.738	€ 0

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015						
		Bestuit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	
			€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07 Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01			
			291			
			Besteding (jaar T) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05
			€ 425.802	€ 48.006	€ 0	€ 0
					Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06 Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 07
						€ 0
					Ja	

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeente Brummen

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2014 van de gemeente Brummen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en het overzicht van baten en lasten over 2014 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brummen is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2014 zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Brummen en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van Artikel 2 lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit met nummer RV14.0053 vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Brummen een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2014 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge Artikel 213 lid 3 onder d gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Arnhem, 23 april 2015

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J.M.A. Drost RA